

သီတာ သုတ

သိုးအောင်မြင်

၁၃၉၇

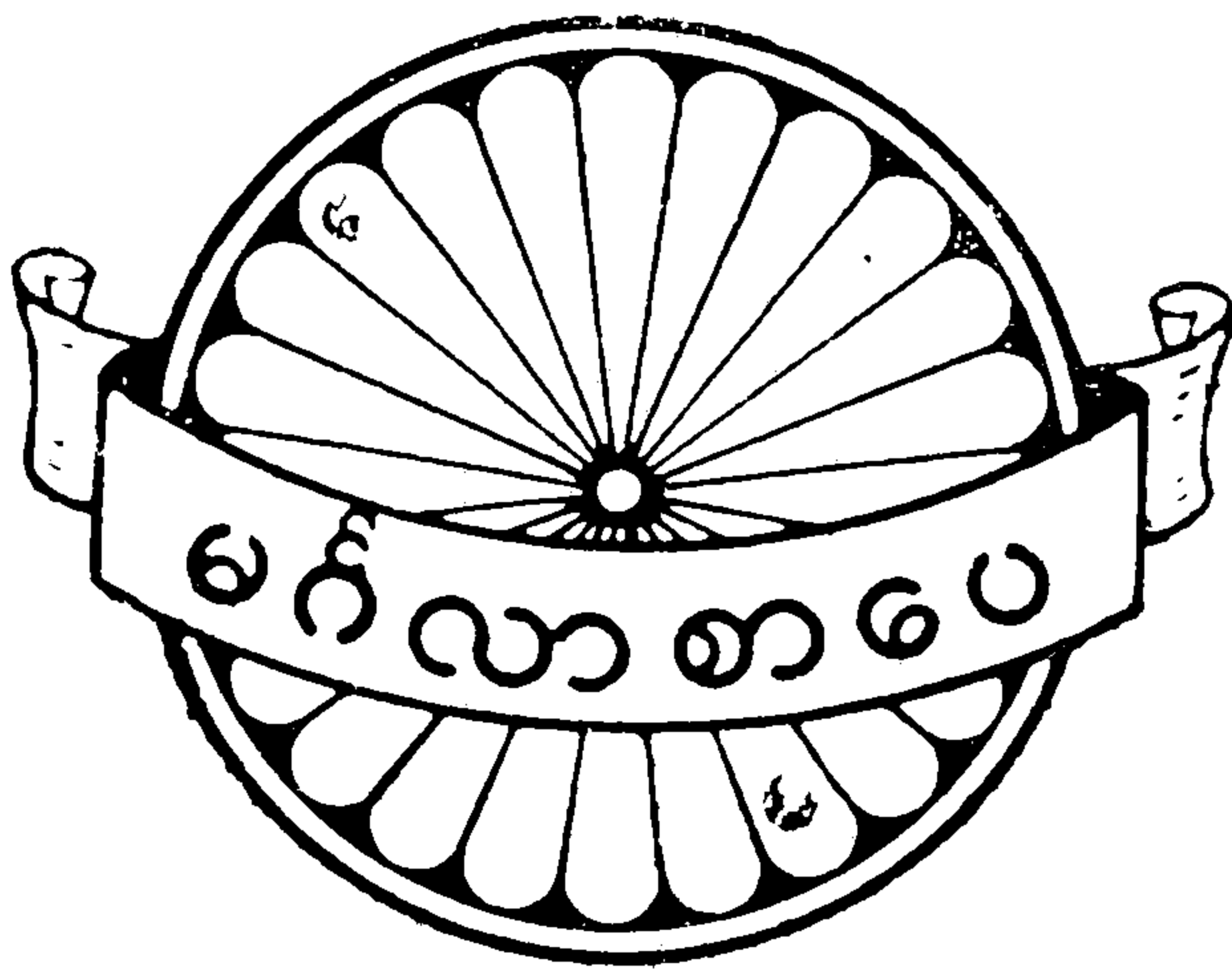
မင်္ဂလာဦးအောင်မြင်

ရေး

ဘေးရန်ကင်းဝေး ချမ်းသာရေး

သိကြားဥဒါန်း

သိကြားမင်း စသောပုဂ္ဂိုလ် ၉-ဦးတို့၏
အတ္ထုပ္ပတ္တိနှင့် အဘိုးတန် ဗုဒ္ဓဝင်ဘုရားရှိခိုးစသော
ဂီထာများပါဝင်သည်။

၁၃၄၀-ခု

၁၉၇၉-ခု

မင်္ဂလာစာပေ၏စတုတ္ထကျမ်းစာ

တန်ဆိုး၄ကျပ်

F.A

ပဌမအကြိမ် ၁၉၇၉ ခု မတ်လ၊ အုပ်စု-၄၀၀၀

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာပေခွင့်ပြုချက် အမှတ်-၁၁၅၁၆

ထုတ်ဝေသူ။ ။ ဦးအောင်မြင့် မင်္ဂလာစာပေ
(မှတ်ပုံတင်အမှတ်-၀၁၇၅၈)
၅-၆ စိန်မေတ္တာလမ်း၊ ဟာမစ်တိတ်
ဗဟန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပုံနှိပ်သူ ။ ။ ဦးအောင်မြင် ရန်ကုန်သတင်းစာပုံနှိပ်တိုက်
(မှတ်ပုံတင်အမှတ်-၀၄၈၇)
၂၀၉-၂၁၁၊ ကျုံးကြီးလမ်း-ရန်ကုန်မြို့။
စက်ရုံအမှတ် ၁၃၀၊ ကင်းဘဲလမ်း-ရန်ကုန်မြို့။

ပန်းချီ ။ ။ ဦးဘကြည်

မျက်နှာဖုံးရိုက်။ ။ ဇွဲပုံနှိပ်တိုက်

တန်ဖိုး ၄-ကျပ်

သိကြား ဥဒါန်း မာတိကာ

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	ပဏာမ	၁
၂။	နိဒါန်း	၁
၃။	သိကြားမင်း	၁၁
၄။	ပဉ္စသီခ	၁၁
၅။	ဗုဒ္ဓထံသိကြားမင်းချဉ်းကပ်	၁၄
၆။	သင်္ကဏ်မင်းသွီးဂေါပိကာနတ်သား	၁၇
၇။	သိကြားမင်းပြဿနာမေးလျှောက်ခြင်း	၁၀
၈။	တပည့်တော်ဟာ သောတာပန်ပါ	၂၄
၉။	လောက၌ ဗုဒ္ဓနှင့်တူသူမရှိ	၂၆
၁၀။	ဗြဟ္မာယုသုခမိန့်ကြီး	၂၈
၁၁။	ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား၏ကောင်းသတင်း	၂၈
၁၂။	ဥတ္တရလူငယ်	၃၀
၁၃။	လက္ခဏာတော် ၃၂-ပါး	၃၁
၁၄။	ဗုဒ္ဓအသံတော် ၈-ပါး	၃၇
၁၅။	ကောသလမင်းကြီး	၃၈
၁၆။	သားသေသော သူကြွယ်နှင့် ဗုဒ္ဓ	၃၈
၁၇။	လောင်းကစားသမားတို့နှင့် သူကြွယ်	၄၀
၁၈။	ဘုရားရှင်တို့မည်သည် ချွတ်ယွင်းသောစကားမရှိ	၄၂
၁၉။	မဇ္ဈိကာနှင့် ကောသလ	၄၃
၂၀။	ငါနားလည်ပြီ	၄၄
၂၁။	ဇာဏသောဏ်ပုဏ္ဏားပညာရှိကြီး	၄၅
၂၂။	ဆင်ခြေရာကိုတွေ့က ဆင်၏ပမာဏကိုသိရမှာပါ	၄၆
၂၃။	ခြေရာလေးပါး	၄၇
၂၄။	သမဏအစစ် ဗြဟ္မဏအစစ်	၄၉
၂၅။	ကာရဏပါလီအမတ်ကြီး	၅၀
၂၆။	ဆာလောင်နေတဲ့သူဟာ ပျားမှိုကိုစားရသလို	၅၁

အမှတ်စဉ်

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၂၇။	အေးမြတဲ့ရေကန်တွင်းသက်ဆင်းရသလို	၅၂
၂၈။	အာရမ္မဒဏ္ဍပုဏ္ဏားကြီး	၅၃
၂၉။	ပုထုဇဉ်လူသားတို့ ငြင်းကြခုံကြတာက	၅၄
၃၀။	ရဟန်းအချင်းချင်းငြင်းကြခုံကြတာက	၅၅
၃၁။	ဓနဉ္စာနီ သောတာပန်မကြီး	၅၅
၃၂။	ဗုဒ္ဓဓမ္မည်းတော်မဟိန္ဒမင်းကြီး	၅၇
၃၃။	သင်္ဂါရဝ၏မရီးတော်	၅၈
၃၄။	ထင်းခုတ်သမားသားဝတ္ထု၊ နမောဗုဒ္ဓဿ	၅၉
၃၅။	ဇိနာလင်္ကာရကျမ်းလာ နမောတဿ	၆၆
၃၆။	ဆီးပန်းနီ ဥဒါန်းသုံးဂါထာ	၆၇
၃၇။	နမောဗုဒ္ဓါယသိဒ္ဓိ	၇၀
၃၈။	မောင်းထောင် ဥဒါန်းဂါထာများ	၇၃
၃၉။	မင်းလှဇေယျဝတီ ဥဒါန်း	၇၉
၄၀။	နမောတဿ ဗုဒ္ဓဝင်ဘုရားရှိခိုး.....	၈၄
၄၁။	သိကြားဥဒါန်း နမောတဿအနက်များ.....	၁၀၀
၄၂။	ဗုဒ္ဓဿသနာဝင်.....	၁၀၇
၄၃။	နိဂုံး	၁၁၃
၄၄။	(နောက်ဆက်တွဲ) ဗေလုဝနတ်စောင်းသံ ၁၄-ဂါထာ		၁၁၄
၄၅။	ဗေလုဝနတ်စောင်းသံ ကဗျာ ၁၄-ပုဒ်	၁၂၀

သိကြားဥဒါန်း

ပဏာမ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။
ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော သစ္စာလေးပါး တရား
အမှန်ကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် မှန်ကန်စွာသိတော်မူသော ထိုဗုဒ္ဓ
မြတ်ဘုရားအား ကျနုပ်မင်္ဂလာအောင်မြင်သည် ရှိခိုးပါ၏။

နိဒါန်း

ဘဝတုသဗ္ဗမင်္ဂလံ-

ရန်ကုန်မြို့ သာသနာ့ရိပ်သာ ဗုဒ္ဓသာသနာ့နဂါးအဖွဲ့ချုပ်ကြီး၏ အမှု
ဆောင်လူကြီးတို့တွင် အချိန်ပြည့် လုပ်အားပေးကြသော လူကြီးများ
နှင့် အလှည့်ကျ လုပ်အားပေးကြသော လူကြီးတို့သည် နံနက် ၉ နာရီ
မထိုးမီ အဖွဲ့တည်ရာ ပိဋကတ်တိုက် ရုံးခမ်းသို့ ရောက်လာကြစမြဲဖြစ်ပါ
၏။ ရောက်သည်နှင့်တပြိုင်နက် ရုံးတက်မှတ်တမ်းစာအုပ်၌ လက်မှတ်ရေး
ထိုးကြပြီးနောက် အဖွဲ့ကဆောင်ရွက်ကြရမည့် သာသနာရေးလုပ်ငန်း
အရပ်ရပ်တို့ကို ဝမ်းမြောက်ရွှင်လန်းစွာ တက်ညီလက်ညီ ဆောင်ရွက်
ကြရပါသည်။

အလုပ်အားလပ်သော သူတို့ကမူ ညွှန်ကြားပဲ့၌ အနားယူကြရင်း
ရတနာသုံးပါးနှင့်စပ်သော သိမှတ်ဖွယ်ရာတို့ကို ဆွေးနွေးကြ ဗဟုသုတ
ဖလှယ်ကြပါ၏။ ထို့ကြောင့်ပင် အခါအားလျော်စွာ “ကာလေနဓမ္မသာ
ကစ္ဆ” မင်္ဂလာ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

ဓမ္မသာကစ္ဆာပဲ့

၁၉၇၇-ခု ဩဂုတ်လ ၂၄ ရက်နေ့ မုန်းလဲ့ ၁-နာရီအချိန်က အမှုဆောင်
လူကြီးများ ဖြစ်ကြသော အင်ဂျင်နီယာဦးဦးခိုင် ရွှေဘုံသာဦးကိုကိုကြီး
ဒေါ်ပုံဦးတင်အောင်နှင့် ကျွန်တော်တို့ ထိုင်နေကြစဉ် အင်ဂျင်နီယာ

ဦးဦးခိုင်က “နမော တဿက ဘုရားဟောလားဗျာ၊ ဘယ်သူကစပြီး တော့ကာ ရှိခိုးတဲ့ ဘုရားရှိခိုးလဲ” ဟု မေးလိုက်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓသာသနာကို ကိုးကွယ်ကြသူ လူမျိုးမှန်လျှင် ‘နမောတဿ’ ကို ယဉ်ကျေးမှုတရပ် အနေအားဖြင့် ရွတ်တတ်ရှိခိုးတတ်သူက များပါသည်။ ဤသို့ လူတိုင်း ရကြသော်လဲ နမော တဿ အစ ဘယ်ကျမ်းက ဆိုတာကို တော့ သိသူနည်းပါးလှ၍ မေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သင်ပုံးကြီးအစ နမော တဿ

ကျွန်တော်တို့သည် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအရ မြန်မာစာကို သင်ကြရသောအခါ ရှေးက ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ၌ နှစ်ပြားတန် သင်ပုံးကြီးစာအုပ်ကို ဦးစွာဖတ်ကြရ၏။ သင်ပုံးကြီးစာအုပ်ကို လွန်လိုက်သည် နှင့်တပြိုင်နက် ကနဦးတွေ့ရသော စာတမ်းမှာ ‘နမော တဿ’ ဖြစ်ပါသည်။ ယင်း ‘နမောတဿ’ ၏ အောက်၌ နမော ဗုဒ္ဓါယ သိဒ္ဓံ အ-အာ-ဣ-ဤ-ဥ-ဥ-ဥ-ဧ-အဲ-ဩ-ဩ-အံ-အား ဖြစ်ပါ၏။ ထို့နောက်မှပင် က-ခ-ဂ-ဃ-င-စသော ဗျည်းသုံးဆယ့်သုံးလုံးနှင့်တကွ သင်ပုံးကြီး အကုန်ဖြစ်ပါသည်။

နမောတဿကို သုံးကြိမ်ရှုတ်ဆိုပြီးမှ

တကယ်စတင်၌ သင်ရမည့်စာမှာ ‘က-ခ-ဂ-ဃ-င’ တို့ဖြစ်သော်လဲ စာသင်ပေးသည့် ဘုန်းတော်ကြီးက အန္တရာယ်ကင်းခြင်း သင်ကြားမည့် ကျမ်းစာ ပြီးမြောက်ခြင်းအကျိုးငှါ သူငယ်အား နမော တဿကို နှစ်တက်ရအောင် စတင်ချပေးလေ့ ရှိပါ၏။ ထို့နောက်မှပင် နမော ဗုဒ္ဓါယ သိဒ္ဓံ စသည်ကို ရွတ်ဆိုစေပြီးလျှင် ကကြီး ခခွေး စသည်တို့ကို သင်ပေးရိုး အစဉ်အလာဖြစ်ပါသည်။

ထိုနည်းရင်းပင် မြန်မာအက္ခရာဖြင့် ရေးသားထားသမျှသော ပါဠိစာပေကျမ်းဂန်အမျိုးမျိုး မြန်မာစာပေ ကျမ်းဂန်အမျိုးမျိုးတို့၌ နမောတဿကို ပဌမဦးဆုံးသော စာမျက်နှာ ကျမ်းစာအုပ်၏အစ၌ တွေ့ရသလို ယင်းကျမ်းစာတို့ကို ဖတ်ရှုလိုသူတိုင်းပင် သို့မဟုတ် ပို့ချလိုသူတိုင်း သင်

ယူလိုသူတိုင်းပင် ‘နမောတဿ’ကို သုံးကြိမ်ရွတ်ဖတ်ပြီးမှ ကျမ်းရင်းစာသားကို သင်ကြားမြဲ၊ ဖတ်ရှုမြဲ အစဉ်အလာဖြစ်ပါသည်။

ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမ ကျောင်းတိုက်ကြီး၌ ပါဠိဋ္ဌတော်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့ကို ပို့ချတော်မူကြသော အာရာမိဿရ ဂဏဝါစက ဓမ္မာစရိယ ဆရာတော်တို့သည် ကျမ်းဦးအစ၌ နမောတဿကို တခမ်းတနား ပို့ချလေ့ရှိကြသဖြင့် ရောက်သစ်စ စာသင်သားတို့သည် နမောတဿ အနက် အမျိုးမျိုးတို့ကို ကူးယူ ရေးမှတ်ကြရ နှုတ်တက်ဆောင်ကြရလေသည်။

နမောတဿ ဂမ္ဘီရ

ကျနုပ်တို့သည် နမောတဿ ဂမ္ဘီရရှုဘွယ်ဟူသော ကျမ်းတစောင်ကို တွေ့ပါ၏။ ‘နမောတဿ’သည် ဘယ်ပိဋကတ်ကျမ်းဂန်၌ပါသည်ဟူ၍ ဖော်ညွှန်းထားသည်ကိုတော့ မတွေ့ရပါ။

“ရှေးရှေးလွန်တော်မူပြီးသော ဆရာကြီး ဆရာမြတ်တို့သည် အထူးထူးအပြားပြား များစွာကုန်သော ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ၊ အနု၊ မဇ္ဈ၊ လက်သန်း၊ ဆန်း၊ ယောဇနာစသော အစောင်စောင် အတိုင်းမသိသောကျမ်းတို့၏အစ၌ ဗုဒ္ဓပဏာမကို ဖြစ်စေခြင်းငှါ ဘုရားသခင်ကို ရိုသေလေးမြတ်လှသောကြောင့် ‘နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ’ဟူသော ဗုဒ္ဓပဏာမကို ရေးထားတော်မူပေကုန်သည်။”

ဤသို့သည်ဖြင့် ဖော်ပြထားသည်ကိုသာ တွေ့ရပါ၏။ တဖန်ဆက်လက်၍ ယင်းနမောတဿ ဂမ္ဘီရရှုဘွယ်ကျမ်း၌ “အကြင်သူသည် နမောတဿ ဗုဒ္ဓပဏာမ၏ အတ္ထအဓိပ္ပာယ်ကို ဆိုနိုင်စွမ်းအံ့၊ ထိုသူကို ဘုရားသဗ္ဗညုတဿ ကေနန္ဒမှတ်၊ ဘုရားသခင်မှတ်ပါး ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သာဝကတို့သည် နမောတဿပဏာမ၏ အတ္ထအဓိပ္ပာယ်ကိုကုန်စင်အောင် ဟောနိုင်မည်မဟုတ်၊ သဗ္ဗညုတဘုရားတဆူသာလျှင် နမောတဿပဏာမ၏ အတ္ထအဓိပ္ပာယ်ကို ကုန်စင်အောင် ဟောတော်မူနိုင်မည်ဟူလို”ဟု ဖော်ပြ

ပြီးနောက် နမောတဿ-၏ အနက်ကို ရေးထားသည်ကိုသာ တွေ့ရပါသည်။

ခုခေတ် ကလေးတွေက အမေးထူ

ဆက်လက်၍ ဦးဦးခိုင်က ‘ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်တုန်းကတော့ မိဘရိုးရာ အစဉ်အလာအတိုင်း မိဘဆရာသမားတို့ သင်ပေးလို့ ရလာကြတဲ့ ဒီ ‘နမောတဿ’ ကိုစစ်လား၊ ဆေးလား၊ မေးမြန်းလားလုပ်မနေခဲ့ကြပါဘူး၊ သမရိုးကြအတိုင်း သင်ယူပြီး ဘုရားရှိခိုးခဲ့ကြတာပါဘဲ ခုခေတ်ကလေးတွေကတော့ တယ်ပြဿနာထူသကဲ့သို့ပါ။ နမောတဿက ဘုရားဟောလား၊ ဘယ်သူရေးတာလဲ စသဖြင့် မေးလာကြတယ်” ဟု ပြောပြပါသည်။

နမော တဿ အမေးအဖြေ

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မဖြစ်မီက ခေတ်စားခဲ့သော တိုးတက်ရေးမဂ္ဂဇင်း၌ ‘နမောတဿအစ ဘယ်တုန်းက’ ဟူသော မေးခွန်းတခု ပါလာ၏။ နောက်လထုတ် စာစောင်၌ ‘နမောတဿသည် သာတာဂီရိစသော နတ်မင်းကြီးငါးဦးတို့ တဦးလျှင် တပုဒ်ကြ’ ရှိခိုးကြသော ဘုရားရှိခိုးဖြစ်ကြောင်း

“သာတာဂီရိ နမော ယက္ခော၊ တဿစ အသုရိန္ဒကော၊

ဘဂဝတော မဟာရာဇာ၊ သက္ကော အရဟတော တဿ၊
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဗြဟ္မာ၊ ဇေတပဉ္စ နမဿန္တိ။”

ဟူသောဂါထာကို ကိုးကား၍ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တဦးဖြေကြားခဲ့သည်ကို ကျနုပ်တို့ ဖတ်ရဘူးပါ၏။ ကျနုပ်တို့သည်လဲ ထိုစဉ်က ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမ၌ ဒီဃနိကာယ်ကို သင်ယူနေသူ စာသင်သား တဦးဖြစ်၍ ‘နမောတဿ’ သည် သိကြားမင်း ရှိခိုးသော ဘုရားရှိခိုးဖြစ်ကြောင်း သိထားသလောက် ဖြေခဲ့ဘူးပါသေးသည်။

အတိုဆုံး ဘုရားရှိခိုး

ဆဋ္ဌသံဂါယနာခေတ်သို့ ရောက်သောအခါ ပိဋကတ်ကျမ်းဂန်တို့ကို ကြည့်နိုင်ခွင့်ရသောကြောင့် နမောတဿ အကြောင်းကို စုံစုံလင်လင် သိရ

သရွေ့. ‘အတိုဆုံး ဘုရားရှိခိုး’ဟူသော အမည်ဖြင့် ရန်ကုန်သတင်းစာ (၂၂-၁၁-၆၆) နေ့ အထူးထုတ်၌ ဆောင်းပါးတပုဒ် ရေးခဲ့ဘူးပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ အထက်ပါစကားဝိုင်း၌ နမောတဿအကြောင်းကို ပြန်လည်မှတ်မိသရွေ့ တင်ပြခဲ့ပါ၏။ အင်ဂျင်နီယာ ဦးဦးခိုင်နှင့် ဓမ္မမိတ်ဆွေတို့က “ကလေးတွေ နားလည်လွယ်အောင် နမော တဿ အကြောင်း စာတအုပ် ရေးဗျာ”ဟု တိုက်တွန်းကြပါ၏။ ကျနုပ်တို့ကလဲ ရေးပါမည်ဟု ခန့်ခံခဲ့ပါသည်။ ဤသည်လျှင် “သိကြားဥဒါန်း” စာအုပ်ဖြစ်ပေ။ လာခြင်းအကြောင်းရင်း နိဒါန်းဖြစ်ပါသည်။

နတ်ကြီးငါးပါး ဘုရားရှိခိုးတဲ

နမောတဿသည် နတ်ကြီးငါးပါးက တပါးလျှင် တပုဒ်ကျ စုပေါင်း၍ ရှိခိုးသော ဘုရားရှိခိုး ဟုတ်မဟုတ်ကို လေ့လာ၍ လိုအပ်သေးသဖြင့် ပညာရှိတို့အား ဆည်းကပ်၍၎င်း နမောတဿနှင့် စပ်ရာ ဆိုင်ရာ ကျမ်းအစောင်စောင်တို့ကို လေ့လာ၍၎င်း အဖြေရှာခဲ့ပါ၏။ ပိဋကတ်စာပေ၌မူ နတ်ကြီးငါးပါးက တပါးလျှင် တပုဒ်စီ ရှိခိုးသည်ဟူ၍ မတွေ့ရပါ။ သာတာဂီရိ နမော ယက္ခော စသော ဂါထာကိုလည်း ပိဋကတ်၌ မတွေ့ရပါ။

ဦးဝါသေဋ္ဌ ပရိတ်ကြီးနိဿယက

ဆရာတော် ဦးဝါသေဋ္ဌရေး ပရိတ်ကြီးနိဿယ စာမျက်နှာ ၁၆-၌ “နမောတဿ စသည်ကား ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်အား ရှိခိုးကန်တော့ခြင်းဖြင့် ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာအမှု ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤ နမောတဿ ပုဏ္ဏာမသည် ဘာရဒွါဇ ပုဏ္ဏားကြီး၏ဇနီး ဓနုဉ္ဇာနီမည်သော သောတာပန်ပုဏ္ဏားမ စသောသူတို့ ဥဒါန်းကျူး ရှိခိုးပုံဖြစ်သည် ဟု ဖော်ညွှန်းထားသည်သာမက သာတာဂီရိနတ်သည် ‘နမော’ဟု ဆို၍၎င်း၊ အသူရိန်နတ်မင်းသည် ‘တဿ’ဟုဆို၍၎င်း၊ စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီးလေးဦးသည် ဘဂဝတောဟုဆို၍၎င်း၊ သိကြားမင်းသည် ‘အရဟတော’ဟုဆို၍၎င်း၊ ဗြဟ္မာမင်းသည် ‘သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ’ဟုဆို၍၎င်း အသီး

သီး ရှိခိုးကြသည်တို့ကို စုပေါင်း၍ ‘နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ’ ဖြစ်လာပုံကို ကျမ်းနက်ခေါ် သဒ္ဓါငယ်ကျမ်း၌ ‘သာတာဂီရိ နမော ယက္ခော။ ပ။ တေပဉ္စ နမဿန္တိ’ ဟု ဆို၏။ ကစ္စာယန ဘေဒ ဌိကာသစ်၌လည်း တတာဟိ သာတာဂီရိ ယက္ခော နမော နမောတိ ဝန္တနံ ကရောတိ စသည်ဖြင့် နတ်ငါးဦး ရှိခိုးကြောင်း၊ လက်ဝဲနော်ရထာဆို ယိုးဒယားနိုင် မော်ကွန်းတွင်လည်း တပုဒ်စီ ရှိခိုးကြောင်း အဆိုရှိခဲ့၏’ ဟု အဆိုတမျိုးရှိခဲ့ပုံကိုသာ ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

သမန္တစက္ခုဒီပနီ

သမန္တစက္ခုဒီပနီကျမ်း ပထမအုပ် စာမျက်နှာ ၁၀၇-၌ ‘နမောတဿ’ ကို နတ်သား ငါးယောက်တို့ ပဏာမပြု၍ အသီးသီး ရွတ်ကြသည်’ ဟု ဂါထာဗန္ဓုဖွဲ့၍ ဆိုကြပါသည်။ ဘယ်ကျမ်းတွင် လာသည်၊ ဘယ်ကာလက ရွတ်ဆိုသည်၊ ဘယ်ရဟန္တာတို့ စုရုံး၍ထားသည်ကို သိလိုပါသည်’ ဟူသော အမေးပြဿနာကို ဦးတည်၍ ‘ဤစကားကိုမူကား တပါးသော ပါဠိ အဋ္ဌကထာတို့တွင် တိုက်ရိုက်မတွေ့၊ သဘောလည်း ဟုတ်အံ့ကဲ့သို့ မထင်’ ဟု ပယ်ထား၏။ သက္ကပဉ္စာသုတ်လာ သိကြားမင်း ဗြဟ္မာယုပုဏ္ဏား စသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဥဒါန်းကျူး ရှိခိုးသော နမောတဿဖြစ်သည်ဟု ၁၁၇၁ ခုနှစ် ကဆုန်လတွင် မုံရွေးဆရာတော် ဖြေထားကြောင်း ဖော်ပြထားလေသည်။

နမောတဿဘုရားရှိခိုးဖွင့်

ထိုမှတစ်ပါး နမောတဿ မဟာနမက္ကာရ သံဝဏ္ဏနာအမည်ရှိ နမောတဿ ဘုရားရှိခိုးကြီး ဖွင့်ကျမ်း ၌လဲ နမောတဿနှင့် စပ်၍ ပညာရှိ အမျိုးမျိုးတို့ အသီးသီး ဖြေထားကြပုံတို့ကို ဖတ်ရှုရပါသည်။

သိကြားမင်းစသော ကိုးဦးတို့ရှိခိုးသည့် နမောတဿ

ကျနပ်တို့ရေးသော ‘ဤသိကြားဥဒါန်း’ စာအုပ်၌ ၁- သိကြားမင်း၊ ၂- ဗြဟ္မာယုသုခမိန်ကြီး၊ ၃- ကောသလမင်းကြီး၊ ၄- ဇာဏုသောဏိ ပညာရှိကြီး၊ ၅- ကာရဏပါလီ အမတ်ကြီး၊ ၆- အာရမ္မဒဏ္ဍ ပညာရှိ၊

၇- ဓနုဉ္ဇာဏီ သောတာပန်မကြီး ၈- ဗုဒ္ဓခမည်းတော် မဟိန္ဒမင်းကြီး၊
 ၉- သင်္ဂါရဝ၏ မရီးတော်၊ ပေါင်း ၉-ဦးတို့ “နမောတဿ-ပ-သမ္ဗုဒ္ဓဿ”
 ဟု ဥဒါန်းကျူးရင်း ရှိခိုးခဲ့ကြပုံများကို ဝတ္ထုကြောင်းနှင့်တကွ ထုတ်ပြု
 ထားပါသည်။

ဥဒါန်းဟူသည်မှာ

အထက်ဖော်ပြပါ သိကြားမင်း စသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတို့၏ အကြောင်း
 အရာတို့၌ ‘ဥဒါန်း’ဟူသော စကားသည် ပါဝင်ပါ၏။ ယင်း‘ဥဒါန်း’
 ဟူသော စကားသည် ‘ဥဒါန’ဟူသော ပါဠိစကား၏ ပါဠိသက် မြန်မာ
 စကား ဖြစ်ပါ၏။ ‘ဥဒါန်း’ဟူသည်မှာ ပီတိ အဟုန်သည် ဖြစ်စေအပ်
 သောစကားဟု ဆိုပါ၏။ လူ့ လောကသားတို့သည် နှစ်သက်အံ့ဩဘွယ်ရာ
 ဝတ္ထုတခုခုကို တွေ့ရ၊ မြင်ရ၊ ကြားရလျှင် နှစ်သက်အံ့ဩမှု ပီတိတွေ
 နှလုံးသားမှစ၍ တကိုယ်လုံး၌ ပြန့်၍ ဖြစ်လာ တတ်ပါ၏။ ဤသို့ဖြစ်လာ
 သောအခါ ထူးထူးခြားခြား စကားတမျိုးမျိုးကို ပြောတတ်စမြဲပင်။
 ဤသို့ပြောလာခြင်းသည် ကိုယ်ထည်း၌ မျှသိပ်မထားနိုင်၍ ပါးစပ်မှ
 ပျိုအန်ထွက်ပြီးလျှင် ကျူးရင်းလာခြင်းပင် ဖြစ်ပါ၏။ “ဆီချင်သော ခွက်
 ဖြင့် ဆီကို ကိုင်တွယ်သောအခါ ခွက်မဆန့်၍ လျှံ ဖိတ်တက်လာသည်နှင့်
 တူ၏”ဟု ပညာရှိတို့က မိန့်ဆိုကြပါသည်။ ဤသို့ ပါးစပ်မှ ကျူးရင်း
 မြွက်ဆိုသော စကားအဖြစ် အပြင်ထွက်လာသည်ကိုပင် ‘ဥဒါန-ဥဒါန်း’
 ဟု ခေါ်ပါသည်။

မောင်းထောင်ဆရာတော်

‘သီရိပဝရ ဝိဇာယာနန္တ ယသတြိဘဝနာဒိတျာမိပတိ ပဏ္ဍိတ မဟာ
 ဓမ္မ ရာဇာ ဓိ ရာဇာ’ နာမံ တံဆိပ် ရှိတော်မူသော အမရပူရ မဟာ
 ရာဇဌာနီ ရွှေပြည် ရွှေနန်း တည် ဆင်ဖြူများရှင် ဘိုးတော် ဗဒုံ မင်း
 တရားကြီး၏ ဆရာ ဥာဏာဘိဝံသ ဓမ္မသေနာပတိ မထေရ် သံဃရာဇာ
 သာသနာပိုင် မောင်းထောင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် သာသနာတော်
 ၂၃၃၇-ခုနှစ် ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၁၅၅-ခု တန်ဆောင်မုန်း လဆန်း

၃-ရက် အင်္ဂါနေ့၌ ရဟန်းရှင်လူ တတောင်ကျော် အခြံအရံနှင့်တကွ အမရပူရ ရွှေမြို့တော်မှ ရွှေတိဂုံဆံတော်ရှင် စေတီတော်သို့ အဖူးအမြော် ရောက်လာသောအခါ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား၏ အဖြစ်တော်စဉ်တို့ နှလုံးသား၌ ထင်လာ၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းရာမှ ဗုဒ္ဓဆံတော်ခေါ်မြတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ သနစ်၊သနာ အခြင်းအရာတို့ နှလုံးသားမှ ပျိုအန်တက်လာ ပြီးသော် ‘အံဩဘွယ်ရာ တဆယ့်နှစ်ဂါထာသော တိဂုံမ္ဘစေတီယ ပသံ သနာ ဥဒါန်းလွှာတို့ ရွှေနှုတ်တော်မှ ကွန့်မြူး ထွက်ပေါ်လာခဲ့ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ပင် ပဲခူးတိုင်း မင်းလှမြို့ ဇေယျဝတီဆရာတော် ဦးဣဒ္ဓိယ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်လဲ အံဩဘွယ်ရာ ဥဒါန်းလွှာ ၅-ဂါထာတို့ကို ရင်းကျူးခဲ့ပါသည်။ ဤ တိဂုံမ္ဘစေတီယ ပသံသနာ ဂါထာတို့ကို သူတော်စင်များ ရှုပွားကျက်မှတ်၍ မပြတ်နေ့ည ရှိခိုးနိုင်ကြပါရန် ဤစာအုပ်၏ နောက်ပိုင်း၌ ဖော်ပြထားပါသည်။

နမောတဿဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်း

မဟာဝိဇ္ဇောတယ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် “ငါး သိုင်း ချောင်း အရှင်ပညဝန္တ”ဟု ခံမ္မကထိကလောက၌ ထင်ရှားတော်မူခဲ့စဉ် ၁၂၇-ခုနှစ်က တဆယ့်ရှစ်လုံးရှိသော နမောတဿ ပဏာမဂါထာကို တလုံးစီ နှစ်လုံးစီ ထုတ်နှုတ်၍ ဂါထာ၏အစ ပဌမပါဒနှင့် တတိယပါဒတို့၌ ထားကာ ကြားနာရသူ ဖတ်ရှုရသူတိုင်း ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား၏ ကျေးဇူးတော် ဂုဏ်တော်တို့ ထင်လာ မြင်လာ ပွားများလာနိုင်ရန် အဆန်းတကျယ် သိကု်း၍ ရှိခိုးပူဇော်အပ်သော ဗုဒ္ဓဝင် အကျဉ်းချုပ် တဆယ့်လေးဂါထာတို့ကို ကျနုပ်တို့ ငယ်စဉ်က ဖတ်ရှုခဲ့ရဘူးပါ၏။ အဆင့်ဆင့် ကူးယူခဲ့ရသောကြောင့် ပါဠိအနေအထား အားမရသကဲ့သို့ ရှိရာမှ အဘယာရာမ အရှင်သီလာနန္ဒာသိဝံသ တည်းဖြတ်ကြီးကြပ်၍ စတုတ္ထအကြိမ် ပုံနှိပ်သော နမောတဿဂီတိကျမ်းကို အလယ်တောရ တိုက်အုပ်ဆရာတော် ပဌမကျော် အရှင်ဇဝနတိက္ခာဘိဝံသထံမှ ရရှိသောကြောင့် သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့ သဒ္ဒါကြည်ညို ကုသိုလ်ပွားနိုင်ရန် ဤစာအုပ်၌ ဖော်ပြထားပါသည်။

ထိုမှတပါး နမောတဿနှင့်အလားတူ နမောဗုဒ္ဓါယသိဒ္ဓံ၊ နမော
ဗုဒ္ဓဿ၊ နမော တဿ ယတော မဟိမတော စသော ကြည်ညိုဘွယ်ရာ
ဘုရားရှိခိုး အမျိုးမျိုးတို့ကိုလည်း ဤစာအုပ်၌ ဖော်ပြထားပါသေး
သည်။

နမောတဿ အနက်အမျိုးမျိုး

ထိုမှတပါး နမောတဿကို အနက်ပေးတော်မူခဲ့ကြသော ဆရာတော်
ဘုရားကြီးတို့၏ အနက်အမျိုးမျိုးတို့ကို သူတော်စင်တို့ နှစ်သက်ရာကို
ရွေးချယ်၍ ရှိခိုးကြည်ညိုနိုင် ပူဇော်နိုင်ရန်အလို့ငှါ-

- ၁။ ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမ အဓိပတိဆရာတော် အရှင်ပညာ
မဟာထေရ်။
- ၂။ ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမ အဓိပတိ ဆ ရာ တော် အရှင်
နန္ဒဝံသ မဟာထေရ်။
- ၃။ ရန်ကုန်မြို့ သာသနာ့ရိပ်သာ မဟာစည်ဆရာတော် အရှင်
သောဘန မဟာထေရ်။
- ၄။ ပရိတ္တဒီကာ နိဿယ ဆရာတော် မဟာထေရ်။
- ၅။ တွံတေးမြို့ ပရိတ်ကြီးနိဿယ ဆရာတော် မဟာထေရ်။
- ၆။ မြင်းခြံမြို့ ကိုးဆောင်တိုက် ပရိတ်ကြီးနိဿယ အရှင်ဝေပုလ္လ
မဟာထေရ်။
- ၇။ မန္တလေးမြို့ မိုးထိတိုက် နိကာယ်ငါးရပ် နိဿယကျမ်းပြုဆရာ
တော် မဟာထေရ်စသော ဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့၏ နမော
တဿ နိဿယ အမျိုးမျိုးတို့ကိုလည်း ဤကျမ်း၌ ဖော်ပြ
ထားပါသည်။

နမောတဿရှိခိုး မျက်မှောက် ခံစားရကျိုးများ

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား လက်ထက်တော်က နမော တဿကို ရွတ်ဆို၍ ဗုဒ္ဓါ
နုဿဓာ်ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးပြန်းကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ယခုမျက်မှောက်

၌ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ မျက်မှောက် အကျိုး ခံစားကြရပုံတို့ကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤကျမ်းစာအုပ်သည် နမော တဿနှင့် စပ်ဆိုင်ရာတို့ကို အတတ်နိုင်ဆုံးစုဆောင်း၍ ကလေးသူငယ်တို့ ဖတ်နိုင်၊ ကျင့်သုံးနိုင် အောင် စီစဉ်ရေးထားသော ကျမ်းဖြစ်သည့်အပြင် သိကြားမင်း ရွတ်ဆိုကျူးရင့်သော နမော တဿဥဒါန်းကို ဦးတည်၍ပြသော ကျမ်းဖြစ်သောကြောင့် ကျမ်းစာ၏အမည်ကို ‘သိကြားဥဒါန်း’ဟူ၍ အမည်တပ်လိုက်ရပါသည်။

မင်္ဂလာပါခင်ဗျား

(ဤကျမ်းစာရေးသူ အသက် ၆၆-နှစ်ပြည့်သောနေ့)

၁၃၃၉-ခု ၀၁ ခေါင်လပြည့်ကျော် ၅-ရက်။

မင်္ဂလာ-ဦးအောင်မြင့်

၅-၆ စိန်မေတ္တာလမ်း၊ ဟာမစ်တိတ်

ရွှေကုံတိုင်စာတိုက်၊ ဗဟန်းမြို့နယ်။

ရန်ကုန်မြို့။

သိကြားဥဒါန်း

၁။ သိကြားမင်း-

ကောင်းခြင်းမင်္ဂလာ။

နတ်တို့ဘုရင် သိကြားမင်းသည် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားကို ဖူးမြင်
ဘို့ရာ စိတ်စောနေ၏။ ထို့ကြောင့်ပင် ‘ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည်
ယခုအခါ၌ ဘယ်အရပ်မှာ သီတင်းသုံးတော်မူပါလိမ့်’ ဟု ဆင်
ခြင်၏။ ရာဇဂြိုဟ်မြို့ အရှေ့ဘက် အဓမ္မသဏ္ဌာရွာမြောက်ဖက်မှာ
ရှိသော ဝေဒိယကတောင် ဣန္ဒြိယသုလ္လိဏ်ဂူ၌ သီတင်းသုံးနေ
တော်မူသည်ကို နတ်မျက်စိဖြင့် မြင်ရ၏။ တာဝတိံသာနတ်တို့ကို
ခေါ်ပြီးလျှင် ‘ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားကို ဖူးတွေ့ပါက ကောင်းလိမ့်
မည်’ ဟု ပြောပြ၏။ နတ်တို့က ‘ကောင်းလှပါတယ် သိကြား
မင်း၊ အရှင်သိကြားမင်းအား ကောင်းခြင်းမင်္ဂလာ ဖြစ်ပါလိမ့်
မည်’ ဟု ထောက်ခံကြလေသည်။

ပဉ္စသီခနတ်သား။

သိကြားမင်းသည် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားကို ဆည်းကပ်ဘို့ရာ ဗုဒ္ဓ
မြတ်ဘုရားနှင့် အကျွမ်းဝင်သောသူကို ရှေ့ဆောင်ခေါ်သွား
မှဖြစ်မည်ကို သိ၍ ပဉ္စသီခ နတ်သားကို ခေါ်၍ တိုင်ပင်၏။
ပဉ္စသီခနတ်သားကလဲ “အသင်သိကြားမင်းသည် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား
ထံ သွားဘို့ရာ ကောင်းလှပါသည်။ အသင်သိကြားမင်းအား
ကောင်းခြင်းမင်္ဂလာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်” ဟု ပြောကြား၏။ ပဉ္စသီခ
သည် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားအထံလိုက်ဘို့ရာ ဗေလုဝစောင်းကြီးကို ပိုက်
၍ သိကြားမင်းထံ သွားလေသည်။

တဖိတ်ဖိတ်တောက်ပခြင်း။

သိကြားမင်းသည် တာဝတိံသာနတ်တို့ဖြင့် ခြံရံကာ ပဉ္စသီခနတ်သားကို ရှေ့ဆောင်ပြုပြီးလျှင် လက်တကွေး တဆန့် အချိန်ပိုင်းမှပင် တာဝတိံသာမှ ဝေဒိယကတောင်သို့ ရောက်လာပါတော့၏။ နတ်များစွာ ခြံရံသော သိကြားမင်းသည် ရောက်လာသည်နှင့်တပြိုင်နက် ဝေဒိယကတောင်ရော၊ အဗ္ဗသဗ္ဗ ရွာပါ တဖိတ်ဖိတ် တောက်ပနေပါတော့၏။ တောင်၏အနီး ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ရွာများ၌ နေကြသောလူတို့က “ဒီကနေ့ ဝေဒိယကတောင်ယံမှ မီးလောင် သကဲ့သို့ အရောင်အဝါတွေ တောက်ပ၏” ဟု ပြောကြကာ ထိတ်လန့်ကြကုန်သည်။

ဗေဠုဝနတ်စောင်းသံ။

‘ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် စျာန်ဝင်စားနေလေရော့ သလားပဲ၊ စျာန်ဝင်စားတုန်းမှာ ငါတို့ ဆည်းကပ်ဘို့ မတော်ပါ၊ သင်က ရှေ့ကသွားပြီး ဆည်းကပ်ပါ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် ကြည်လင် ခွင့်ပြုတော်မူပြီးမှ ငါတို့က ဆည်းကပ်ပါမယ်’ ဟု သိကြားမင်းက ပဉ္စသီခကို ပြောပြလေသည်။

‘ကောင်းပါပြီ သိကြားမင်း’ ဟု ပဉ္စသီခက ဝန်ခံပြီးလျှင် ဗေဠုဝစောင်းကြီးကို ပိုက်ကာ ဣန္ဒြိယသီလိဏ်ဂူအနီးကို ချဉ်းကပ်လိုက်၏။ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားနှင့် မနီးမဝေးအရပ်၌ နေရာယူပြီး သင့်တော်တဲ့အရပ်မှ နေ၍ ဗေဠုဝစောင်းကြီးကို ကြိုးညှိလိုက်၏။ ငြိမ်ငြောင်းသာယာ သိမ်မွေ့သော သံစဉ်ကို ရသည်နှင့် တပြိုင်နက် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ ရဟန္တာဂုဏ်တော်တို့နှင့် တကွ ကာမဂုဏ်ကို အကြောင်းပြုပြီးလျှင် ဗေဠုဝနတ်စောင်းသံဖြင့်

သီချင်းဂါထာ တဆယ် လေးပုဒ်ကို ညက်ညောသိမ်မွေ့စွာ ရင့်ကျူးလိုက်လေသည်။

(သီချင်းဂါထာ ၁၄ ပုဒ်ကို သီးသန့် ဖော်ပြထားပါ၏။)

သီချင်းသံနှင့် စောင်းသံ လိုက်ပါပေ။

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် ဗေဠုဝနတ်စောင်းသံကို ကြားတော် မူလေလျှင် အို—ပဉ္စသီခ၊ သင်၏ စောင်းသံသည် သီချင်းသံနှင့် လိုက်လျောပါပေ၏၊ သီချင်းသံသည်လဲ စောင်းသံနှင့် လိုက် လျောပါပေ၏။

‘အို—ပဉ္စသီခ၊ သင်၏စောင်းသံသည် သီချင်းသံကိုမလွန်၊ သီချင်းသံသည်လဲ စောင်းသံကို မလွန်ချေ၊ သင်သည် ဘယ် အခါက ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားဂုဏ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်သော တရားတော်ဂုဏ်ကို အကြောင်းပြု၍ဖြစ်သော သံဃာတော်ဂုဏ် ကို အကြောင်းပြု၍ဖြစ်သော ရဟန္တာဂုဏ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်ကို အကြောင်းပြု၍ဖြစ်သော ဤသီချင်း ဂါထာတို့ကို ဖွဲ့စီခဲ့လေသနည်းဟု မေးတော်မူလေသည်။’

အို—ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား၊ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် သဗ္ဗညုတရွှေဥာဏ် တော်ကို ရတော်မူပြီးနောက် ဥရုဝေလတောအနီး နေရဉ္စရာ မြစ်ကမ်းနားရှိ ဆိတ်ကျောင်းညောင်ပင်အောက်မှာ သီတင်း သုံးတော် မူတုန်းက တက်သစ်စ နေဝန်းပမာ ထွန်းလင်း တောက်ပတဲ့ တိမ္မရုဂန္ဓဗ္ဗနတ်မင်းကြီး၏ သမီးကို တပည့်တော် အလွန်လိုချင်စွဲမက်ခဲ့ပါ၏၊ ဒီနတ်သမီးက လိုချင်စွဲမက်တာက တယောက်ပါ၊ ဒီနတ်သမီးကို မာတလိ၏သား သိခဏ္ဍိက နတ် သားကလဲ စွဲမက်နေပါ၏၊ တပည့်တော်ဟာ ဒီနတ်သမီးကိုရဘို့

ရာ အခြားနည်းလမ်းကို မမြင်ပါသောကြောင့် စောင်းကိုပိုက်ပြီးလျှင် တိဗ္ဗရူဂန္ဓဗ္ဗနတ်မင်းကြီး၏ဗိမာန်ကို အသာချဉ်းကပ်ပြီး ဒီသီချင်းဂါထာတို့ကို သီကျူးခဲ့ပါကြောင်းဘုရား။

ဤသို့ သီကျူးလိုက်သောအခါ “ဘဒ္ဒါ” ဟု နတ်တကာတို့ ချစ်စနိုးခေါ်ကြသော သူရိယဝတ္ထုသာနတ်ပျိုအလှက တပည့်တော်အား ရှုချင့်စဖွယ် အသွင်အပြင်ဖြင့် နှုတ်ခွန်းဆက်စကား ပြောဖော်ရလစေပါတယ်ဘုရား။

ဗုဒ္ဓအသံတော်ကို ကြားဘူးရုံမျှသာရှိခဲ့သော ဘဒ္ဒါ

“ညက်ညောသာယာ ဗုဒ္ဓဂုဏ်ကို ကျူးရင့်သော အိုနတ်သား တဲ့၊ ဘဒ္ဒါသည် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားကို တခါမျှ မဖူးမြင်ဘူးသေးပါ။ တာဝတိံသာနတ်တို့၏ သုဓမ္မာသဘင်ကြီး၌ ကပြဖျော်ဖြေနေရသော ဘဒ္ဒါသည် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားတည်းဟူသော အသံတော်မျှကို ကြားဘူးရုံမျှသာ ရှိခဲ့ပါ၏။ အို-ချစ်စွာသော နတ်သား၊ အခုတော့ အသင်နတ်သားက ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား၏ အဖြစ်တော်စဉ်တို့ကို ဘဒ္ဒါတို့ သိရ၊ ကြည်ညိုရအောင် ဖော်ပြသီကျူးဖော်ရပါပေ၏။ ဒီကနေ့ ငါတို့အချင်းချင်းချစ်ခင်ရင်းနှီးစွာ ပေါင်းဆုံမိခြင်းဖြစ်ပါတော့လော့” လို့ ခွင့်ပေးခဲ့ပါကြောင်းဘုရား၊ ထိုစဉ်က တပည့်တော်သည် ဘဒ္ဒါနတ်သမီးနှင့်အတူ ဆုံစီးခဲ့ရဘူးပါကြောင်းဘုရား၊ စသည်အားဖြင့် လျှောက်ထားလေသည်။

ဗုဒ္ဓထံ သိကြားမင်းချဉ်းကပ်

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားနှင့် ပဉ္စသီခနတ်သားတို့ အကျွမ်းတဝင် ပြောနေကြသည်ကို သိကြားမင်းက မလှမ်းမကမ်းတနေရာမှ ကြားနေရပြီးဖြစ်၍ ‘အို ပဉ္စသီခ’ ဟု လှမ်းခေါ်လိုက်ရင်း သိကြားမင်း

သည် နတ်များစွာနှင့်အတူ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားထံ လာရောက်ပြီး ခြေတော်အစုံတို့ကို ဦးညွှတ်ရှိခိုးပါလေသည်။

ထိုအခါ ဂန္ဓဗ္ဗပဉ္စသီခနတ်သားက ‘သုံးလောကထွဋ်ထား သဗ္ဗညုမြတ်ဘုရား၊ နတ်တို့ကိုအစိုးရသော သိကြားမင်းသည် နတ်အမတ်များစွာ ခြံရံလျက် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား၏ ခြေတော်အစုံတို့ကို ဦးညွှတ်ရှိကြိုး ရှိခိုးနေပါကြောင်းဘုရား’ဟု လျှောက်လေသည်။

ချမ်းသာစေ

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားက ‘သိကြားမင်းနှင့်တကွ နတ်ရော လူရော အသူရရော ဂန္ဓဗ္ဗတွေပါမကျန် သတ္တဝါမှန်သမျှတို့သည် ချမ်းသာကို အလိုရှိကြသည်ဖြစ်၍ ‘သုခိဟောတု-ချမ်းသာစေ’ဟု ဆုပေးတော်မူလေသည်။

သိကြားမင်းသည် အလွန်ရိုသေစွာရှိခိုးရင်း ဣန္ဒသာလလိုဏ်ဂူတွင်းဝင်ပြီးလျှင် ထိုက်တန်သောနေရာ၌ ရပ်နေလေ၏။ တာဝတိံသာနတ်တို့နှင့်တကွ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့သည်လဲ ဤသို့ပင် သူတို့နှင့် ထိုက်တန်သော နေရာတို့၌ နေရာယူ၍ ရပ်နေကြကုန်သည်။

မိုက်နေသော အမှောင်ထု ကွယ်ခြင်း

ထိုအခါက မညီမညွတ်ဖြစ်နေသော ဣန္ဒသာလလိုဏ်ဂူကြီးသည် ညီညွတ်လေ၏။ ကျယ်ဝန်းလေ၏။ ဂူတွင်း၌ မိုက်နေသော အမှောင်ထုသည်လဲ ကွယ်ပျောက်လေတော့သည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားက ‘ကောသိယနွယ်ဖွား သိကြားမင်း’ အလွန်တရာ အလုပ်တွေများတဲ့အထဲက ‘ဤကဲ့သို့ သင်၏လာခြင်းသည် အံ့ဘွယ်လှပြစ်၏။ မဖြစ်ဘူးအဖြစ်လဲထူး၏။ ဟု မိန့်တော်မူလေသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားကို ဖူးမြော်ဘို့ရာ ကာလအတော်ကြာကထဲက အလိုရှိနေပါ၏။ ပြုဘွယ်ကိစ္စအရပ်ရပ်တွေက ဟန့်တားထားသဖြင့် ဖူးခွင့်မရခဲ့ပါ။

ပြန်လည်အောက်မေ့မိသည်

တခါတုန်းက သာဝတ္ထိမြို့ ထင်းရှူးဂန္ဓကုဋ်၌ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားကို ဖူးမြင်ချင်လွန်း၍ တပည့်တော် သွားခဲ့ရပါသေး၏။ ‘ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် ဖလသမာပတ် ဝင်စားနေတော်မူပါသည်’ဟု ရှိခိုးနေသော ဝဿဝဏ် နတ်မင်းကြီး၏ အလုပ်အကျွေး ဘူဇတိနတ်သမီးငယ်က ‘တွေ့ဆုံဘို့ရာ အခါမဟုတ်သေးပါ’ဟု ပြောပြပါ၏။ ဤသို့ဖြစ်ပါက ‘ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား၏ ခြေတော်အစုံတို့ကို သိကြားမင်းက ရှိခိုးသွားတဲ့အကြောင်းကိုပဲ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားအား လျှောက်လိုက်ပါ’ဟု မှာခဲ့ရပါသည်ဘုရား။

‘သိကြားမင်း- ဘူဇတိနတ်သမီး၏ လျှောက်ကြားသော စကားကို ပြန်လည်အောက်မေ့မိ၏။ ထိုစဉ်က ငါဘုရားသည် သိကြားမင်း၏ ရထားစက်ဘီးသံကြောင့် သမာဓိမှထခဲ့ရ၏’ဟု မိန့်တော်မူလေသည်။

လူ့ပြည်၌ဘုရားပွင့်လှောင် နတ်ပြည်၌ နတ်တွေပြည့်လာ

တပည့်တော်တို့ ရှေးက တာဝတိံသာမှာ ဖြစ်နှင့်ကြတဲ့ နတ်မင်းကြီးများက ‘လောက၌ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားပွင့်တော်မူသည့်အခါ နတ်လောကမှာ နတ်များစွာတို့ ပြည့်လာကုန်၏။ အသူရာတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏’ဟု ပြောကြပါသည်။ ယခု နတ်မင်းကြီးတို့ ပြောသည့်အတိုင်းပင် နတ်လောက၌ နတ်တို့ပြည့်နေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

သာဂီဝင်မင်းသမီး ဂေါပိကာ

ဂေါပိကာအမည်ရှိ သာဂီဝင်မင်းသမီးသည် လူ့ပြည် ကပိ
လဝတ်၌ နေစဉ်က ဘုရား၌ အလွန်ကြည်ညိုပါ၏။ တရားသံဃာ
၌လဲ အလွန်ကြည်ညိုပါ၏။ သီလကိုလဲ ဆောက်တည်ကျင့်သုံးပါ
၏။ မိန်းမအဖြစ်ကိုလဲ စက်ဆုတ်ရှုံ့မုန်းပါ၏။ ယောကျ်ားအဖြစ်ကို
သာ တောင့်တပါ၏။ လူ့ပြည်က ကွယ်လွန်လေသောအခါ ကု
သိုလ်ကောင်းမှုပြုသူတို့၏ ရောက်ရာ တာဝတိံသာနတ်လောက၌
တပည့်တော်တို့၏သားဖြစ်လာပါ၏။ သူ့ကို 'ဂေါပကနတ်သား'
ဟု ခေါ်ကြပါသည်။

ရဟန်းသုံးပါး

ထိုမှတစ်ပါးလဲ ရဟန်းတော်သုံးပါးသည် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၌
မြတ်သောအကျင့်တို့ကို ကျင့်ကြပါသော်လဲ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့ ဖြစ်ကြ
ရပါ၏။ ကာမဂုဏ်တို့ဖြင့် နှစ်သက်ကြ ပြည့်စုံကြ ခံစားကြရင်း
တပည့်တော်တို့အား ခစားလုပ်ကျွေး ဖြော်ဖြေနေကြရ ရှာပ်
သည်။

ထိုနတ်သားတို့ကို ဂေါပကနတ်သားက သင်တို့သည် ဘာကို
မျက်နှာမူပြီး ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား၏ တရားတော်ကို နာကြားခဲ့ကြပါ
သနည်း။ ငါသည် လူ့ပြည်၌ မိန်းမဖြစ်ခဲ့ရသော်လဲ ဘုရား၊ တရား၊
သံဃာကိုလဲ ကြည်ညိုခဲ့၍ သီလကိုလဲ ကျင့်သုံးခဲ့၍ မိန်းမဘဝကို
လဲ စက်ဆုတ် ရှုံ့မုန်းခဲ့၍ လူ့လောကမှ ကွယ်လွန်လေသောအခါ
မိန်းမဘဝကို စွန့်ခွာပြီးလျှင် ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုသူတို့၏ ရောက်
ရာ ဤတာဝတိံသာ၌ နတ်ယောကျ်ား ဖြစ်လာရ၏။ သင်တို့မှာ
ကား (ရဟန်းဖြစ်ခဲ့ပါလျက်) ယုတ်ညံ့သော ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုး၌ ဖြစ်

လာကြရ၏။ ‘အမြင်မတော်သည်တို့ကို မြင်ရလေသည်’ဟု ကဲ့ရဲ့ပါသည်။

ဂန္ဓဗ္ဗနိတ်သား နှစ်ယောက်မှာ သတိသံဝေဂရကြ၍ ဗြဟ္မပရောဟိတဘုံ ရောက်သွားကြပါပြီ။ စာယောက်မှာမူ ကာမဘုံ၌ ပင် ရှိပါသေးသည်ဘုရား’ဟု သိကြားမင်း၏ နတ်လောကအတွေ့အကြုံတို့ကို လျှောက်လေသည်။

သိကြားမင်း-ပြဿနာမေးလျှောက်ခြင်း

အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့သည်လဲ ကုသိုလ်တရား ပြည့်စုံခဲ့လို့သာ နတ်ပြည်လောက၌ နတ်မင်းကြီးဖြစ်လာရပါ၏။ ခွင့်ပြုတော်မူပါက ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားအား ပြဿနာတို့ကို မေးလိုပါကြောင်းဘုရား’ဟု သိကြားမင်းက လျှောက်ပါသည်။

“မေးလော့၊ ငါသည် ဖြေအံ့”ဟု ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားက ခွင့်ပြုတော်မူသည်။

မေး။ နတ်အသူရာ၊ နဂါး၊ ဂန္ဓဗ္ဗစသော သတ္တဝါတို့သည် ရန်မရှိပဲ ပျော်ပျော်ပါးပါး နေလိုကြပါသော်လည်း ရန်ရှိနေကြသည်မှာ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဘယ်အနှောင်အဖွဲ့ သံယောဇဉ်တို့ကြောင့် ပါလဲဘုရား။

ဖြေ။ ဣဿ၊ မစ္ဆရိယ သံယောဇဉ်တို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။ (ဣဿာ-သူတပါး ကြီးပွားတာ မနာလိုမှု၊ မစ္ဆရိယ-ကိုယ်ပစ္စည်းပေးရမှာ ဝန်တိုမှု)

မေး။ ဣဿ၊ မစ္ဆရိယသည် ဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပါလဲဘုရား။

ဖြေ။ ဖျစ်ခြင်း၊ မုန်းခြင်း ကြောင့် ဖြစ်သည်။

မေး။ ချစ်ခြင်း၊ မုန်းခြင်းသည် ဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသလဲဘုရား။

ဖြေ။ ချစ်ခြင်း၊ မုန်းခြင်းသည် ကြံတွေးမှု-ဝိတက်ကြောင့် ဖြစ်သည်။

မေး။ ကြံတွေးမှုဝိတက်သည် ဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသလဲဘုရား။

ဖြေ။ ကြံတွေးမှုဝိတက်သည် ချဲ့ထွင်တတ်သော (တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ) ပပဉ္စတရားသုံးပါးကြောင့်ဖြစ်သည်။ (တဏှာ-စာပ်မက်မှု၊ မာန-တက်ကြွမှု၊ ဒိဋ္ဌိ-အမြင်မှားမှု)

မေး။ ပပဉ္စတရားသုံးပါး ချုပ်ငြိမ်းအောင် ဘယ်လိုလုပ်ရပါမလဲဘုရား။

ဖြေ။ မှီဝဲသင့်သော-သောမနဿ မမှီဝဲသင့်သော-သောမနဿ ဟု သောမနဿ ၂-မျိုး၊ မှီဝဲသင့်သော-ဒေါမနဿ၊ မမှီဝဲသင့်သော-ဒေါမနဿဟု ၂-မျိုး၊

မှီဝဲသင့်သော-ဥပေက္ခာ၊ မမှီဝဲသင့်သော-ဥပေက္ခာဟု ၂-မျိုးတို့ကို ဟောလေသည်။

ဝမ်းမြောက်မှု-သောမနဿ ဝေဒနာကိုမှီဝဲသောသူအား အကုသိုလ်ပွားက မမှီဝဲအပ်၊ ကုသိုလ်ပွားက-မှီဝဲအပ်သည်။

ဝိတက်ဝိစာရနှင့်တကွဖြစ်သော သောမနဿ ဝေဒနာ၊ ဝိတက်ဝိစာရမရှိသော သောမနဿ ဝေဒနာတို့တွင် ဝိတက်ဝိစာရမရှိသော သောမနဿ ဝေဒနာသည် မြတ်သည်။

(ဒေါမနဿ ၂-မျိုး၊ ဥပေက္ခာ ၂-မျိုးတို့၌လဲ နည်းတူပင်)

နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်း၊ ဤဆုံးသည့်အတိုင်း ကျင့်သောရဟန်းသည် သံသရာကို ချဲ့ထွင်တတ် (နယ်ချဲ့) ပပဉ္စတရားသုံးပါးတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ကျင့်သည်မည်သည်’ဟု ဖြေတော်မူသည်။

တွေ့တောယုံမှားခြင်းမှကူးမြောက်ပါပြီ

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် သိကြားမင်းမေးသော ပြဿနာတို့ကို ဖြေတော်မူပြီးသည်နှင့်တပြိုင်နက် သိကြားမင်းက ‘ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား ဖြေကြားတော်မူအပ်သော တရားတော်သည် ကောင်းမြတ်လှပါပေ၏။ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား၏ အဖြေတို့ကို ကြားနာရသောကြောင့် တပည့်တော်အား သို့လော၊ သို့လော တွေ့တောယုံမှားခြင်းမှ ကူးမြောက်နိုင်ပါပြီဘုရား’ဟု နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်စွာ လျှောက်ပါသည်။

ပါတိမောက္ခသံဝရအကျင့်

မေး။ တဖန် ဆက်လက်၍ သိကြားမင်းက ဘယ်ကဲ့သို့ကျင့်သော ရဟန်းသည် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို လုံခြုံအောင်ကျင့်သည် မည်ပါသလဲဘုရား။

ဖြေ။ မှီဝဲအပ်သော ကိုယ်ကျင့်တရား၊ မမှီဝဲအပ်သော ကိုယ်ကျင့်တရား နှစ်ပါးရှိသည်။

မှီဝဲအပ်သော နှုတ်ကျင့်တရား၊ မမှီဝဲအပ်သော နှုတ်ကျင့်တရား နှစ်ပါးရှိသည်။

မှီဝဲအပ်သော ရှာမှီးခြင်း၊ မမှီဝဲအပ်သော ရှာမှီးခြင်း နှစ်ပါးရှိသည်။

ကိုယ်ကျင့်တရားနှစ်ပါးတွင်-

(က) ဤကိုယ်ကျင့်တရားကို မှီဝဲသောငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ပွားများ၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ပါက ဤသို့သော ကိုယ်ကျင့်တရားကို မမှီဝဲရာ။

(ခ) ဤကိုယ်ကျင့်တရားကို မှီဝဲသောငါ့အား ကုသိုလ်တရားတို့တိုးပွား၍ အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ပါက ဤသို့သော ကိုယ်ကျင့်တရားကို မှီဝဲရာသည်ဟု ဖြေတော်မူသည်။

(နှုတ်ကျင့်တရားနှစ်ပါး ရှာမှီးခြင်းတရားနှစ်ပါးတို့၌လဲနည်းတူပင်)

နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်း၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ကျင့်သောရဟန်းသည် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ လုံခြုံစေခြင်းငှာ ကျင့်သည်မည်သည်'ဟု ဖြေတော်မူလေသည်။

သိကြားမင်းလျှောက်ခြင်း

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် သိကြားမင်းမေးသော ပြဿနာတို့ကို ဖြေကြားတော် မူပြီးသည်နှင့်တပြိုင်နက် သိကြားမင်းက 'ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား ဖြေကြားတော်မူသောတရားတော်သည် ကောင်းမြတ်လှပါပေ၏။ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား၏ အဖြေတို့ကို ကြားနာရပူါသော ကြောင့် တပည့်တော်အား သို့လော၊ သို့လော တွေးတောယုံမှားခြင်းမှ ကူးမြောက်နိုင်ပါပြီဘုရား'ဟု နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်စွာ လျှောက်လေသည်။

ဣန္ဒြိယသီဝရအကျင့်

မေး။ တဖန် ဆက်လက်၍ သိကြားမင်းက ဘယ်ပုံကျင့်သော

ရဟန်းသည် ဣန္ဒြေတို့ကိုစောင့်စည်းရန် ကျင့် သည် မည်
ပါသလဲ ဘုရား'ဟု မေးလျှောက်ပြန်သည်။

ဖြေ။ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားက အဆင်းသည် မှီဝဲအပ်သော အဆင်း၊
မမှီဝဲအပ်သော အဆင်းဟု ၂-မျိုးရှိသည်။

အသံသည်လဲ ၂-မျိုး၊ အနံ့ သည်လဲ ၂-မျိုး၊ အရသာသည်လဲ
၂-မျိုး၊ အတွေ့သည်လဲ ၂-မျိုး၊ သဘောအာရုံသည်လဲ ၂-မျိုးရှိ
သည်ဟု ဖြေတော်မူသည်။

ဤသို့အကျဉ်းမျှ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားက ဖြေတော်မူသည်နှင့်တ
ပြိုင်နက် သိကြားမင်းသည် အကျယ်အားဖြင့်သိလေသည်။

အဆင်းကို မှီဝဲသောသူအား အကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွား
ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ ဤသို့သော
အဆင်းကို မမှီဝဲရာ။

အဆင်းကိုမှီဝဲသောသူအား အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဆုတ်
ယုတ်ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွားကုန်၏၊ ဤသို့သောအ
ဆင်းကို မှီဝဲရာ၏'ဟု ဟောကြားတော်မူလေသည်။

(အသံ- အနံ့- အရသာ- အတွေ့- သဘောအာရုံတို့၌လဲ နည်း
တူပင်)

ယုံမှားလွန်မြောက်ပါပြီ

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား၏ အကျဉ်းအားဖြင့် ဖြေတော်မူသော ဤတ
ရားတို့ကို အကျယ်အားဖြင့် သိသောတပည့်တော်သည် ဗုဒ္ဓမြတ်
ဘုရား၏အဖြေကို ကြားနာလိုက်ရသည်နှင့် တပြိုင်နက် ယုံမှား
လွန်မြောက်ပါပြီ၊ သို့လော၊ သို့လော တွေးတောခြင်းကို လွန်
မြောက်ပါပြီ'ဟု သိကြားမင်းက လျှောက်လေသည်။

တူညီသောဝါဒ

တဖန်ဆက်လက်၍ သိကြားမင်းက ‘သမဏဗြာဟ္မဏအမည် ခံ ပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးပင် စင်စစ်တူညီသောဝါဒ တူညီသောသီလ တူညီသောဆန္ဒ တူညီသောပြီးစီးမှု ရှိကြပါသလား’ ဟု မေး လျှောက်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားက မရှိဟု ဖြေသည်။

အဘယ်ကြောင့်ပါလဲဘုရားဟု ထပ်မေးသည်။

သတ္တဝါတွေဟာ များသောဓာတ် သဘောရှိသည်၊ အထူး ထူးသော ဓာတ်သဘောရှိသည်၊ ပ။ ငါ၏အယူသည်သာ မှန် သည်၊ သူတပါးတို့၏အယူသည် အချည်းနှီးသာဖြစ်သည်ဟု စွဲ လန်းခေါ်ဝေါ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် စင်စစ်အားဖြင့် တူညီ သောဝါဒ တူညီသောသီလ တူညီသောဆန္ဒ တူညီသောပြီးစီးမှု မရှိကြ’ ဟု ဖြေတော်မူသည်။

သမဏဗြာဟ္မဏအမည်ခံပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးပင် စင်စစ်အားဖြင့် အပြီးအဆုံးရှိကြပါသလား၊ ယောဂကုန်ရာရှိကြပါသလား၊ အ ကျင့်မြတ်ကို ကျင့်ကြပါသလား၊ အဆုံးသတ်တရား ရှိကြပါသ လား’ ဟု မေးလျှောက်သည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားက ဤသို့မဟုတ်ကြောင်းဖြေတော်မူသည်။

အဘယ်ကြောင့်ပါလဲဘုရား ဟု ထပ်မေးသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားက ‘သိကြားမင်း တဏှာကုန်ကြောင်းမဂ်အကျင့် ကို လွန်မြောက်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်သာ (ဝါ) တဏှာကုန် ရာ နိဗ္ဗာန်ရောက်၍ လွန်မြောက်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်သာ စင်စစ်အားဖြင့် အပြီးအဆုံးရှိကြပေသည်၊ ယောဂကုန်ရာရှိကြ

ပေသည်၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်ကြပေသည်၊ အဆုံးသတ်တရား ရှိကြပေသည်' စသည်ဖြင့် ဖြေကြားတော်မူလေသည်။

ဝိစိကိစ္ဆာညောင်တသင်း

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်ဘုရား၊ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် တပည့် တော်မေးသမျှကို ဖြေကြားတော်မူခဲ့ပြီးပါပြီ၊ တပည့်တော်မှာ ကာလအတော်ကြာကထဲကပင် ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ညောင်တသင်းတို့ကို ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားက ပယ်နှုတ်လိုက်ပါပြီ' ဟု လျှောက်လေသည်။

ဤပုစ္ဆာတို့ကို တပါးတခြားသော သမဏဗြာဟ္မဏအမည်ခံ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့အား မေးခဲ့ဘူးသေးသလော' ဟု ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား က မေးတော်မူသောအခါ သိကြားမင်းက တောကျောင်းနေ သမဏဗြဟ္မဏအမည်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မေးခဲ့ပုံ ပြည့်စုံစွာ မဖြေ ကြားနိုင်ကြပုံ၊ တပည့်တော်ကို သိကြားမင်းမှန်း သိကြ၍ ဘယ် ကောင်းမှုကံကို ပြုခဲ့သဖြင့် အခုလို သိကြားမင်းဖြစ်လာရပါသ လဲ' ဟု မေးကြလို့ တပည့်တော်က မှတ်မိခဲ့သမျှ ပြန်လည်ဖြေ ကြားခဲ့ရပုံ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့က ဝမ်းသာကြပုံတို့ကို လျှောက်လေ သည်။

တပည့်တော်ဟာ သောတာပန်ပါ

ထိုသမဏဗြာဟ္မဏအမည်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် တပည့်တော်၏ တ ပည့်တော်အဖြစ် ရောက်ကုန်ကြပါသည်။ တပည့်တော်သည် ဗုဒ္ဓ မြတ်ဘုရား၏ တပည့်တော်ဖြစ်သော သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တဦး ပါ၊ အပါယ်လေးပါးသို့ ကျရောက်ခြင်း မရှိတော့ပါ၊ မြတ်သော သုဂတိဘဝသာ ရှိပါတော့သည်၊ အထက်မဂ်သုံးပါးသော လဲ လျောင်းရာ ရှိပါတော့သည်ဘုရား' ဟု လျှောက်လေသည်။

သိကြားမင်း-ရှေးတုန်းက အခုလို နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း မျိုးကို ရခဲ့ဘူးပါသလား ဟု ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားက မေးတော်မူပြန် ပါသည်။

အရှင်ဘုရား နတ်နှင့်အသူရာ စစ်ဖြစ်ခဲ့တုန်းက စစ်အောင်နိုင် ခဲ့သော တပည့်တော်သည် ဤကဲ့သို့သော ဝမ်းမြောက်ခြင်းတို့ ဖြစ်ခဲ့ဘူးပါသည်။ ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်မှုတို့က ဒဏ်နှင့်တကွ ဖြစ်ပါသည်။ လက်နက်နှင့်တကွ ဖြစ်ပါသည်။ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ငြီးငွေ့ ခြင်းမဖြစ်ပါ။ ရာဂကင်းခြင်း မဖြစ်ပါ။

ဝမ်းမြောက်ခြင်းမတူ

ယခုဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား၏ တရားတော်ကို နာရ၍ နှစ်သက် ဝမ်း မြောက်ခြင်း တို့က ဒဏ်လဲမရှိ၊ လက်နက်လဲမပါ။ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှာ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှာ၊ ဒုက္ခ ခပ် သိမ်း ငြိမ်းမှုနိဗ္ဗာန်အလို့ငှာ ဖြစ်ပါသည်ဘုရား'ဟုလျှောက်လေသည်။

သင်-သိကြားမင်းသည် ဘယ်ကဲ့သို့သော အကျိုးထူးကို မြင်၍ ဤကဲ့သို့သော နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ချီးမွမ်းသနည်းဟု ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားက မေးတော်မူ၏။

အကျိုးထူးမြောက်ပါး

- (၁) ဤအရပ်၌ပင် တည်လျက်ရှိသော သိကြားမင်းဖြစ်၍ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော တပည့်တော် အား တဖန် သိကြားမင်းအသက်ကို ရပြန်ပါသည်။
- (၂) တပည့်တော်သည် နတ်၌ဖြစ်သော ကိုယ်အဖြစ်မှ စု တေ၍စိတ်နှလုံးမေ့ လျော်ရာအရပ်၌ မတွေ့မဝေ ပဋိ သန္ဓေယူရပါအံ့။

- (၃) တပည့်တော်သည် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၌ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သတိပြည့်စုံစွာနေရပါအံ့။
- (၄) တပည့်တော်အား အထက် သကဒါဂါမိဖိုလ်သည် ဖြစ်ပါလတံ့။
- (၅) တပည့်တော်သည် လူ့ပြည်မှာစုတေ၍ တဖန် နတ်ပြည်၌ သိကြားမင်းဖြစ်ပါလတံ့။
- (၆) တပည့်တော်၏ နောက်ဆုံးဘဝသည် အကနိဋ္ဌဘုံ ဖြစ်ပါလတံ့။

ဤအကျိုးထူး ခြောက်ပါးကို မြင်၍ ဤသို့သောနှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်း ရခြင်းကို ချီမွမ်းရခြင်း ဖြစ်ပါသည်'ဟု လျှောက်လေသည်။

လောက၌ ဗုဒ္ဓနှင့်တူသူမရှိ

တဖန်ဆက်လက်၍ သိကြားမင်းက ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် ရှေးအခါ တုန်းက တော့ နတ်မျှားစွာနှင့်အတူ သနင်္ကမာရ ဗြဟ္မာမင်းကြီးအား ရှိခိုးခဲ့ကြပါကုန်သည်။ ယခုအချိန်မှစပြီးလျှင် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားအား ရှိခိုးခွင့်ကို ပေးတော်မူပါကုန်ဘုရား။

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည်သာလျှင် တရားအလုံးစုံတို့ကို သိတော်မူသော ဗုဒ္ဓအစစ် ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည်သာလျှင် အတုမရှိ မြတ်တော်မူသော ဆရာဖြစ်တော်မူပါသည်ဘုရား။

နတ်နှင့်တကွသော လောကကြီး၌ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားနှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ်တဦးတယောက်မျှ မရှိပါဘုရား။

ပဉ္စသီလကို အဖအရာ၌တင်ထားခြင်း

ဤသို့ သိကြားမင်းက ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားကို လျှောက် ပြီး သည် နောက် ပဉ္စသီလနတ်သားကို ခေါ်လိုက်၏။ ‘မောင်ပဉ္စသီလ သင် သည် ငါ့အား ကျေးဇူးများလှပေသည်။ သင်သည် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား စိတ်နှလုံးတော် ချမ်းအေးစေတော်မူပြီး၊ ငါတို့အား ပူဇော်အထူး ကို ခံတော်မူထိုက်သော ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားကို ကပ် ရောက် စေ ခဲ့ ပေ သည်။ ငါသည် သင့်အား အဖအရာ၌-ထားပေအံ့။’

သင်သည် ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မင်းကြီး ဖြစ်ပေတော့မည်။ သင့်အား ကောင်းခြင်းအင်္ဂါလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော သူရိယဝတ္ထုသာ နတ် သမီးကို ပေးမည်’ ဟု ဂတိပြုလေသည်။

ထို့နောက် နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းသည် လက် ဖြင့် မြေကို ပုတ်ပြီးလျှင် ‘နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ-ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော သစ္စာလေး ပါး တရားအမှန်က ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် မှန်ကန်စွာ သိတော်မူ သော ထိုဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏’ ဟု သုံးကြိမ်ဥဒါန်း ကျူးရင့် ရှိခိုးလေသည်။

ထို့ကြောင့် “နမောတဿသည် သိကြားမင်း ဥဒါန်းကျူး ရှိခိုးသော ဘုရားရှိခိုး” ဟု မှတ်ယူကြပါကုန်။

သိကြားမင်းနှင့် နတ်ရှစ်သောင်းတို့အား သောတာပတ္တိမဂ် ဉာဏ်သည် ဆင်ရှားဖြစ်တော့သည်ကို ဒီဃနိကာယ်သက္ကပဉ္စ သုတ်၌ ရှုကြပါလေကုန်။

(မနာလုံကင်း- ဝန်တိုရှင်း- လက်ငင်းချမ်းသာကြရမည်-မဟာစည်)
(ဒီဃနိကာယ် မဟာဝဂ္ဂသက္ကပဉ္စသုတ်ပါ ၂၃၀၊ ၄-၃၃၃)

၂။ ဗြဟ္မာယုသုခမိန်ကြီး

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား ရွှေလက်ထက်တော်က ခေတ် အလျောက် အတတ်ပညာရှင်တို့ အမြောက်အမျှား ပေါ်ပေါက်ခဲ့၏။ ဗြဟ္မာယုသုခမိန်ကြီးလဲ ထိပ်တန်းကပါဝင်သော အတတ်ပညာရှင် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတဦး ဖြစ်ပါသည်။

ဗြဟ္မာယုသုခမိန်ကြီးသည် မိမိလုပ်ပြည်နယ်သား တဦးဖြစ်၏။ အသက်တရားနှစ်ဆယ်ရှိလေပြီ။ ထိုစဉ်က ထိပ်တန်းပညာရပ်တို့တွင် ပါဝင်သော ကျမ်းအချို့မှာ နိဂဏ္ဌကျမ်း၊ အဘိဓာန်ကျမ်း၊ ကေဠုဘကျမ်း၊ အလင်္ကာကျမ်း၊ အက္ခရာပဗေဒကျမ်း၊ သဒ္ဒါကျမ်း၊ ဣထိဟာသကျမ်းနှင့်ဗေဒင်သုံးပုံတို့ဖြစ်၏။ ဗြဟ္မာယုသုခမိန်ကြီးသည် ဤကျမ်းတို့ကို တဖက်ကမ်းရောက် တတ်မြောက်သည့်အပြင် လောကဝေဒနာကျမ်းနှင့်တကွ ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာရပ်တို့ကို ဖတ်နိုင်သော မဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်းကြီးကိုပါ ထိပ်တန်းရောက် တတ်မြောက်ခဲ့သော သုခမိန်ကြီးဖြစ်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား၏ကောင်းသတင်း

တနေ့သော် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် နောက်ပါရဟန်းသံဃာနှင့် အတူ ဝိဒေဟတိုင်း၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်ကြွမြန်းတော်မူသောအခါ ဗြဟ္မာယုသုခမိန်ကြီးသည် ဤသို့ သတင်းကြားရလေသည်။

အရှင်ဂေါတမသည်-

၁။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သောကြောင့် ‘အရဟံ’ မည်တော်မူပါပေသည်။

- ၂။ သစ္စာလေးပါးတရားအမှန်ကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် မှန်ကန်စွာသိမြင်တော်မူသောကြောင့် ‘သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ’ မည်တော်မူပါပေသည်။
- ၃။ အသိဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ အကျင့်စရဏနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောကြောင့် ‘ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န’ မည်တော်မူပါပေသည်။
- ၄။ စကားကောင်းကို ဆိုတော်မူတတ်သောကြောင့် ‘သုဂတ’ မည်တော်မူပါပေသည်။
- ၅။ လောကသုံးပါးကို သိ တော် မူ တတ် သော ကြောင့် ‘လောကဝိဒ္ဓ’ မည်တော်မူပါပေသည်။
- ၆။ ဆုံးမထိုက်သူကို အတုမဲ့ဆုံးမတော်မူတတ်သောကြောင့် ‘အနုတ္တရောပုရိသ ဒမ္မသာရထိ’ မည် တော် မူ ပါပေသည်။
- ၇။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသောကြောင့် ‘သတ္ထာဒေဝ မနုဿာန’ မည်တော်မူပါပေသည်။
- ၈။ တရားအလုံးစုံကို အကုန်အစင် သိတော်မူသောကြောင့် ‘ဗုဒ္ဓေါ’ မည်တော်မူပါပေသည်။
- ၉။ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောကြောင့် ‘ဘဂဝါ’ မည်တော်မူပါပေသည်။

ဤသို့ ကျော်စောသတင်း ပြန့်နှံ့လာသည်။

ဂေါတမမြတ်ဘုရားသည် နတ်၊ မာရ်နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော နတ်လောကနှင့် သမဏ၊ ဗြာဟ္မဏမင်းများနှင့် တကွဖြစ်သော လူ့လောကကို ကိုယ်တိုင်ဉာဏ်ထူးဖြင့် သိတော်မူ၍ မျက်မှောက်ပြုပြီးသော တရားတော်ကို ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုဂေါတမ

မြတ်ဘုရားသည် အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး ကောင်းခြင်းသုံးပါးလဲရှိ အနက်သဒ္ဒါနှင့်လဲပြည့်စုံသောတရားကို ဟောတော်မူသည့်အပြင် အလုံးစုံပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော အကျင့် မြတ်သောအကျင့် ကိုလဲ ပြတော်မူတတ်၏။ ဤသို့သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ပူဇော်ဘို့ရာ ကောင်း၏ ဟု ဗြဟ္မာယု သုခမိန်ကြီးသည် သတင်းကြားရလေသည်။

ဥတ္တရလူငယ်

ထိုစဉ်က ဗြဟ္မာယု သုခမိန်ကြီး ၏ တပည့် ဥတ္တရလူငယ် တယောက်လဲရှိ၏။ လူငယ်သည် ဆရာကောင်း တပည့်တဦးဖြစ်၍ သူ၏ဆရာကြီးကဲ့သို့ပင် အတတ်ပညာရှင် တဦး ဖြစ်လေသည်။

ဗြဟ္မာယုသုခမိန်ကြီးက ဥတ္တရအား သူကြားခဲ့ရသော သတင်းကို ပြောပြ၏။ ဆက်လက်၍ ‘ချစ်သား-ဥတ္တရ-လာပါ။ ရဟန်းဂေါတမထံ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရဟန်းဂေါတမ၏ ကျော်စောသတင်းသည် အမှန်အတိုင်း ပြန့်နှံ့လေသလား၊ ကျော်စောသည့်အတိုင်း မှန်ရဲ့လား၊ မမှန်ဘူးလား ဆိုတာကို သိဘို့ရာ စုံစမ်းချေပါ’ဟု ပြောပြလေသည်။

ဥတ္တရ-က “ကျနုပ် ဘယ်ပုံ စုံစမ်းရပါမည်လဲ ဆရာကြီး”ဟု မေးလေသည်။

‘ချစ်သားဥတ္တရ’ငါတို့၏အတတ်ပညာတို့ထဲကဝေဒကျမ်းတွင် ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးပါ၏။ ယင်းလက္ခဏာတို့နှင့်ပြည့်စုံသော ယောကျ်ားမြတ်သည် အထွဋ်အထိပ် နှစ်မျိုးသာ ဖြစ်နိုင်၏။ အခြားဖြစ်နိုင်စရာ မရှိပါ။ တမျိုးက လူ့လောက၌နေပါလျှင် စကြာဝတေးမင်း၊ တမျိုးကတော့ ရဟန်း

ဘောင်၌ ရဟန်းပြုပါလျှင် ဗုဒ္ဓဘုရား ဖြစ်နိုင်ပါ၏။ ငါသည် သင့်အား ဝေဒကျမ်းတို့ကို သင်ထားပြီး မဟုတ်လော'ဟု ပြောလေသည်။

‘ကောင်းပါပြီဆရာကြီး’ဟု ဝန်ခံပြီးလျှင် ဥတ္တရသည် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားရှိရာသို့သွား၏။ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ တသက်တာအောက်မေ့ဖွယ်ရာ စကားတို့ကို ပြောကာ တနေရာ၌ ထိုင်နေလေသည်။

လက္ခဏာတော် ၃၂-ပါး

ဥတ္တရသည် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား၏ ကိုယ်တော်၌ ယောက်ျားမြတ်လက္ခဏာ သုံးဆယ်နှစ်ပါးတို့ကို ကြည့်ရှုရှာဖွေ၏။ လက္ခဏာအများစုကို တွေ့ရသော်လဲ အိမ်ဖြင့်ဖုံးလွှမ်းသော ပုရိသနိမိတ်ကို ၎င်း၊ ရှည်ဖြန့်သောလျှာတော်ကို၎င်း မမြင်ရ၍ ယင်းလက္ခဏာနှစ်ပါး၌ သံသယရှိခဲ့လေသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားက ဥတ္တရလူငယ်၌ လက္ခဏာနှစ်ပါးကို သံသယဖြစ်နေသည်ကို သိတော် မူ၍ အိမ်ဖြင့်ဖုံးလွှမ်းသော ပုရိသနိမိတ်ကို ဥတ္တရလူငယ်မြင်သာအောင် တန်ခိုးတော်ဖြင့် ဖန်ဆင်းပြတော်မူလေ၏။ လျှာတော်ကိုလဲ တုတ်တော်မူပြီးလျှင် နားတွင်းနှစ်ဖက်တို့ကိုလဲ အပြန်အလှန်သုံးသပ်တော်မူ၏။ နှာခေါင်းနှစ်ပေါက်တို့ကိုလဲ အပြန်အလှန် သုံးသပ်တော်မူ၏။ နဖူးပြင်အားလုံးကိုလဲ လျှာတော်ဖြင့် ဖုံးအုပ်ပြတော်မူလေသည်။

ဗုဒ္ဓသည် ကျော်စောသည့်အတိုင်း မှန်၏လော

ထိုအခါ ဥတ္တရလူငယ်သည် ‘ရဟန်းဂေါတမသည် ယောက်ျားမြတ်လက္ခဏာ သုံးဆယ်နှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏။ ‘ငါ

သည် ရဟန်းဂေတမ၏ ကြွသွားရာနောက်သို့ လိုက်ရပါမူ ထို ရဟန်းဂေတမ၏ ရပ်ပုံ၊ ထိုင်ပုံ၊ လျောင်းပုံ၊ သွားပုံ၊ အလုံးစုံတို့ကို မြင်ရပေမည်’ဟု အကြံဖြစ်လေ၏။ ယင်းသို့ကြံမိသည့်အတိုင်းပင် ဥတ္တရသည် ခုနစ်လလုံးလုံး ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား၏ ကြွသွားရာနောက် မှလိုက်ပြီး အကဲခတ်လေ့လာခဲ့လေသည်။

ဥတ္တရလူငယ်သည် ခုနစ်လပြည့်သောအခါ ဝိဒေဟတိုင်းမှ မိမိလာသို့ ပြန်လာခဲ့၏။ ဆရာဗြဟ္မာယုသုခမိန်ကြီးနှင့် တွေ့၏။ သုခမိန်ကြီးက ‘ချစ်သားဥတ္တရ အရှင်ဂေတမ၏ ကျော်စော သတင်းသည် အမှန်အတိုင်း ပြန့်နှံ့သည်မှာ ဟုတ်ပါ၏လော၊ ကျော်စောသည့်အတိုင်းကော မှန်ပါ၏လော’ဟု မေး၏။ ဥတ္တရ က ‘မှန်ပါသည်’ အရှင်ဂေတမသည် ယောက်ျားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာသုံးဆယ့်နှစ်ပါးနှင့်လဲ ပြည့်စုံပါသည်’ဟု မြင်ခဲ့ရသော လက္ခဏာတော်တို့ကို ရေတွက်ပြလေသည်။

အမှတ်အသားလက္ခဏာတော် ၃၂-ပါး

အရှင်ဂေတမသည်—

- ၁။ မြေ၌ ခြေတော်နင်းသည့်အခါ ကောင်းစွာတည်ပြီး ညီညွတ်သောဖဝါးတော် ရှိပါ၏။
- ၂။ ဖဝါးတော် နှစ်ဖက် အပြင်တို့၌ အကန့်အကွက် တထောင်၊ ပုံတောင်းအချက်အချာနှင့်တကွ အခြင်းအရာ အလုံးစုံတို့ ပြည့်စုံသော တရားရှစ်ကွက် စက်လက္ခဏာ အမှတ်အသားရှိပါ၏။
- ၃။ ဖနောင့်တော် ရှည်ပါ၏။
- ၄။ လက်ချောင်းတော် ခြေချောင်းတော်ရှည်သွယ်ပါ၏။
- ၅။ လက်ဖဝါးတော် ခြေဖဝါးတော် နူးညံ့ပါ၏။

- ၆။ လေသွန်နန်းတံခါး၌ စိုက်ထားသော ရွှေပွတ်လုံးတိုင်
ဖျားပမာ ခြေချောင်းတော် လက်ချောင်းတော်တို့
ရှိပါ၏။
- ၇။ မြင့်သော ခြေဖမ္မက်တော် ရှိပါ၏။
- ၈။ ဇောသားကောင်၏ သလုံးမြင်းခေါင်းပမာ ပြည့်ဖြိုး
သော သလုံးမြင်းခေါင်း ရှိပါ၏။
- ၉။ ရပ်တော်မူရင်း၌ပင် ကိုယ်တော်ကို မကိုင်းမညွတ်ပဲ
လက်ဖဝါးတော်နှစ်ဖက်ဖြင့် ပုဆစ်ဒူးဝန်း နှစ်ဖက်ကို
ဆုပ်နယ်နိုင်ပါ၏။
- ၁၀။ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းပမာ အိမ်ဖြင့်ဖုံးလွှမ်းသော ယောက်ျား
မြတ်တို့၏ နိမိတ်ရှိတော်မူပါ၏။
- ၁၁။ သင်္ကနိတ်ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ ဝင်းဝါသော အရေတော်
ရှိပါ၏။
- ၁၂။ သိမ်မွေ့သော အရေရှိသောကြောင့် အညစ်အကြေး
မကပ်ငြိပါ။
- ၁၃။ မွေးညှင်းတိုင်း တတိုင်း၊ တတိုင်း၌ မွေးညှင်းတော်
တပင်၊ တပင်စီသာ ပေါက်ပါ၏။
- ၁၄။ အထက်သို့သာ ကော့တက်သောအမွှေးတော် ရှိပါ၏။
- ၁၅။ ဗြဟ္မာမင်း၏ကိုယ်ကဲ့သို့ဖြောင့်မတ်သောကိုယ်ရှိပါ၏။
- ၁၆။ ခြေဖမ္မိတော်နှစ်ဖက် လက်ဖမ္မိတော်နှစ်ဖက် ပခုံး
တော်နှစ်ဖက်နှင့် လည်ဂုတ်တော်ဟုဆိုအပ်သော ခုနစ်
ဌာနတို့၌ ပြည့်ဖြိုးသောအသားတော်ရှိပါ၏။
- ၁၇။ ခြင်္သေ့မင်း၏ ရှေ့ပိုင်းကိုယ်ကဲ့သို့ ပြည့်ဖြိုးသောကိုယ်
ရှိပါ၏။

- ၁၈။ ရွှေပျဉ်ချပ်ပမာ ခါးတော်မှစပြီး အထက်လည်ဂုတ်
တော်တိုင်အောင် ရေစီးကြောင်းအကြားမထင် ပြည့်
ဖို့သော ကျောက်ကုန်းရှိတော်မူပါ၏။
- ၁၉။ အရပ်တော်နှင့် အလံတော်ညီမျှသဖြင့် ပညောင်ပင်
ဝန်းကဲ့သို့ ဝန်းသောကိုယ် ရှိပါပေ၏။
- ၂၀။ ညီညွတ်၍ လုံးသောလည်တိုင်တော်ရှိပါ၏။
- ၂၁။ နှမ်းလုံးခန့်မျှနည်းလှငယ်လှသော အရသာကိုသော်လဲ
တကိုယ်လုံး ပျံ့နှံ့အောင် ဆောင်နိုင်သော အရသာ
ကျော ခုနစ်ထောင်တို့ အဖျားခြင်းအပ်ပြီးလျှင် လည်
မှာ စွပ်ထားလျက်ရှိပါ၏။
- ၂၂။ ခြင်္သေ့မင်း၏မေးကဲ့သို့ ပြုံးတော့မည့် အရိပ်ပမာ မေး
တော်ရှိပါ၏။
- ၂၃။ သွားတော်ချောင်းရေ လေးဆယ်အစေ့ရှိပါ၏။
- ၂၄။ သွားတော်ညီညွတ်ပါ၏။
- ၂၅။ သွားတော်မစေ့မကွာရှိပါ၏။
- ၂၆။ သောက်ရှူးကြယ်ပမာ အရောင်တလက်လက် စွယ်
တော်လေးဆူရှိပါ၏။
- ၂၇။ ရှည်လျားနူးညံ့ ပြန့်သော လျှာတော်ရှိပါ၏။
- ၂၈။ ဗြဟ္မာမင်းတို့အသံကဲ့သို့ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော
အသံတော်ရှိပါ၏။
- ၂၉။ အလွန်ညိုသော ကြည်သော မျက်လုံးတော်ရှိပါ၏။
- ၃၀။ ဖွားသစ်စ နှားငယ်၏ မျက်မွေးပမာ အလွန်နူးညံ့ပျိုနု
သော မျက်မွေးတော်ရှိပါ၏။

၃၁။ မျက်မှောင်(မျက်ခုံး)တော် နှစ်ခု အကြား အလည် တည့်တည့်၌ ဥဏှလုံမွေးရှင်တော်ရှိပါ၏။

၃၂။ နဖူးတော်၌ ပကတိ ပင်ကိုယ်အားဖြင့် သင်းကျစ်ရွှေ ပြား ကပ်စီထားသကဲ့သို့ သင်းကျစ်တော်အသားရှိပါ ပေ၏။

အရှင်ဂေါတမသည် ဤယောကျ်ားမြတ်လက္ခဏာသုံးဆယ့် နှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံတော်မူပါပေသည်။

ရပ် သွား ထိုင် လျောင်း

အရှင်ဂေါတမသည် ကြွသွားတော်မူတဲ့အခါ၌လဲ ရှေးဦးစွာ လကျောခြေတော်ဖြင့် လှမ်းကြွတော်မူ၏။ မဝေးလွန်းခင် ခြေ တော်ကို နှုတ်ကြွတော်မူပါ၏။ မနီးလွန်းခင် ခြေတော်ကို ချ တော်မူပါ၏။ မမြန်လွန်း မနှေးလွန်းပဲ ကြွသွားတော်မူလေ့ရှိပါ ပေသည်။

ကြွသွားတဲ့အခါ ပုဆစ်ဒူးအချင်းချင်း ဖမျက်အချင်းချင်း မထိခိုက်စေပဲ ကြွသွားတော်မူလေ့ရှိပါ၏။ ကြွသွားတော်မူစဉ် ပေါင်ကိုမြှောက်တော်မမူ၊ ညှိတ်တော်မမူ၊ တောင်ထားတော် မမူ၊ ခါတော်မမူ၊ အောက်ပိုင်း ကိုယ်သာလျှင် လှုပ်တော်မူ၏။ ကိုယ်အားယူတော်မူပြီး ကြွသွားတော်မမူ၊ ကြွသွားတော်မူလျှင် ပြန်ကြည့်တော်မူသည့် အခါမှာ တကိုယ်လုံး လှည့်၍သာ ပြန် ကြည့်တော်မူ၏။ အထက်ကို မော်ကြည့်တော်မမူ၊ အောက်ကို ငုံ့ကြည့်တော်မမူ၊ ဟိုဟိုဒီဒီကြည့်ပြီး သွားတော်မမူ၊ ထမ်းပိုး တပြန်မျှသာ ကြည့်တော်မူ၏။ ထမ်းပိုးတပြန်ထက် အလွန် ကြည့်တော်မမူ၊ အပိတ်အပင်မရှိ ဥာဏ်အမြင်ရှိတော်မူပါသည်။

အရှင်ဂေါတမသည် မြို့တွင်း၊ ရွာတွင်း နေတော်မူသောအခါ မကြောက်မရွံ့ မတုန်မဆုတ် မတုန်မလှုပ် မခြောက်မခြား ကြက် သီးမွေးညင်းထခြင်းကင်းပြီး ကင်းဆိတ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ လည်သော စိတ် ရှိတော်မူပါပေသည်။

ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူသည့်အခါ

အရှင်ဂေါတမသည် ဆွမ်းကို ခံယူတော်မူသည့်အခါ သပိတ် ကို မြှောက်တော်မူ၊ ခါတော်မူ၊ မနည်းလွန်း၊ မမျှားလွန်း သော ဆွမ်းကိုသာ ခံယူတော်မူ၏။ ဟင်းကို ဟင်းပမာဏဖြင့်သာ ဘုဉ်းပေး သုံးဆောင်တော်မူပါ၏။ ဟင်းဖြင့် ဆွမ်းလုပ်ကို လွန် စေတော်မမူပါ။

အရှင်ဂေါတမသည် ပျော်မြူးရန် မာရ်ရစ်ရန် အလှအပဆင် ရန် အသားအရေဖွံ့ဖြိုးရန် ဆွမ်းကို သုံး ဆောင် တော် မူ သည် မဟုတ်ပါ။ ကိုယ်တော်၏တည်တံ့ရန်သာ မျှတရန်သာ ပင်ပမ်း ခြင်း ငြိမ်းရုံမျှသာ မြတ်သောအကျင့်ကို ချီးမြှောက်နိုင်ရုံမျှသာ သုံးဆောင်တော်မူပါသည်။

ဆွမ်းစားပြီးသည်နောက် တဏှာမျှ ဆိတ်ဆိတ်နေတော်မူပါ ၏။ ဆွမ်းအနုမောဒနာပြုရမည့်အခါကို လွန်စေတော်မမူ၊ ဆွမ်း စားပြီးနောက် အနုမောဒနာ ပြုလေ့ရှိပါသည်။ ဆွမ်းကို ကဲ့ရဲ့ တော်မမူပါ။ အခြားဆွမ်းကိုလဲ တောင့်တတော်မမူပါ။ စင်စစ် အားဖြင့် ဘိုပရိသတ်ကို တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွားကို သိ မြင်စေတော်မူပါ၏။ တရားကို ဆောက်တည်စေတော်မူပါ၏။

ကျောင်းတော်သို့ပြန်ရောက်သည့်အခါ

အရှင်ဂေါတမသည် မိမိကိုယ်ကို ဆင်းရဲ စေရန် လဲ အား မထုတ်၊ သူတပါးကို ဆင်းရဲစေရန်လဲအားမထုတ်၊ မိမိ သူတပါး

နှစ်ဦးသားလုံးကိုလဲဆင်းရဲစေရန်အားမထုတ်၊ ကိုယ်ကျိုး၊ သူကျိုး
နှစ်မျိုးစုံ လောကသားအားလုံးတို့၏ အကျိုးစီးပွားကိုသာလျှင်
ကြံစည်တော်မူပါသည်။

အရှင်ဂေါတမသည် ကျောင်းတိုက်သို့ပြန်ရောက်တော်မူသည်
ရှိသော် ပရိသတ်၌ တရားဟောတော်မူပါ၏။ တရားဟောရာ၌လဲ
ပရိသတ်ကို မြှောက်ပင့်တော်မမူ၊ နှိမ်ချတော်မမူ၊ စင်စစ်အားဖြင့်
ပရိသတ်ကို တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွားကို သိစေကာ တရား
ကို တည်ဆောက်စေကာ တရားကိုကျင့်သုံးရန် ထက်သန်ရှင်လန်း
စေတော်မူပါသည်။

ဗုဒ္ဓအသံတော်ရှစ်ပါး

အရှင်ဂေါတမ၏ ခံတွင်းတော်မှ သန့်ရှင်းသော၊ သိလွယ်
သော၊ သာယာသော၊ နာပျော်ဘွယ်ကောင်းသော၊ လုံးစီသော
ဖရိုဖရဲမကျဲသော၊ နက်နဲသော၊ ပဲ့တင်ထပ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်
ပြည့်စုံသည့်အသံတော် ထွက်ပေါ်လာ ပါ၏။ ပရိသတ်ရှိသ
လောက်သာ အသံတော်ဖြင့် သိစေပါ၏။ ပရိသတ်အပြင်ကို အသံ
တော် လွန်တော်မမူ၊ ဟု ဗြဟ္မာယုသုခမိန်ကြီးအား ဥတ္တရလူငယ်
က ပြောပြပါ၏။ ဆက်လက်၍ ဥတ္တရလူငယ်က ကျနုပ်တို့သည်
အရှင်ဂေါတမ ကြွသွားတော်မူသည်ကိုလဲ မြင်ခဲ့ရပါ၏။ ရပ်နေ
တော်မူတာကိုလဲ၊ စားသောက်တော်မူတာကိုလဲ၊ ဆွမ်း စား ပြီး
နောက် ဆိတ်ဆိတ် ထိုင်နေတော်မူတာကိုလဲ၊ ဆွမ်းအနံ့မောဒနာ
ပြုတာကိုလဲ၊ ကျောင်းတော်ကို ပြန်ကြွတော်မူတာကိုလဲ ပရိသတ်
ကို တရားဟောတော်မူတာကိုလဲ မြင်ခဲ့ရပါသည်’ဟု ပြောပြလေ
သည်။

ဗြဟ္မာယု သုခမိန်ကြီးရှိခိုးပြီ

ဗြဟ္မာယုသုခမိန်ကြီးသည် ဥတ္တရလူငယ် ပြောပြသမျှတို့ကို စူးစူးစိုက်စိုက် နားထောင်ရာက ထပြီးလျှင် လက်ဝဲတဖက် ပခုံးထက်၌ ကိုယ်ရုံလွှာကို စံပယ်တင်လျက် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားရှိရာအရပ်ကို လက်အုပ်ချီကာ-

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

“ပူဇော်အထူးကို ခံဘော်မူထိုက်သော သစ္စာလေးပါးတရား အမှန်ကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် မှန်ကန်စွာသိတော်မူသော ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားအား ကျနုပ်ရှိခိုးပါ၏” ဟု သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ဥဒါန်းကျူးရင်း ရှိခိုးလေသည်။

နောက်ဆုံး၌ ဗြဟ္မာယု သုခမိန်ကြီးသည် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားအား ဖူးတွေ့ရ၊ တရားဟောကိုနာကြားရ၍ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်ကို ရပြီးလျှင် မကြာမီ ကွယ်လွန်ပြီး ဗြဟ္မာဘုံကို ရောက်လေသည်။ ဗြဟ္မာဘုံ၌ပင် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုပါလိမ့်မည်။

ထို့ကြောင့် ‘နမောတဿ’သည် ဗြဟ္မာယု သုခမိန်ကြီးသည် ဥဒါန်းကျူး ရှိခိုးခဲ့သော ဘုရားရှိခိုးဟူ၍လဲ မှတ်ကြပါကုန်။

(မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ ပါ-၄၂၄၊ ၄-၃၀၇)

၃။ ကောသလမင်းကြီး

သားသေသောသူကြွယ်နှင့်ဗုဒ္ဓ

တခါတုန်းက ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် သာဝတ္ထိ နေပြည်တော် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုစဉ်က သူကြွယ်တယောက်၏ ချစ်စရာ၊ မြတ်နိုးစရာကောင်းသော သားတယောက် ကွယ်လွန်ရှာ၏။ ဖခင်သူကြွယ်သည် သားကွယ်လွန်

လို့ အလုပ်အကိုင်လဲ မလုပ်နိုင်၊ ထမင်းလဲ မစားနိုင်ပဲ သုသာန်ကို သွားပြီး ‘ငါ့သားတယောက် ဘယ် မှာရောက်နေ ပါလိမ့်၊ ငါ့သားတယောက် ဘယ်မှာရောက်နေပါလိမ့်’ဟု ပြောရင်း ရင်ပတ်တီးပြီး ငိုနေရှာ၏။ ငိုရာကထပြီး ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား သီတင်းသုံးရာ ကျောင်းကို သွားရောက်၏။ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားထံ ချဉ်းကပ်ပြီး ထိုင်လိုက်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားက ‘သူကြွယ် သင့်မှာလဲ ဣန္ဒြေတွေ ပျက်လို့ ပါလား’ဟု မေးတော်မူ၏။ သူကြွယ်က ‘ဘယ်မှာ ဣန္ဒြေတွေ မပျက်ပဲ ရှိပါမလဲဘုရား၊ တပည့်တော်၏ အချစ်ဆုံး နှစ်သက်မြတ်နိုးဆုံး တဦးတည်သောသား ကွယ်လွန် သွားရှာ ပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်မှာ သားသေလို့ အလုပ်မလုပ်နိုင်၊ ထမင်းလဲ မစားနိုင်ပဲ၊ သုသာန်ကိုသွားပြီး ‘ငါ့သားတယောက် ဘယ်မှာရောက်နေပါလိမ့်၊ ငါ့သားတယောက် ဘယ်မှာရောက်နေပါလိမ့်’လို့ မြည်တမ်းငိုယိုနေတာနဲ့ပဲ အချိန်ကုန်နေပါတော့တယ်ဘုရား’ဟု လျှောက်ပါသည်။

ပူဆွေးတာအချစ်ကြောင့်

သူကြွယ် ဒီလိုပဲ ဖြစ်ရပေလိမ့်မယ်၊ ပူဆွေးတာ ငိုကြွေးတာ ကိုယ်ဆင်းရဲတာ စိတ်ဆင်းရဲတာ ပင်ပန်းကြီးစွာဖြစ်တာတို့ဟာ အချစ်ကြောင့်ဖြစ်တယ်၊ အချစ်သည်ပင်လျှင် အစဖြစ်တယ်လို့ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားက မိန့်ကြားတော်မူလေသည်။

သူကြွယ်က ‘ဘယ်ဟုတ်မှာလဲဘုရား’ နှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းတို့သည်သာ အချစ်ကြောင့် ဖြစ်ရမှာပါ၊ အချစ်သည်ပင်လျှင် အစဖြစ်ရမှာပါ’ဟု ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား၏ စကားကို

မနှစ်သက်၍ ကန့်ကွက်စကား ပြန်ပြောပြီးလျှင် နေရာမှထသွားခဲ့လေသည်။

လောင်းကစားသမားတို့နှင့် သူကြွယ်

သူကြွယ်သည် (ဘုရားကျောင်းတိုက်နှင့်) မလှမ်းမကမ်းတနေရာ၌ ကြွေပစ်နေကြသော ကစား ဝိုင်း အနီး ရောက်သွား၏။ ‘သူငယ်ချင်းတို့ ငါသည် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားထံ ရောက်သွားလို့ ရှိခိုးနေစဉ် ‘ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားက ‘သူကြွယ် သင့်မှာလဲ ဣန္ဒြေတွေပျက်လို့ပါလား’လို့ မိန့်ကြားတယ်။ ဒီတော့ ငါက အရှင်ဘုရားတပည့်တော်၏ မျက်စိစတဲ့ဣန္ဒြေတွေ ဘယ်မှာ မပျက်ဘဲ နေပါမည်လဲဘုရား၊ တပည့်တော်၏ အချစ်ဆုံး နှစ်သက်မြတ်နိုးဆုံး တဦးတည်းသောသားဟာ ကွယ်လွန်သွားပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်သည် သားကွယ်လွန်လို့ အလုပ်ကိုလဲမလုပ်နိုင်ပါ၊ ထမင်းလဲ မစားနိုင်ပါ၊ သုသာန်ကိုသွားပြီး ‘ငါ့သားတယောက် ဘယ်မှာရောက်နေပါလိမ့်၊ ငါ့သားတယောက် ဘယ်မှာရောက်နေပါလိမ့်’လို့ ငိုနေရတာနဲ့ပဲ အချိန်ကုန်နေရပါသည်ဘုရား’ လို့ လျှောက်လိုက်ပါတယ်။

ထိုအခါ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားက “သူကြွယ် ဒီလိုဘဲဖြစ်ရမှာပေါ့၊ ပူဆွေးတာ ငိုကြွေးတာ ကိုယ်ဆင်းရဲတာ စိတ်ဆင်းရဲတာ ပင်ပန်းကြီးစွာဖြစ်တာတို့ဟာ အချစ်ကြောင့်ဖြစ်တယ်၊ အချစ်သည် ပင်လျှင် အစဖြစ်တယ်-လို့ ငါ့ကို မိန့်ကြားတော်မူလိုက်တယ်။ သူငယ်ချင်းတို့ ထိုအခါ ငါက ရဟန်းဂေါတမ၏စကားကို မနှစ်သက်လို့ ကန့်ကွက်ပြီး နေရာမှထပြန်ခဲ့တယ်’လို့ လောင်းကစားသမားတို့အား ပြောပြလေသည်။

ကောသလမင်းကြီးနှင့် မလ္လိကာ

လောင်းကစားသမားတို့က နှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်း တို့သည်သာ အချစ်ကြောင့် ဖြစ်ရမှာပါ’ဟု ပြောကြလေသည်။ သူကြွယ်သည် ‘ငါ၏ဝါဒနှင့် လောင်းကစားသမားတို့၏ အယူ အဆသည် တူ၏’ဟု ပြောပြီးလျှင် လောင်းကစားသမားတို့အနီး မှ ထွက်လာခဲ့လေသည်။ ယင်းအကြောင်းအရာစကားသည် တ ယောက်စကား တယောက်နားမှ တဆင့် ကောသလမင်းကြီး နှင့် မလ္လိကာတို့စံရာ နန်းတွင်းသူ နန်းတွင်းသားတို့ထံ ရောက် သွားလေသည်။

ထိုအခါ ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးက ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားကို အလွန်ကြည်ညိုသောသူ၏မိဖုရားကြီး မလ္လိကာအား ‘မလ္လိကာ— မင်းကိုးကွယ်တဲ့ ရဟန်းဂေါတမက ပူဆွေးတာ ငိုကြွေးတာ ကိုယ်ဆင်းရဲတာ စိတ်ဆင်းရဲတာ ပင်ပန်းကြီးစွာဖြစ်တာတို့ဟာ အချစ်ကြောင့်ဖြစ်တယ်၊ အချစ်သည်ပင်လျှင် အစဖြစ်တယ်’လို့ ဟောတော်မူတယ်ဆိုပါကလား’ဟု ပြောပြလေသည်။

မိဖုရားကြီးက ‘ဒီစကားကို ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား မိန့်တော်မူရိုးမှန် လျှင် ဒီစကားသည် ဒီအတိုင်းအမှန်ဖြစ်ရမည်’ဟု တထစ်ချ ဝမ်း မြောက်စွာထောက်ခံလိုက်၏။ ထိုအခါ ကောသလမင်းကြီးက ‘တပည့်သည် ဆရာပြောသမျှစကားကို အမှန်ပဲဟု တထစ်ချ ယုံ ကြည်သကဲ့သို့မလ္လိကာသည်လဲပဲ ဗုဒ္ဓဟောသမျှ ပြောသမျှစကား အားလုံးကို ဒီအတိုင်းအမှန်ဖြစ်ရမယ်’လို့ မှတ်ယူသပေါ့လေ။ မလ္လိကာ သွားတော့၊ မင်းတော့ ပျက်စီးတော့မယ်’ဟု ကော သလမင်းကြီးက အော်လွှတ်လိုက်လေသည်။

ဘုရားရှင်တို့မည်သည် ချစ်ယွင်းသောစကားကို မိန့်ကြားလေ့မရှိ

မလ္လိကာသည် နာဠိဇဇ် ပုဏ္ဏားကိုခေါ်၍ ‘ပုဏ္ဏား—ဗုဒ္ဓမြတ် ဘုရားထံသွားချေပါ။ ငါ၏စကားဖြင့် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားခြေတော် တို့ကို ဦးတိုက်ပြီးလျှင် မလ္လိကာကအနာကင်းကြောင်း ကျန်းမာ ကြောင်းတို့ကို မေးလျှောက်လိုက်ပါသည်’ဟု လျှောက်ပါ။ ထို့ နောက်မှာ ‘ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားက ပူဆွေးတာ ငိုကြွေးတာ ကိုယ်ဆင်း ရဲတာ စိတ်ဆင်းရဲတာ ပင်ပမ်းကြီးစွာ ဖြစ်တာတို့ဟာ အချစ် ကြောင့်ဖြစ်တယ်၊ အချစ်သည်ပင်လျှင်အစဖြစ်တယ်’လို့ မိန့်တော် မူတယ်ဆိုတာ မှန်ပါသလားဟု လျှောက်ပါ။ ပြီးတော့လဲ ဗုဒ္ဓ မြတ်ဘုရား ပြန်လည်မိန့်ကြားသမျှတို့ကို မှတ်သားခဲ့ပြီးလျှင် ငါ့ အား ပြန်ပြောပြပါ။ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားတို့မည်သည်မှာ ချစ်ယွင်း သောစကားကို မိန့်ကြားလေ့မရှိပါ’ဟု မှာလိုက်လေသည်။

နာဠိဇဇ်ပုဏ္ဏားနှင့်ဗုဒ္ဓ

နာဠိဇဇ်ပုဏ္ဏားသည် ‘ကောင်းပါပြီမိဖုရားကြီး’ဟု ဝန်ခံပြီး လျှင် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားထံ သွားရောက်၍ ရှိခိုးလေသည်။ မလ္လိကာ မိဖုရားကြီးမှာလိုက်သည့်အတိုင်းလဲ လျှောက်လေ၏။ ဗုဒ္ဓမြတ် ဘုရားက ‘ဟုတ်တယ်ပုဏ္ဏား၊ ငါဘုရားဒီအတိုင်းပဲမိန့်ကြားစော မူတယ်’ဟု ဝန်ခံတော်မူလေသည်။

ရှေးတုန်းက

ဆက်လက်ပြီးလျှင် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားက ‘ရှေးက သာဝတ္ထိပြည် မှာ အမျိုးသမီးတယောက်သည် သူ၏အမေကွယ်လွန်၍ ရူးသွား ၏။ စိတ်ပျံ့လွင့်ပြီး လမ်းတကာလှည့်လည်၍ ‘ငါ့အမေကို မြင် လိုက်ကြသလား၊ တွေ့လိုက်ကြသလား’ဟု တွေ့ကရာလူကို မေး

ပြီးလျှင် ပူဆွေးနေခြင်းသည် အမိကို ချစ်လွန်းသည့် အချစ်ကြောင့်မဟုတ်ပါလော၊ အချစ်သည်ပင်လျှင် အစမဟုတ်ပါလော။

ဤသို့ပင် အဖေကွယ်လွန်၍ အကိုကွယ်လွန်၍ အမကွယ်လွန်၍ သားကွယ်လွန်၍ သမီးကွယ်လွန်၍ ရှေးသွားကြ၊ စိတ်ပျံ့လွင့်သွားကြတာတို့သည်လဲ အချစ်ကြောင့်ဖြစ်ပုံ၊ အချစ်သည်ပင်လျှင် အစဖြစ်ပုံကို သိရမည်ဟု အကျယ်တဝင့် မိန့်ကြားတော်မူလိုက်လေသည်။

မလ္လိကာနှင့် ကောသလ

နာဠိဇဇ်ပုဏ္ဏားသည် ဗုဒ္ဓမိန့်ကြားသမျှတို့ကို မှတ်သားခဲ့ပြီးလျှင် မလ္လိကာမိဖုရားအား ပြန်လည်သံတော်ဦးတင်လေသည်။ မလ္လိကာသည် ပသေနဒီကောသလမင်းထံ သွားရောက်ပြီးလျှင် ဤသို့ ပြောပြလေသည်။

ဝဇီရီသတို့သမီး

မင်းကြီး၊ ဝဇီရီသတို့သမီးကို သင်မင်းကြီး ချစ်ရဲ့လား၊

ချစ်တာပေါ့ကွာ၊ ဝဇီရီဟာ ငါမင်းကြီးရဲ့သမီးတော်ပဲ။

ကောင်းပါပြီ၊ မင်းကြီး တကယ်လို့ များ ဝဇီရီသတို့သမီး သေသွားပါလျှင် သင်မင်းကြီး၌ ဘယ်လိုဖြစ်မလဲ၊ ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပမ်းခြင်းတို့ မဖြစ်ပေဘူးလား။

“ဟေ့- မလ္လိကာ ဘယ်မှာမဖြစ်ပဲ ရှိမှာလဲကွာ”လို့ ကောသလမင်းကြီးက ဝန်ခံလေသည်။

မင်းကြီး-သိတော်မူ မြင်တော်မူလို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိတော်မူသော ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားက

ဤအကြောင်းကို ရည်ရွယ်ပြီး ပူဆွေးတာ ငိုကြွေးတာ ကိုယ်
ဆင်းရဲတာ စိတ်ဆင်းရဲတာ ပင်ပမ်းကြီးစွာဖြစ်တာ တို့ဟာ အ
ချစ်ကြောင့်ဖြစ်တယ်၊ အချစ်သည်ပင်လျှင် အစဖြစ်တယ်လို့
မိန့်တော်မူတာ ဖြစ်ပါတယ်မင်းကြီး'ဟု လျှောက်လေသည်။

တဖန်ဆက်လက်၍ -

ဝါသဘခတ္တိယကိုလဲ သင်မင်းကြီး ချစ်တယ်မဟုတ်လား။

ငါ့မိဖုရားပဲ ချစ်တာပေါ့။

ဝိဋ္ဌဋ္ဌူပစစ်သူကြီးကော ချစ်တယ်မဟုတ်ပါလား။

ချစ်တာပေါ့၊ ငါ့ရှဲ့တိုင်းပြည်လုံခြုံရေးကို တာဝန်ယူနေတဲ့
စစ်သူကြီးပဲ။

ကျနုပ်ကိုကော ချစ်တယ်မဟုတ်ပါလား။

ဘယ်လိုမေးလိုက်တာလဲကွာ၊ ကိုယ့်မိဖုရားကြီးပဲဟာ။

ကာသိတိုင်း ကောသလတိုင်းတို့ကို မင်းကြီးချစ်တယ်မဟုတ်
ပါလား။

ငါပိုင်ဆိုင်တဲ့ တိုင်းနိုင်ငံတွေ ပြည်နယ်တွေပဲဟာ ဘယ်မှာ
မချစ်ပဲ နေမှာလဲကွာ။

ငါနားလည်ပြီ

တော်တော့ဟေ့၊ တော်တော့၊ မလ္လိကာ တော်တော့၊ ငါ
နားလည်ပြီ၊ ပူဆွေးတာ ငိုကြွေးတာ ကိုယ်ဆင်းရဲတာ စိတ်
ဆင်းရဲတာ အပြင်းအထန် ပင်ပန်းတာတို့ဟာ လက်စသတ်တော့
အချစ်ကြောင့်ဖြစ်တာကိုးကွာ၊ အချစ်သည်ပင်လျှင်အစဖြစ်တယ်
ဆိုတာကို ငါ နားလည်ပြီ မိဖုရားကြီး။

မလ္လိကာ-အံ့ချီးဘွယ်ရာ ဖြစ်ပါပေစွာ၊ မလ္လိကာ မဖြစ်စဘူး၊ အဖြစ်ထူးပါပေစွာ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် ပညာဖြင့် အလွန်ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပါပေသည်၊ မြင်တော်မူပါပေသည်။

‘မလ္လိကာ အနားလာပါ၊ နှုတ်ဆေးရေကိုပေးပါ’ ဟု သောက်တော်ရေကို တောင်းပြီးလျှင် နှုတ်ခံ တွင်းကို ဆေးကြောပြီးနောက် နေရာမှထပြီးသော် ကိုယ်ဝတ်အပေါ်လွှမ်းကို လက်ဝဲတဖက် ပခုံးထက်၌ စံပယ်တင် လက်ကန်တော့ထိုးလိုက်ပြီးမှ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား သီတင်းသုံးတော်မူရာ အရပ်ကို မှန်းဆ၍ လက်အုပ်ချီတော်မူကာ—

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊

ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော သစ္စာလေးပါး တရားအမှန်ကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် မှန်စွာ ထိုးထွင်း သိတော်မူသော ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားအား ကျနုပ် ရှိခိုးပါ၏’ဟု သုံးကြိမ် တိုင်တိုင် ဥဒါန်းကျူးရင့် ရှိခိုးလေသည်။

ထို့ကြောင့် နမော တဿသည် ကောသလ မင်းကြီး၏ ဥဒါန်းကျူး ရှိခိုးသော ဘုရားရှိခိုးဟူ၍လဲ မှတ်ယူကြပါကုန်။
(မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ ပါ-၃၁၄၊ ၅.၂၃၀)

၄။ ဇာဏုသောဏိ ပုဏ္ဏားပညာရှိကြီး

တခါတုန်းက ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် အနာထ ပိဏ် သူဌေး၏ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏၊ ထိုစဉ်က ဇာဏုသောဏိပုဏ္ဏား ပညာရှိကြီးသည် တကိုယ်လုံး ဆုတ်ဆုတ် ဖြူသော မြည်းကို ကထားသည့် ရထားဖြင့် မွန်းတိတိ ရှိန်ရှိန်ကြီး၌ သာဝတ္ထိမြို့တွင်းမှ ထွက်လာခဲ့၏၊ အဝေးကလာသော ပိလော

တိက ပရဗိုဇ်(ဝစ္ဆာယန)ကို မြင်သောအခါ ရထားကို အသာ ရပ်စေပြီး ‘အရှင်ဝစ္ဆာယန-မုန်းတိတိ ရှိန်ရှိန်ကြီးမှာ ဘယ်က ပြန်လာပါသတုန်း’ဟု မေး၏။ ‘အရှင်ဇာဏုသောဏိ-ကျနုပ်သည် ရဟန်းဂေါတမထံမှ ပြန်လာခဲ့ပါသည်’ဟု ဖြေလိုက်သည်။

‘အရှင်ဂေါတမ၏ ပညာစွမ်းရည်ကို ဘယ်လို မြင်ပါသလဲ’။

‘ကျနုပ်က ဘယ်လိုလူတန်းစားမို့ ရဟန်းဂေါတမ၏ ပညာ စွမ်းကို သိနိုင်မှာလဲ၊ ရဟန်းဂေါတမ၏ ပညာစွမ်းကို သိနိုင်မဲ့ သူဟာ ရဟန်းဂေါတမလို ပုဂ္ဂိုလ်သာလျှင် ဖြစ်ရမှာပေါ့’။

ဤသို့ဖြေလိုက်သောအခါကို ကြားလိုက်ရသော ဇာဏုသော ဏိပုဏ္ဏားကြီးက ‘အရှင်ဝစ္ဆာယနသည် ရဟန်းဂေါတမကို အမြတ်တနိုး ချီးမြှောက်ခြင်းဖြင့် ချီးမြှောက်လိုက်ပါပေသည်’ ဟု ပြောလေသည်။

အရှင်ဝစ္ဆာယနက ထပ်မံ၍ ‘ကျနုပ်က ဘယ်လိုလူစားမို့လို့လဲ ဘယ်လိုလူစားဖြစ်လို့ ရဟန်းဂေါတမကို ချီးမွမ်းနိုင်မှာလဲ ရဟန်းဂေါတမသည် ချီးမွမ်းခံရသူအားလုံးတို့၏ အချီးမွမ်း ကို ခံရသူပါ။ နတ်တွေ လူတွေထက် မြတ်တော် မူ ပါ တယ်’ ဟု ပြောပြလေသည်။

ဇာဏုသောဏိ ပုဏ္ဏားပညာရှိကြီးက အရှင်ဝစ္ဆာယနအား ‘ဘယ်အကျိုးကိုမြင်လို့ ရဟန်းဂေါတမအပေါ်၌ အခုလိုအလွန် ကြည်ညိုနေရတာလဲ’ဟု မေးမြန်းသည်။

ဆင်ခြေရာကို တွေ့မှတော့ ဆင်ရဲ့ပမာဏကို သိရမှာပါ

‘အရှင်ဇာဏုသောဏိပုဏ္ဏားကြီး- ဥပမာအားဖြင့် ကျွန်ုပ် ပြောပါမယ်၊ ဆင်ကြုံလက္ခဏာကိုတတ်သော ပညာရှိသည် ဆင်

တောကို ဝင်သည့်အခါ အလျားရှည်ပြီး အနံကျယ်ပြန့်သော ဆင်ခြေရာကိုတွေ့ခဲ့ပါလျှင် ‘မိတ်ဆွေတို့ဆင်သည်ကြီးမားပေစွာ’ လို့ ဆင်ခြေရာကိုမြင်သဖြင့် ဆင်၏ပမာဏကို ဆုံးဖြတ်နိုင်သလို ရဟန်းဂေါတမ၏ အပေ ၂ မှာလဲ လေးပါးသော (ဥာဏ်) ခြေရာတို့ကို မြင်ရသောအခါမှစပြီး ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် သစ္စာလေးပါးတရားတော်ကို ကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်ဖြင့် မှန်ကန်စွာသိတော်မူသော ဗုဒ္ဓဘုရားပါပေတည်း။ တရားတော်သည်လဲ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား ကောင်းစွာဟောကြားတော်မူသော တရားတော်ပါပေတည်း။ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည်လဲ အကျင့်ကောင်းရှိသော သံဃာတော်ပါပေတည်းလို့ ဆုံးဖြတ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ။

ခြေရာလေးပါး

ခြေရာလေးပါးဆိုသည်မှာ—

(၁) သားကောင်၏မြီးဆံကို ဖောက်ထွင်း ပစ်နိုင်တဲ့လေး သမားကဲ့သို့ သူတပါး၏အယူဝါဒကိုသိပြီးဖြစ်သော မင်းပညာရှိအချို့ ကိုပုဏ္ဏားကြီး တွေဘူးပါလိမ့်မည်။ ထိုမင်းပညာရှိတို့သည် သူတပါး၏အယူဝါဒကို ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ လှည့်လည်နေကြသူတွေပါ။ သူတို့သည် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားထံချဉ်းကပ်မိတဲ့အခါ ရဟန်းဂေါတမက တရားစကားတို့ဖြင့် (အကျိုးစီးပွားတို့ကို) သိမြင်စေပြီးနောက် (တရားတော်ကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်စေတဲ့အခါ ရဟန်းဂေါတမအားပြဿနာတောင်မမေးနိုင်ကြပါ။ အပြစ်တင်ဘို့ဆိုတာကတော့ ဝေးလှပါသည်။ တကယ်တော့သူတို့သည် ရဟန်းဂေါတမ၏ တပည့်များအဖြစ်ကိုသာ ရောက်ကုန်ကြပါတော့သည်။ ။

အရှင်ဇာဏုသောဏိ— ကျွန်ုပ်သည်ရှေးဦးစွာသောဤဉာဏ်
ခြေရာကို မြင်ပြီးကတည်းက ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် အလုံးစုံသော
တရားတို့ကို ကိုယ်တော်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားပါပေ
တည်း။ တရားတော်သည်လဲဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည်ကောင်းစွာဟော
ကြားတော်မူသော တရားတော်ပါပေတည်း။ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား၏
တပည့်သားသံဃာတော်တို့သည်လဲ အကျင့်ကောင်းရှိသော သံ
ဃာတော်ပါပေတည်း’ လို့ ဆုံးဖြတ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

(၂) နောက်တခုကတော့ ပုဏ္ဏားပညာရှိအချို့ကိုမြင်ဘူး
ပါသည်။ သူတို့သည်လဲ ပညာဖြင့်သူတပါးအယူဝါဒကို ဖျက်
ဆီးသကဲ့သို့ လှည့်လည်နေကြသူတွေပါ။

(၃) နောက်တခုကတော့ သူကြွယ်ပညာရှိအချို့ကို မြင်
ဘူးပါသည်။ သူတို့သည်လဲ ပညာဖြင့်သူတပါးအယူဝါဒကိုဖျက်
ဆီးသကဲ့သို့ လှည့်လည်နေကြသူတွေပါ။

(၄) နောက်တခုကတော့ (သာသနာပြင်ပက) ရဟန်း
ပညာရှိအချို့ကို မြင်ဘူးပါသည်။ သူတို့သည်လဲ ပညာဖြင့် သူတ
ပါးအယူဝါဒကို ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ လှည့်လည်နေကြသူတွေပါ။
သူတို့လဲ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားထံ ချဉ်းကပ်မိတဲ့အခါ ရဟန်းဂေါတမဏ
တရားစကားတို့ဖြင့် (အကျိုးစီးပွားတို့ကို) သိစေပြီး နောက်
(တရားတော်ကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်)
ထက်သန်စေတဲ့အခါ ရဟန်းဂေါတမအား ပြဿနာ တောင်
မမေးနိုင်ကြပါ။ အပြစ်တင်ဘို့ဆိုတာကတော့ ဝေးလှပါသည်။
တကယ်တော့ သူတို့သည် ရဟန်းဂေါတမ၏ တပည့်များအဖြစ်
ကိုသာ ရောက်ကုန်ကြပါတော့သည်။

သူတို့သည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကပ် ရောက် ရန် ရဟန်းဂေါတမအားသာ အခွင့်တောင်းကြပါကုန်သည်။ ရဟန်းဂေါတမကလဲ ထိုသူတို့ကို ရဟန်းပြုပေးလိုက်ပါတော့သည်။ ထိုသူတို့လဲ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ကပ်ရောက်ပြီး မမေ့သောသတိဖြင့် တရားအားထုတ် ကြ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ချမ်းသာကို ရကုန်ကြပါတော့သည်။

သမဏအစစ် ဗြာဟ္မဏအစစ်

ထိုပုဂ္ဂိုလ်များကိုယ်တိုင်ကပဲ အခုလို ပြောကြပါသေးသည်။ ‘အချင်းတို့ ငါတို့ဟာ ဆုံးရှုံးဘို့ရာ ပျက်စီးဘို့ရာ အနည်းငယ်သာ လိုတော့သည်။ အမှန်ကတော့ ငါတို့ဟာ ယခင်က သမဏလဲ မဟုတ်ပါဘဲလျက် သမဏ(ကိလေသာမှ ငြိမ်းသူရဟန်း)ဟု ဝန်ခံနေကြသည်။ ဗြာဟ္မဏလဲ မဟုတ်ပါဘဲလျက် ဗြာဟ္မဏ(မကောင်းမှုမှအပပြုပြီးသူ)ဟု ဝန်ခံနေကြသည်။

စင်စစ်တော့ ယခုမှသာ ငါတို့ သမဏဖြစ်ကုန်ကြသည်။ ဗြာဟ္မဏ ဖြစ်ကုန်ကြသည်။ ယခုမှသာလျှင် ငါတို့ ရဟန္တာ ဖြစ်ကုန်ကြသည်’ဟု ပြောကြပါကုန်ပြီ။

အရှင်ဇာဏုသောဏီ-ကျနုပ်သည် ရဟန်းဂေါတမ၌ လေးခုမြောက်(ဥာဏ်)ခြေရာကို မြင်သောအခါမှ အစပြုပြီးလျှင် ‘ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် သစ္စာလေးပါးတရားအမှန်ကို ကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်ဖြင့် မှန်ကန်စွာ သိတော်မူသော ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားပေတည်း။ တရားပါပေတည်း။ သံဃာတော်ပါပေတည်း’ဟု ဆုံးဖြတ်နိုင်ခဲ့ပါပြီ။

ဇာဏုသောဏီ ပညာရှိကြီး ဥဒါန်းကျူးပြီ

ဤသို့ အရှင်ဝစ္ဆာယနက အရှင်ဇာဏုသောဏီ ပညာရှိကြီးအား ပြောပြလိုက်သောအခါ ဇာဏုသောဏီကြီးသည် မြည်း

ဆွတ်ဆွတ်ဖြူကြီးကသော ရထားပေါ်မှ ဆင်းပြီးလျှင် အပေါ်ရုံ စုံလျားကို လက်ဝဲတဖက်ပခုံးထက်၌ စ မွယ်တင် လိုက် ပြီး သော် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားရှိတော်မူရာ အရပ်ကို လက်အုပ်ချီကာ—

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊

‘ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော သစ္စာလေးပါး တရား အမှန်ကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် မှန်ကန်စွာသိတော်မူသော ထိုဗုဒ္ဓ မြတ်ဘုရားအား ကျနုပ် ရှိခိုးပါ၏’ဟု သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ဥဒါန်း ကျူးရင်း ရှိခိုးလေသည်။

ထို့ကြောင့် နမောတဿသည်ဇာဏသောဏီ ပညာရှိပုဏ္ဏား ကြီး ဥဒါန်းကျူးရင်းရှိခိုးသော ဘုရားရှိခိုးဟူ၍လဲ မှတ်ယူကြပါ ကုန်။

(မူလပဏ္ဏာသ ပါ-၂၃၃၊ ၄-ဒု-၁၀၂)

၅။ ကာရဏပါလီ အမတ်ကြီး

တခါတုန်းက ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် ပြဿဒိ ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် လိစ္ဆဝီမင်းတို့၏ ကိစ္စအရပ် ရပ်တို့ကို ဆောင်ရွက်နေသော ကာရဏပါလီအမတ်ကြီးသည် အဝေးမှလာနေသော အရှင်ပိဂီယာနီကို မြင်သောအခါ ‘အရှင် ပိဂီယာနီ—အခုလို မှန်းတိ ရှိန်ရှိန်ကြီးမှာ ဘယ်အရပ်က လာပါ သတုန်း’ဟု မေးလေသည်။

ကျနုပ် အရှင်ဂေါတမထံမှ ပြန်လာခဲ့သည်ဟု ဖြေလေသည်။ ‘အရှင်ပိဂီယာနီ—ပညာထက်မြက်မှု၌ အရှင်ဂေါတမကို ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်ဟု မှတ်ထင်ပါသလား’ဟု မေးလေသည်။

‘အရှင်ကာရဏပါလီအမတ်ကြီး - ရဟန်းဂေါတမ၏ ပညာ ထက်မြက်မှုကို ကျနုပ်က ဘယ်လိုလုပ်ပြီး သိနိုင်မှလဲ၊ ရဟန်း

ဂေါတမ၏ ပညာထက်မြက်မှုကို သိသူဟာ ရဟန်းဂေါတမကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ ဖြစ်ရမှာပါ’ဟု ဖြေလိုက်လေသည်။

‘အရှင်ပိဂီယာနိက ရဟန်းဂေါတမအား အမြင့်မြတ်ဆုံး ချီးမွမ်းခြင်းဖြင့် ချီးမွမ်းလိုက်ပါပေသည်’ဟု ကာရဏပါလီက ပြောလေသည်။

ထို့အခါ အရှင်ပိဂီယာနိက ‘အရှင်ကာရဏပါလီ-ကျနုပ်က ဘာမို့လို့လဲ ၊ ကျနုပ်က ရဟန်းဂေါတမအား ဘယ်မှာလျှင် ချီးမွမ်းရန် စွမ်းနိုင်မှာလဲ၊ အရှင်ဂေါတမသည် ချီးမွမ်းထိုက်တဲ့ ဂုဏ်တို့ရှိသောကြောင့်သာ ချီးမွမ်းအပ်သူ ချီးမွမ်းခံထိုက်သူ ဖြစ်လို့ နတ်တွေ၊ လူတွေထက် မြတ်တော်မှုတာ မဟုတ်ပါလား’ဟု ပြောလေသည်။

‘အရှင်ပိဂီယာနိသည် ဘယ်အကျိုးကို ကောင်းကောင်းကြီး မြင်လို့ ရဟန်းဂေါတမ၌ အခုလို ကြည်ညိုတာပါလဲ’ဟု ကာရဏပါလီက မေးပြန်ပါသည်။

ဆာလောင်နေတဲ့သူဟာ ပျားမို့ကိုစားရသလို

အရှင်ကာရဏပါလီ၊ မှန်မြတ်သောအရသာဖြင့် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲပြီးသော ယောက်ျားသည် အခြားယုတ်ညံ့သော အရသာတို့ကို မတောင့်တသလို ဖြစ်ပါသည်။ သုတ်အား ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဂေယျအားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ဝေယာကရဏအားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အဗ္ဘုတဓမ္မအားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အရှင်ဂေါတမ၏ တရားတော်ကို ကြားနာရသည့်အခါတိုင်း အခြားတပါးသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ အယူဝါဒတွေကို မတောင့်တတော့ပါ။

အရှင်ကာရဏပါလီ - ဆာလောင်မှု၊ အားနည်းမှု နှိပ်စက်ခံရသော ယောက်ျားသည် ပျားမို့ဆုပ်ကိုရ၍ လျက်လိုက်သည့်အခါ

တိုင်း တခြားအရသာတခုခုကို လောင်းစွက်ဖွယ်မရှိတော့သလို အလွန်ကောင်းမြတ်တဲ့ အရသာကို ခံစားရသကဲ့သို့ ပင် သုတ္တ စသည်အားဖြင့် ထိုအရှင်ဂေါတမ၏ တရားအရသာကိုသာကြား နာရသည့်အခါတိုင်း ဝမ်းမြောက်မှု စိတ်ကြည်လင်မှုကို ရနေပါ တော့သည်။

အနံ့တမျိုး လောင်းစွက်ဖွယ်မရှိ

အရှင်ပုဏ္ဏား-စန္ဒကူး ရွှေတုံးကိုသော်၎င်း၊ စန္ဒကူးနီတုံးကို သော်၎င်း ရသောယောက်ျားသည် အရင်းကပဲဖြစ်ဖြစ် အလယ် ကပဲဖြစ်ဖြစ် အဖျားကပဲဖြစ်ဖြစ် နမ်းသည့်နေရာတိုင်းမှ အနံ့တ မျိုး လောင်းစွက်ဖွယ်မရှိ၊ အလွန်ကောင်းမြတ်သော အနံ့ကိုရ သလို (မွှေးကြိုင်လာသလို) ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား၏ တရားတော်ကို ကြားနာရသည့် အခါတိုင်း နှစ်သိမ့်မှု ဝမ်းသာမှုကို ရပါသည်။

အရှင်ပုဏ္ဏား-အနာနိပ်စက်၍ ဆင်းရဲရောက်နေသော မကျန်း မာသူ ယောက်ျားအား တတ်ကျွမ်းနားလည်သော ဆေးဆရာက တခဏချင်း အနာကို နှုတ်ပယ်လိုက်သလို ဂေါတမမြတ်ဘုရား ၏ တရားတော်ကို ကြားနာလိုက်ရသည့်အခါတိုင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကျွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပမ်း ခြင်းတို့သည် ပျောက်ကွယ်ကုန်ပါတော့သည်။

အေးမြတဲ့ရေကန်တွင်း သက်ဆင်းရသလို

အရှင်ပုဏ္ဏား-ကြည်လင်ချိုမြိန်အေးမြပြီး ပြူပွေးသော အ ဆင်းလဲရှိ နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ် ရှုခင်းနှင့် ဆိပ်ကမ်းကောင်းလဲရှိ သော ရေကန်သို့ နေရာသိမှာ နေပူမိ ခရီးပမ်း အစာရေစာ ဆာ လောင်လာတဲ့ ယောက်ျားသည် ဆင်းပြီးလျှင် ရေကိုချိုးလိုက်ရ

လို့ ပဲဖြစ်ဖြစ် သောက်လိုက်ရလို့ ပဲဖြစ်ဖြစ် ပူအိုက် ဆာလောင်မှု
တွေပျောက်၍ နှလုံး စိတ်ဝမ်း ငြိမ်းချမ်းသွားတော့သကဲ့သို့ ဗုဒ္ဓ
မြတ်ဘုရား၏ သုတ္တ၊ ဂေယျစသည့် တရား တ စိတ် တဒေ သ ကို
ကြားနာလိုက်ရပါလျှင် ကြားနာလိုက်ရသည့် အခါတိုင်း ပူ
လောင်ပင်ပမ်း နှမ်းဟိုက်မှုတို့ တခါတည်း ငြိမ်းပျောက်ကုန်ပါ
တော့သည်'ဟု ပြောပြလေသည်။

ကာရဏပါလီပုဏ္ဏားကြီး ရှိခိုးပြီ

ကာရဏပါလီ ပုဏ္ဏားကြီးသည် အရှင်ပိဂီယာနီ၏ စကား
အရပ်ရပ်တို့ကို ကြားလိုက်ရသည်နှင့် တပြိုင်နက် ဖရဏာပီတိ
ခွမ်းဆီထိသို့ တကိုယ်လုံး ယုံကြည်ကိုးစားမှု ကြည်အိလာ၍ နေရာ
မှထပြီးလျှင် အပေါ်ရုံ ဝတ်လွှာကို လက်ဝဲတဖက် ပခုံးထက်၌
စမွယ်တင်လျက် လကျောပုဆစ်ဒူးကို မြေ၌ ထောက် ဦးလျှင် ဗုဒ္ဓ
မြတ်ဘုရား သီတင်းသုံးရာ အရပ်ကိုမှန်းဆ၍ လက်အုပ်ချီကာ-

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊

ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော သစ္စာလေးပါး တရား
အမှန်ကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် မှန်ကန်စွာ သိတော်မူသော ထိုဗုဒ္ဓ
မြတ်ဘုရားအား ကျနုပ် ရှိခိုးပါ၏'ဟု သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ဥဒါန်း
ကျူးရင်း ရှိခိုးလေသည်။

ထို့ကြောင့် နမောတဿသည် ကာရဏပါလီ ပုဏ္ဏားကြီး
ဥဒါန်းကျူးရင်း ရှိခိုးသော ဘုရားရှိခိုးဟူ၍လဲ မှတ်ယူကြပါကုန်။

(အင်္ဂုတ္တရပဉ္စမ ပါ-၂၀၆၊ ၄-၆၈)

၆။ အာရမ္မဒဏ္ဍပုဏ္ဏား

တခါတုန်းက အရှင်ကစ္စာနသည် ဝရဏမြို့ ဘဒ္ဒသာရီမြစ်
ကမ်းနား၌ နေတော်မူ၏။ ထိုစဉ်က အာရမ္မဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည်

အရှင်ကစ္စာနထံ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် တသက်ပန် အောက်မေ့ထိုက်သော နှစ်သက်ဖွယ်ရာ စကားတို့ကို အရှင်ကစ္စာနနှင့်အတူ ပြောကြလေသည်။

အာရမ္မဒဏ္ဍပုဏ္ဏားက ‘အရှင်ဘုရား၊ မင်းတွေကလဲ မင်းအချင်းချင်း ငြင်းကြခုန်ကြပါသည်။ ပုဏ္ဏားတွေကလဲ ပုဏ္ဏားအချင်းချင်း ငြင်းကြခုန်ကြပါသည်။ သူကြွယ်တွေကလဲ သူကြွယ်အချင်းချင်း ငြင်းကြခုန်ကြပါသည်။ ဤသို့ ငြင်းကြခုန်ကြသည်မှာ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်ပါနည်း’ဟု မေးလျှောက်လေသည်။

ပုထုဇဉ်လူသားတွေ ငြင်းကြခုန်ကြတာက

အရှင်ကစ္စာနက ‘ပုဏ္ဏား- ပုထုဇဉ်လူသားတို့မှာ ကာမရာဂတွေ ရှိကြသည်။ ယင်းကာမရာဂတွေက သက်ဝင်နေတာ နှောင်ဖွဲ့နေတာဖြစ်လို့ ကာမရာဂထဲမှာ ကျုံ့နစ်နေသည့်အတွက် ကာမရာဂတို့က ဖမ်းစားထားတာ မျှီထားတာဖြစ်လို့ ဤသို့ ငြင်းခုန်ကြတာပဲ’ဟု ဖြေကြားလေသည်။

ရဟန်းအချင်းချင်း ငြင်းခုန်ကြတာက

‘အရှင်ဘုရား-ရဟန်းအချင်းချင်း ငြင်းခုန်ကြတာကကော၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်ပါလဲ’ဟု မေးပြန်သည်။

‘ပုဏ္ဏား- အယူအဆ မှားယွင်းသော ဒိဋ္ဌိရာဂသည် သက်ဝင်နှောင်ဖွဲ့သည်ဖြစ်လို့ ဒိဋ္ဌိရာဂ၌ ကျုံ့နစ်ကာ ဒိဋ္ဌိရာဂသည် ဖမ်းစားထားမျှီထားသောကြောင့် ရဟန်းအချင်းချင်းသည်လဲ ငြင်းကြခုန်ကြတာ ဖြစ်သည်’ဟု ဖြေကြားတော်မူလေသည်။

‘အရှင်ဘုရား-ကာမရာဂ၌ သက်ဝင်ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်း ကာမရာဂ၌ ကျုံ့နစ်ခြင်း ကာမရာဂ ဖမ်းစားခြင်း မျှီထားခြင်းကို

လဲ လွန်မြောက်သူ ဒိဋ္ဌိရာဂ၏ သက်ဝင်ခြင်းနှောင်ဖွဲ့ခြင်း ဒိဋ္ဌိ
ရာဂ၌ ကျုံ့နစ်ခြင်း ဒိဋ္ဌိရာဂသည် ဖမ်းစားထား၊ မျိုထားခြင်း
ကိုလဲ လွန်မြောက်သူ တဦးတလေရှိပါသလားဘုရား' ဟု အာရမ္မ
ဒဏ္ဍက မေးမြန်းပြန်လေသည်။

ပုဏ္ဏား-ရှိသည်ဟု ဖြေသည်။

ဘယ်သူပါလဲဘုရားဟု မေးပြန်သည်။

‘ပုဏ္ဏား-သာဝတ္ထိမြို့၌ သီတင်းသုံးတော်မူသော ပူဇော်အထူး
ကို ခံတော်မူထိုက်သော သစ္စာလေးပါး အလုံးစုံသောတရားအ
မှန်ကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် မှန်ကန်စွာ သိတော်မူသော ဗုဒ္ဓမြတ်
ဘုရား ဖြစ်တော်မူသည်’ ဟု အရှင်ကစ္စာနက ဖြေလိုက်သည်နှင့်
တပြိုင်နက် အာရမ္မဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် နေရာမှထပြီးလျှင် အပေါ်
ရုံကို လက်ဝဲတဖက်ပခုံးထက်၌ စမ္ပယ်တင်၍ မြေ၌ ဒူးထောက်
ပြီးလျှင် လက်အုပ်ချီကာ-

နမော တဿ ဘဂ္ဂ ဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော သစ္စာလေးပါး တရား
အမှန်ကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် မှန်ကန်စွာ သိတော်မူသော ထိုဗုဒ္ဓ
မြတ်ဘုရားအား ကျနုပ်ရှိခိုးပါ၏ဟု သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ဥဒါန်း
ကျူးရင်း ရှိခိုးလေသည်။

ထို့ကြောင့် နမော တဿသည် အာရမ္မဒဏ္ဍပုဏ္ဏားကြီး ရှိခိုး
သော ဘုရားရှိခိုးဟူ၍လဲ မှတ်ယူကြပါကုန်။

(အင်္ဂုတ္တရဒုကနိပါတ် ပါ-၆၇)

၇။ ဓနဉ္စာနိ သောတာပန်မကြီး

ရာဇဂြိုဟ်မြို့မှာ ရတနာသုံးပါးကို အလွန် ကြည်ညိုသော
ဓနဉ္စာနိသောတာပန်မကြီး တယောက်ရှိ၏။ သူ၏ ခင်ပွန်းက

ဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားမျိုး၌ ထင်ရှားသောသူ ဖြစ်၏။ အများက ဘာရဒွါဇကြီးဟု ခေါ်ကြ၏။ ပုဏ္ဏားကြီးသည် ပြာဟ္မဏအယူကို ယူသူဖြစ်၍ တနေ့သော် သူ၏ဆရာ ပြာဟ္မဏငါးရာတို့အား ရေ မရောသော နို့ဃနာဆွမ်းကို ကျွေးမွေးဘို့ရာ စီစဉ်လေသည်။

ဘာရဒွါဇကြီးက သူ၏ဇနီး ဓနဉ္စာနီကို ‘ငါ့ဆရာတို့အား ဆွမ်းကျွေးနေစဉ် သင်၏ ဦးပြည်း ရဟန်းတို့၏ဂုဏ်တို့ကို မကျူး ရင့်ပါလင့်’ဟု မှာထားသည်။

ဓနဉ္စာနီ သောတာပန်မကြီးသည် ရတနာသုံးပါးကို အသဲစွဲ ကြည်ညိုသော အမျိုးသမီးကြီးဖြစ်၍ သူ၏နှုတ်က ‘နမော တဿ’ကို အမြဲရွတ်လေ့ရှိ၏။ ခလုတ်တိုက်မိလျှင်လဲ ‘နမော တဿ’လက်က တခုခုလွှတ်ကျလျှင်လဲ ‘နမော တဿ’ ထိတ်စရာ လန့်စရာရှိ၍ ထိတ်လန့်လျှင်လဲ ‘နမော တဿ’ကို နှုတ်က မြည် တမ်းလေ့ရှိပါသည်။

ခလုတ်တိုက်လို့

ပုဏ္ဏားကြီး၏ ဆရာပြာဟ္မဏ ငါးရာတို့ အိမ်ကိုရောက်လာ ကြ၍ နို့ဃနာဆွမ်းကို စားနေစဉ် ဓနဉ္စာနီသောတာပန်မကြီး သည် ဘောဇဉ်ခွက်ကို ယူအလာ ခလုတ်တိုက်မိ၍ ဘောဇဉ် ခွက် လွှတ်ကျသောအခါ ‘နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟ တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ’ဟု ရွတ်လိုက်မိလေသည်။

ပြာဟ္မဏ ငါးရာတို့ ရှူးရှူးရဲရဲဖြစ်ကာ စိတ်ဆိုးပြီးလျှင် ထ သွားကုန်ကြလေသတဲ။ ပုဏ္ဏားကြီးလဲ အရမ်းစိတ်ဆိုး သွားလေ သည်။ (ဘာရဒွါဇကိုးကွယ်သော ပြာဟ္မဏတို့မှာ သာသနာပ က ပုဏ္ဏားများဖြစ်ပါသည်)

ထို့ကြောင့် နမော တဿသည် ဓနုဉ္ဇာနီပုဏ္ဏေးမကြီး ရောင်
ရမ်းမြည်တမ်းသောအခါ ရွတ်ဆိုလေ့ရှိသော ဘုရားရှိခိုး ဖြစ်
ကြောင်းလဲ မှတ်ယူကြပါကုန်။

အကျယ်ကို (သဂါထာဝဂ္ဂ ပါ-၁၆၂) ကိုကြည့်ပါ။

ဂ။ ဗုဒ္ဓဓမ္မည်းတော် မဟိန္ဒမင်းကြီး

ဤကမ္ဘာမှ ပြန်၍ရေတွက်လျှင် ကိုးဆယ် နှစ်ကမ္ဘာထက်က
တိဿ မြတ်ဘုရား ဖုဿမြတ်ဘုရားဟူ၍ ဘုရားနှစ်ဆူ ပွင့်တော်
မူခဲ့၏။ ဖုဿမြတ်ဘုရား၏ ဓမ္မည်းတော်သည် မဟိန္ဒမင်းကြီးဖြစ်
လေသည်။

ဖုဿမြတ် ဘုရား ပွင့်တော်မူစဉ်အခါက မဟိန္ဒမင်းကြီး၏
ညီတော်မှ ဖွားမြင်သောသားသည် အဂ္ဂသာဝကဖြစ်၏။ မဟိန္ဒ
မင်းကြီး၏ ပရောဟိတ်မှ ဖွားမြင်သောသားသည် ဒုတိယအဂ္ဂ
သာဝကဖြစ်၏။

မဟိန္ဒမင်းကြီးသည် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားထံ သွားရောက်၍ ကြည်
ညိုနေစဉ် ‘ငါ့သားက ဗုဒ္ဓ၊ ငါ့ညီသားက မဟာသာဝက၊ ငါ့ပရော
ဟိတ်သားက ဒုတိယအဂ္ဂသာဝက’ ဟု ဘုရားနှင့် အဂ္ဂသာဝက
နှစ်ပါးတို့ကို ကြည့်ပြီးလျှင် ငါ့ဘုရား၊ ငါ့တရား၊ ငါ့သံဃာဟူ၍
ဖရဏာပီတိ ကြည်အိချမ်းမြေ့နေစဉ် အပေါ်ရုံဝတ်လွှာကို လက်
ဝဲတဖက် ပခုံးထက်၌ စမွယ်တင်၍ လက်အုပ်ချီကာ—

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ
ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော သစ္စာလေးပါး တရား
အမှန်ကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် မှန်ကန်စွာသိတော်မူသော ထိုဗုဒ္ဓ
မြတ်ဘုရားအား ကျနုပ်ရှိခိုးပါ၏’ ဟု သုံးကြိမ်စိုင်းတိုင် ဥဒါန်း
ကျူးရင်း ရှိခိုးလေသည်။

ထို့ကြောင့် နမော တဿ သည် ကိုးဆယ်နှစ်ကမ္ဘာထက်
က မဟိန္ဒမင်းကြီး ရှိခိုးသော ဘုရားရှိခိုးဟူ၍လဲ မှတ်ယူကြပါ
ကုန်။

(ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ ၁-၆၄)

၉။ သင်္ဂါရဝ၏ မရီးတော်

တခါက ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် နောက်ပါ ရဟန်းတော်ငါး
ရာနှင့်အတူ လှည့်လည်ကြွလာရာ သင်္ဂါရဝတို့တသိုက်နှင့် လမ်းခု
လတ်၌ ဆုံမိကြသတဲ့။ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားကို အလွန်ကြည်ညိုလှသော
သင်္ဂါရဝ၏ မရီးတော် ပုဏ္ဏားမကြီးသည် ဗုဒ္ဓမြတ် ဘုရားကို
မြင်လိုက်သည်နှင့်တပြိုင်နက် ပခုံး၌တင်ထားသော ခြုံထည်က
လေးကို လက်ဝဲတဖက် ပခုံးထက်၌ ကဗျာကရာတင်ပြီး မြေမှာ
ဒူးဟုပ်လို့ လက်အုပ်ချီကာ—

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ
ဟု သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ရွတ်ဆိုရှိခိုးလိုက်လေသည်။ သင်္ဂါရဝ
ကမူ ဤသို့ရှိခိုးရပါမလားဟု အရမ်းစိတ်ဆိုးလေသည်။

(အကျယ်ရှု-မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ သင်္ဂါရဝသုတ် ပါ-၄၂၄၊ ၄-၃၀၇)

ထင်းခုတ်သမားသားဝတ္ထု

နမော ဗုဒ္ဓဿ

ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌ သမ္မာဒိဋ္ဌိကနှင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကအမည်ရှိ သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်ရှိလေ၏။ သူတို့သည်ကလေးငယ်တို့ဘာဝ ဂေါ်လီပစ်တန်း ကစားလေ့ရှိ၏။ (သမ္မာဒိဋ္ဌိက-ဟူသည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ၏ အမည်ဖြစ်၍ ‘မောင်သမ္မာ’ဟု ခေါ်ဝေါ်ကြပါစို့၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိက-ဟူသည်မှာ မှားယွင်းသော အယူရှိသူ၏ အမည်ဖြစ်၍ ‘မောင်မိစ္ဆာ’ဟု ခေါ်ဝေါ်ကြပါစို့)။

သူတို့နှစ်ဦးတွင် မောင်သမ္မာသည် ဂေါ်လီပစ်သောအခါ (သူ့ ကိုးကွယ်သော) ဗုဒ္ဓ၏ ဂုဏ်တော်တို့ကို အမြဲသတိရ အောက်မေ့ ဆင်ခြင်ပြီးမှ ‘နမော ဗုဒ္ဓဿ-ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏’ ဟု ဆို၍ ဆို၍ ဂေါ်လီပစ်လေ့ရှိ၏။ မောင်မိစ္ဆာလဲ (သူ့ကိုးကွယ်သော) တိတ္ထိတို့၏ ဂုဏ်တို့ကို ရည်မှတ်ပြီးမှ ‘နမော အရဟန္တာနံ-အရဟန္တာတို့အား ရှိခိုးပါ၏’ ဟု ဆို၍ ဆို၍ ဂေါ်လီပစ်လေ့ ရှိ၏။ ထိုသို့ ကစားကြတိုင်းပင် မောင်သမ္မာကသာ နိုင်လေ့ရှိပါ၏။ မောင်မိစ္ဆာမှာ ရှုံးလို့ သာ နေလေသည်။

သို့ဖြစ်၍ မောင်မိစ္ဆာသည် ငါ့လဲပဲ သူ့ လိုလုပ်မည်ဟု ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်တို့ကို အမြဲသတိရ အောက်မေ့ လေ့ ကျင့်ထားလေ၏။ တနေ့သ၌ သူ၏ဖခင်သည် လှည်းဖြင့် ထင်းခုတ်ထွက်ရန် မောင်မိစ္ဆာကို ခေါ်သွား၏။ တောမှ ထင်းတို့ကို လှည်းဖြင့်တင်၍ ပြန်အလာ မြို့တွင်း ဝင်ရန် စောသေးသဖြင့် မြို့၏သူသန်အနီး၌ လှည်းမှ နွားတို့ကို ဖြုတ်ပြီးလျှင် အစာရေစာပေါ်ရာ၌ လွှတ်ထား၏။ နေစောင်း၍ နွားသွင်းချိန် ရောက်သောအခါ သူတပါး နွားတို့မြို့တွင်းသို့အဝင်မှီ ထင်းခုတ်သမားကြီး၏ နွားတို့လဲ ရောနှော၍

မြို့တိုင်းသို့ လိုက်ပါသွားကုန်၏။ ထင်းခုတ်သမားကြီးသည် သူငယ်အား လှည်း၌ထားခဲ့ပြီး နွားတို့ကို ဖမ်းရန် မြို့တိုင်းသို့ လိုက်သွား၏။ နွားတို့ကိုဖမ်း၍ မြို့ပြင်သို့ ထွက်ရန်အလှာ မြို့တံခါးပိတ်သွားတော့သည်။

ထိုစဉ်က မြို့ပြင် ထင်းလှည်း၌ကျန်ခဲ့သော မောင်မိစ္ဆာသည် မိုးချုပ်လေသော် ထင်းလှည်းအောက်၌ ဝင်၍ အိပ်လေတော့၏။ ဘီလူးနှစ်ကောင်သည် ထင်းလှည်းအနားသို့ရောက်၏။ ဆူးညောင့် ခလုတ်ပမာ ကြမ်းတမ်းသောမိစ္ဆာဘီလူးက အိပ်နေသောသူငယ်ကိုမြင်၍ ‘ဒါလေးက ခိုအစာပဲဟေ့၊ သူ့ကိုစားကြစို့’ ဟု ပြောလိုက်၏။ အဖော်ဖြစ်သော သမ္မာဘီလူးက ‘မတော်ပါဘူးကွာ၊ မစားပါနဲ့’ ဟု တား၏။ မိစ္ဆာဘီလူးသည် နားမထောင်ပဲ သူငယ်၏ ခြေထောက်တို့ကို ဆွဲလိုက်၏။ သူငယ်ကလေးသည် ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်တို့ကို အမြဲသတိရအောင် အလေ့အကျင့်လုပ်ထားပြီးဖြစ်၍ တခဏခြင်းပင် ‘နမောဗုဒ္ဓဿ—ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏’ ဟု အော်လိုက်၏။ မိစ္ဆာဘီလူးသည် (ခါတ်လိုက်သကဲ့သို့ဖြစ်ပြီးလျှင်) ကြောက်ရွံ့ကာ သူငယ်၏ခြေတို့ကို လှုတ်လိုက် လေတော့သည်။

သမ္မာဒိဋ္ဌိဘီလူးက ‘ငါတို့တော့ မလုပ်ကောင်းတာကို လုပ်မိပြီ၊ ဒီသူငယ်အကျိုးငှာ ငါတို့ဒဏ်ထားကြရတော့မယ်’ ဟု ပြောပြီးလျှင် တညတမ္မာ ဒီသူငယ်အား ငါတို့စောင့်ရှောက်ကြကုန်စို့’ ဟု ပြောပြလေသည်။

ညစာ မစားရသေးသော သူငယ်အတွက် မိစ္ဆာဘီလူးက မြို့တိုင်းသို့ဝင်၍ စားသေခက်ဖွယ်ရာပါသော ဘုရင့်စားတော် ရွှေခွက်ကို ယူခဲ့ပြီးလျှင် ဘီလူးနှစ်ကောင်သည် မိဘအသွင်ဖြင့် သူငယ်

အား မွေးကျွေး စောင့်ရှောက် ကြရလေ၏။ ရွှေခွက်၌လဲ ဖြစ်ကြောင်းကုန်စင်တို့ကို ရေးသား၍ ‘ဤစာတမ်းကို ဘုရင်မင်း မြတ်သည်သာလျှင် မြင်ပါစေ၊ အခြား သူတဦးတယောက်မျှ မမြင်ပါစေသား’ ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြီးလျှင် ထင်းလှည်းပေါ်၌ ထားခဲ့လေသည်။

နံနက်မိုးသောက် အလင်းရောက်သောအခါ ဘုရင့်နန်းတော်၌ ဘုရင့်စားတော်ရွှေခွက် ပျောက်၍ မြို့စံခါးကို ပိတ်ပြီးလျှင် တမြို့လုံးကို ရှာဖွေ၏။ မတွေ့ရချေ၊ မြို့ပြင်ထွက်၍ ရှာ၏။ ထင်းလှည်းပေါ်၌ စားတော်ခွက်ကိုတွေ့ရ၏။ သူငယ်အား သူခိုးဟု စွပ်စွဲပြီးလျှင် သူငယ်နှင့်ရွှေခွက်ကို ဘုရင်မင်းမြတ်ထံ အပ်လေတော့သည်။

ဘုရင်သည် ရွှေခွက်၌ ပါသောစာကို ဖတ်ရသဖြင့် အကြောင်းစုံသိလေ၏။ သူငယ်အားမေး၏။ သူငယ်သည် ‘ညကသူ အိပ်ပျော်နေစဉ် သူ၏မိဘများ လာရောက်၍ သူ့အား အစာကျွေးကာ အိပ်ပျော်အောင် သိပ်သောကြောင့် ဘေးရန်မရှိပဲ အိပ်ပျော်သွားသည်ကိုသာသိပါကြောင်း’ သံတော်ဦး တင်လေ၏။ ထိုအခိုက်မှာပင် သူငယ်၏ မိဘများ ရောက်လာကြ၍ ဘုရင်မင်းမြတ်သည် သူငယ်နှင့်မိဘတို့ကို ခေါ်ခဲ့၍ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားထံ သွားရောက်ပြီးလျှင် ဖြစ်ကြောင်းကုန်စင် လျှောက် ထားလေသည်။

ဆက်လက်၍ ဘုရင်မင်းမြတ်က ‘ဗုဒ္ဓါနုဿတိ-ဗုဒ္ဓါဂုဏ်တော်ကို အမြဲသတိရ ရှုဆင်ခြင်ခြင်းသည်သာ (အန္တရာယ်ကို) အကာအကွယ် အစောင့်အရှောက်ဖြစ်ပါသလား၊ ဓမ္မာနုဿတိ-တရား၏ဂုဏ်တော်ကို အမြဲသတိရ ရှုဆင်ခြင်ခြင်း စသည်တို့ကကော

(အန္တရာယ်ကို) အကာအကွယ် အစောင့်အရှောက် ဖြစ်ပါရဲ့ လား'ဟု ပုဒ်မြတ်ဘုရားအား မေးလျှောက်လေသည်။

ထိုအခါ ပုဒ်မြတ်ဘုရားက ပုဒ်ဒါနုဿတိ တခုတည်းကသာ အန္တရာယ်ကို အကာအကွယ် အစောင့်အရှောက် ဖြစ်သည်မဟုတ် သေး၊ ပုဒ်ဒါနုဿတိ၊ ဓမ္မာနုဿတိ၊ သံဃာနုဿတိ၊ ကာယဂတာ သတိ၊ အဟိံသာယရတောမနေနှင့် ဘာဝနာယရတောမနေ ဟူသော ခြောက်ပါးသောတရားဖြင့် စိတ်ကိုကောင်းစွာ ရှုမှတ် ပွားများစေအပ်သောသူအား အန္တရာယ်ကို အကာအကွယ် အ စောင့်အရှောက်ဖြစ်ပါ၏။ အခြားတပါးသော (လောကီ အစီ အရင်) အစောင့်အရှောက် အ တားအ ဆီး တို့ ဖြင့် သော်၎င်း (လောကီ)မန္တ ဩသဓဆေးဝါးတို့ဖြင့်သော်၎င်း ပြုလုပ်စရာမလို တော့'ဟု ပုဒ် မိန့်ကြားတော်မူလေသည်။

ခြောက်ပါးသော တရားတို့ကို ပြတော်မူလိုသော ပုဒ်မြတ် ဘုရားသည် ဆက်လက်၍ အောက်ပါဂါထာ ခြောက်ပုဒ်တို့ကို ဟောကြားတော်မူလေသည်။

၁။ သုပ္ပဗုဒ္ဓံ ပဗုဇ္ဈန္တိ၊ သဒါဂေါတမ သာဝကာ
ယေသံ ဒိဝါစ ရတ္တောစ၊ နိစ္စံ ပုဒ္ဓဂတာ သတိ။

ယေသံ-အကြင်ဂေါတမသာဝက ဖြစ်ကြကုန်သော ပုဒ္ဓသာ သနာ ဝင် တို့အား၊ ဒိဝါစ-နေ့၌၎င်း၊ ရတ္တောစ-ညဉ့်၌၎င်း၊ နိစ္စံ-အမြဲ၊ ပုဒ္ဓဂတာသတိ-ဣတိပိ သောဘဂဝါ၊ အရဟံ၊ အစရှိ သော ပုဒ္ဓဂုဏ်တော်တို့ကို အမြဲမပြတ်သတိရခြင်းဟူသော၊ ပုဒ္ဓါ နုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ တေဂေါတမသာဝကာ-ထို ပုဒ္ဓါနုဿတိ ရှိကြကုန်သော ဂေါတမသာဝက ပုဒ္ဓသာသနာဝင်

တို့သည်၊ သဒါ-အခါခပ်သိမ်း၊ သုပ္ပဗုဒ္ဓိ-ကောင်းစွာနှိုးခြင်းဖြင့်၊
ပဗုဇ္ဈန္တိ-နှိုးသည်မည်ကုန်၏။

၂။ သုပ္ပဗုဒ္ဓိ ပဗုဇ္ဈန္တိ၊ သဒါ ဂေါတမသာဝက၊
ယေသံ ဒိဝါစ ရတ္တောစ၊ နိစ္စံ ဓမ္မဂတာ သတိ။

ယေသံ - အကြင်ဂေါတမသာဝက ဖြစ်ကြကုန်သော ဗုဒ္ဓ
သာသနာဝင် သူတော်စင်တို့အား၊ ဒိဝါစ-နေ့၌၎င်း၊ ရတ္တောစ-
ညဉ့်၌၎င်း၊ နိစ္စံ-အမြဲ၊ ဓမ္မဂတာသတိ-သွာက္ခာတော၊ ဘဂဝတာ
ဓမ္မော၊ စသော ဓမ္မဂုဏ်တော်တို့ကို အမြဲမပြတ်သတိရခြင်းဟူ
သော ဓမ္မာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ တေ ဂေါတမ
သာဝက- ထိုဓမ္မာနုဿတိ ရှိကြကုန်သော ဂေါတမသာဝက
ဗုဒ္ဓသာသနာဝင် သူတော်စင်တို့သည်၊ သဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊
သုပ္ပဗုဒ္ဓိ-ကောင်းစွာနှိုးခြင်းဖြင့်၊ ပဗုဇ္ဈန္တိ-နှိုးသည်မည်ကုန်၏။

၃။ သုပ္ပဗုဒ္ဓိ ပဗုဇ္ဈန္တိ၊ သဒါ ဂေါတမသာဝက၊
ယေသံ ဒိဝါစ ရတ္တောစ၊ နိစ္စံ သံဃဂတာ သတိ။

ယေသံ- အကြင်ဂေါတမသာဝကဖြစ်ကြကုန်သော ဗုဒ္ဓသာ
သနာဝင် သူတော်စင်တို့အား၊ ဒိဝါစ-နေ့၌၎င်း၊ ရတ္တောစ-ညဉ့်
၌၎င်း၊ နိစ္စံ-အမြဲ၊ သံဃဂတာသတိ- သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော
သာဝကသံဃော စသော သံဃဂုဏ်တော်တို့ကို အမြဲသတိရခြင်း
ဟူသော သံဃာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ တေ ဂေါ
တမသာဝက-ထိုသံဃာနုဿတိ ရှိကြကုန်သော ဂေါတမသာ
ဝက ဗုဒ္ဓသာသနာဝင် သူတော်စင်တို့သည်၊ သဒါ-အခါခပ်
သိမ်း၊ သုပ္ပဗုဒ္ဓိ- ကောင်းစွာနှိုးခြင်းဖြင့်၊ ပဗုဇ္ဈန္တိ-နှိုးသည်မည်
ကုန်၏။

၄။ သုပ္ပဗုဒ္ဓံ ပဗုဇ္ဈန္တိ၊ သဒါ ဂေါတမသဘာဝကာ၊
ယေသံ ဒိဝါစ ရတ္တော စ၊ နိစ္စံ ကာယဂတာသတိ။

ယေသံ-အကြင်ဂေါတမ သဘာဝကဖြစ်ကြကုန်သောဗုဒ္ဓသာ
သနာဝင် သူတော်စင်တို့အား၊ ဒိဝါစ- နေ့၌၎င်း၊ ရတ္တောစ-
ညဉ့်၌၎င်း၊ နိစ္စံ-အမြဲ၊ ကာယဂတာသတိ- သုံးဆယ်နှစ်ကော
ဌာသ စသည်ကို မပြတ်သတိရခြင်းဟူသော ကာယဂတာသတိ
ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ တေဂေါတမသဘာဝကာ- ထိုကာယ
ဂတာသတိ ရှိကြကုန်သော ဂေါတမသဘာဝက ဗုဒ္ဓသာသနာ
ဝင် သူတော်စင်တို့သည်၊ သဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊ သုပ္ပဗုဒ္ဓံ-
ကောင်းစွာနိုးခြင်းဖြင့်၊ ပဗုဇ္ဈန္တိ-နိုးသည်မည်ကုန်၏။

၅။ သုပ္ပဗုဒ္ဓံ ပဗုဇ္ဈန္တိ၊ သဒါ ဂေါတမသဘာဝကာ၊
ယေသံ ဒိဝါစ ရတ္တောစ၊ အဟိံသာယရတော
မနော။

ယေသံ-အကြင်ဂေါတမသဘာဝက ဖြစ်ကြကုန်သော ဗုဒ္ဓသာ
သနာဝင် သူတော်စင်တို့အား၊ ဒိဝါစ- နေ့၌၎င်း၊ ရတ္တောစ၊
ညဉ့်၌၎င်း၊ နိစ္စံ-မပြတ်၊ အဟိံသာယရတော- ကရုဏာ ဘာဝ
နာဖြင့် မွေ့လျော်သော၊ မနော-စိတ်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ တေ
ဂေါတမသဘာဝကာ ထိုကရုဏာ ဘာဝနာစိတ် ရှိကြကုန်သော
ဂေါတမသဘာဝက ဗုဒ္ဓသာသနာဝင် သူတော်စင်တို့သည်၊ သဒါ-
အခါခပ်သိမ်း၊ သုပ္ပဗုဒ္ဓံ-ကောင်းစွာနိုးခြင်းဖြင့်၊ ပဗုဇ္ဈန္တိ- နိုး
သည်မည်ကုန်၏။

၆။ သုပ္ပဗုဒ္ဓံ ပဗုဇ္ဈန္တိ၊ သဒါ ဂေါတမသဘာဝကာ၊
ယေသံ ဒိဝါစ ရတ္တောစ၊ ဘာဝနာယရတောမနော။

ယေသံ-အကြင် ဂေါတမသာဝက ဖြစ်ကြကုန်သော ဗုဒ္ဓ
 သာသနာဝင် သူတော်စင်တို့အား၊ ဒိဝါစ-နေ၌၎င်း၊ ရတ္တောစ-
 ည၌၎င်း၊ နိစ္စံ-မပြတ်၊ ဘာဝနာယရတော-(ကရုဏာဘာဝနာ
 မှတပါး) မေတ္တာဘာဝနာစသော ဘာဝနာ၌မို့ လျော်သော၊
 မနော-စိတ်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏။ တေဂေါတမသာဝက-ထိုမေတ္တာ
 ဘာဝနာစိတ် စသည်ရှိကြကုန်သော ဂေါတမသာဝက ဗုဒ္ဓသာ
 သနာဝင် သူတော်စင်တို့သည်၊ သဒါ-အခါခပ်သိမ်း၊ သုပ္ပဗုဒ္ဓိ-
 ကောင်းစွာနိုးခြင်းဖြင့်၊ ပဗုဇ္ဈန္တိ-နိုးသည်မည်ကုန်၏။

(ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ ဒုတိယအုပ် နှာ-၂၈၄)

ဗုဒ္ဓသာသနာကို ကိုးကွယ်ကြသော ဂေါတမနွယ်ဖွား ဗုဒ္ဓ
 သာသနာဝင်တို့သည် ဗုဒ္ဓ မြတ်ဘုရား၏ ဂုဏ်တော် စသော
 ခြောက်မျိုးသော အထက်ဖော်ပြပါ တရားတို့တွင် တမျိုးမျိုးကို
 တနေ့လုံးပဲဖြစ်ဖြစ်၊ သို့မဟုတ် တနေ့၏သုံးပုံပုံ နှစ်ပုံကိုပဲဖြစ်ဖြစ်၊
 တပုံကိုပဲဖြစ်ဖြစ် သို့မဟုတ် အိပ်ရာဝင် အချိန်ရသလောက်ပဲ ဖြစ်
 ဖြစ် မပြတ်သတိဖြစ်စေကာ ရှုမှတ်ပွားများပါက ထိုသူအား
 အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ရှိပြီးဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုပါ
 သည်။ ယုတ်စွာအဆုံး အထက်ဖော်ပြပါ ထင်းခုတ်သမားကဲ့သို့
 ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်တို့ကို အလေ့အကျင့်ရအောင် ပွားများ ရှုမှတ်မှု
 သတိရှိထားပြီးဖြစ်ပါက အန္တရာယ် အကာအကွယ် အစောင့်အ
 ရှောက်ရပြီးဖြစ်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား၏ အရဟံအစရှိသော
 ဂုဏ်တော်တခုခုကို ပွားများရှုမှတ်မှု သတိရှိထားပြီးဖြစ်ပါစေ၊
 လောကီအစီအရင် ဆေးဝါးမန္တ ဩသဓတွေ မလိုတော့ဟု ဓမ္မ
 ပဒ အဋ္ဌကထာ ဒု(နှာ-၂၈၆)၌ ဖွင့်ပြထားပါသည်။

ယုတ်စွာအဆုံး ‘နမော ဗုဒ္ဓဿ’ မျှလောက်ကိုပဲ အချိန်ရသရွေ့

ရွတ်ဆိုပါ။ သို့မဟုတ် ‘နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ’ကိုပဲ အချိန်မသရွေ့ ရွတ်ဆိုပါ။ အန္တရာယ်တို့ကို အကာအကွယ် ရသည့်သာမက ကောင်းကျိုးချမ်းသာကိုပါရနိုင် ပါသည်။ (နမောနှင့်တဿကို ဆက်မဆိုရ ခဲ့၍ဆိုပါ)

ဇိနာလင်္ကာရကျမ်းလာ ‘နမောတဿ’

နမော တဿ ယတော မဟိမတော ယဿ တမောန၊

အထက်ဖော်ပြပါ ‘နမောတဿ’သည် ၁၃၁၂-ခုနှစ်က တိပိဋကဓရ ရွေးချယ်ပွဲကြီး၌ ဝိနိယပိဋကတ်ကို အာဂုံ ရေးဖြေတော် မူရန် ကြွရောက်လာတော်မူသော မင်းကွန်း ဓမ္မနာဒဆရာတော် အရှင်ဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသက ကျနုပ်တို့အား ချီးမြှင့်တော်မူသော ‘နမောတဿ’ဘုရားရှိခိုးဖြစ်ပါ၏။ ကျနုပ်တို့သည် ယင်း ‘နမောတဿ’ကို ငယ်ရွယ်စဉ်က ကျမ်းတစောင်၌ တွေ့ဘူး ဖတ်ဘူးသော်လဲ နှုတ်ဘက်ရအောင်လဲ မဆောင်ခဲ့ပါ။ ရွတ်ဆို၍ ဘုရားရှိခိုးရန်လဲ စိတ်မဝင်စားခဲ့ပါ။ ဆရာတော် ဦးဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ ချီးမြှင့်မှ ပင် တန်ဘိုးကိုသိ၍ အရဆောင်ပြီးလျှင် သတိရတိုင်း ရွတ်ဆို၍ ဘုရားရှိခိုးခဲ့ပါသည်။

ယင်း ‘နမောတဿ’သည် စာလုံးရေ(၁၅)လုံးရှိသော ပဋိလောမယမကဂါထာဖြစ်ကြောင်း ဇိနာလင်္ကာရဋီကာဆရာ အရှင်ဗုဒ္ဓရက္ခိတမထေရ်က စာမျက်နှာ-၂၀၉ ၌ ဖွင့်ထားခဲ့ပါ၏။ ယင်းပဋိလောမယမကဂါထာကိုအသေအချာကြည့်ပါလျှင် ‘ဟိ’ အက္ခရာသည် အလည်တည့်တည့်၌ တည်ရှိပါ၏။ ယင်း ‘ဟိ’ အက္ခရာ၏ ဝဲယာတို့၌ ရှိသောအက္ခရာတို့သည် အနုလောမ အစဉ်အတိုင်းပင် ဖတ်ဖတ်၊ ပဋိလောမ နောက်ပြန်ပင်ဖတ်ဖတ် ‘န-မော-

တ-ဿ-ယ-တော-မ-ဟိ-မတော-ယ-ဿ-တ-မော-နံ' ဟူ၍ပင်
တွေ့ရပါမည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ပဋိလောမ ယမက ဂါထာဟူ၍
ခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိနိုင်ပါသည်။ တွေ့ရခဲ့သောဝိသေ
သ ပါဠိဂါထာပါတည်း။

ဂါထာအနက်-

ယတောမဟိမတော.အကြင် ပါရမီဆယ်ပါး စွန့်ခြင်းကြီး
ငါးပါး စရိယသုံးပါးတို့ကို ဖြည့်ကျင့်တော်မူခဲ့သော တံခိုးသိဒ္ဓိအ
စွမ်းကြောင့်၊ ဝါ-ဝိဇ္ဇာသုံးပါး ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးတို့ကို သိမြင်တော်မူ
သော တံခိုးသိဒ္ဓိအစွမ်းကြောင့်၊ ဝါ-မာရ်ငါးပါးကို အောင်မြင်
တော်မူသော တံခိုးသိဒ္ဓိအစွမ်းကြောင့်၊ ယဿဗုဒ္ဓဿ-အကြင်ဗုဒ္ဓ
မြတ်ဘုရားအား၊ တမော၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အမှိုက်
မှောင်သည်၊ န-ရှိတော်မမူ၊ တဿဗုဒ္ဓဿ-ကိလေသာအမှိုက်မှောင်
ကင်းတော်မူသော ထိုသိဒ္ဓိတံခိုးရှင် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားအား၊ မေ-အ
ကျနုပ်၏၊ နမေားရှိခိုးခြင်းသည်၊ အတ္ထု-ဖြစ်ပါစေသတည်း။

ဤ နမောတဿ ယမကဂါထာကို နေ့စဉ်ရွတ်ပါ။ ဘုရားရှိခိုး
ပါ။ ကြံတိုင်းအောင်မြင်၍ ဆောင်ရွက်တိုင်း ကိစ္စပြီးပါသည်။
အန္တရာယ်ကင်း၍ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာပြီးလျှင် လိုရာဆန္ဒ
ပြည့်ဝနိုင်ပါသည်။

ဆီးပန်းနီ ဥဒါန်းသုံးဂါထာ။

(မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၄၅-ခုနှစ် နှောင်းတန်ခူးလဆန်း ၁၃
ရက် အင်္ဂါနေ့က နေ့ ၂-ချက်တီးကျော်မှစ၍ ည ၄-ချက်တီးတိုင်
အောင် မန္တလေးမြို့တောင်ပြင် မဟာမြတ်မုနိ ရုပ်ရှင်တော်မြတ်

၏ ဂန္ဓကုဋိတိုက်တော် ထက်ဝန်းကျင်၌ ရေမီးအစုံစုံစသော တန်ခိုးပြာဋိဟာပြသည့်တို့ကို ဖူးမြင်ကြရကြည့်ညှိကြရသော ရဟန်းရှင်လူများစွာတို့တွင် တပါးအပါအဝင် ဖူးမြင်ကြည့်ညှိတော်မူရသော မန္တလေးမြို့ ဆီးပန်းနီကျောင်းတိုက်၏အရှင် အာရာမဿရပိဋကတ္တယဝိဒ္ဓ ကျမ်းအဆူဆူတို့ကို ရေးသားတော်မူခဲ့သော ဆီးပန်းနီဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ပီတိပါမောဇ္ဇလျှမ်းကြွမိတ်မိတ် နှလုံးသားမှ တရိပ်ရိပ် ပေါ်ထွက်လာသော မဟာမုနိရုပ်ရှင်တော်မြတ်ကြီးအားရှိခိုး ဥဒါန်းကျူးသည့်ဂါထာတော်သုံးပုဒ်)

၁။ နေဝါယံ ဘရဂုံ မုဟုံ၊ ပဇ္ဇန္တေ မေဃဝိဇ္ဇာဝါ။

စန္ဒာပိ သူရိယော ယာဘာ၊ သမန္တာ စ ဒိသာ အသံ။

အယံအာဘာ-ဤအရောင်တို့သည်၊ ပဇ္ဇန္တေ-ပဇ္ဇန့်သမယ မိုးကာလ၌၊ မေဃဝိဇ္ဇာဝါ-မိုးတိမ်မှပြက်သောလျှပ်စစ်ရောင်ကဲ့သို့၊ သမန္တာဒိသာစ-ထက်ဝန်းကျင် အရပ်မျက်နှာမှ၎င်း၊ အသံစ-ကောင်းကင်မှ၎င်း၊ မုဟုံ-အဖန်ဖန်တလဲလဲ၊ အာဘာ-အာဘာဟိ-လွန်စွာတောက်ပပါပေ၏၊ ဘရဂုံ-သောက်ရှူးကြယ်ကဲ့သို့၎င်း၊ စန္ဒာပိသူရိယောအာဘာ-နေရောင်လရောင်ကဲ့သို့၎င်း၊ နေမဟောတိ-မဟုတ်ပါ။

၂။ ဘူကာသံ ဟူတာသံ ဣဝံ၊ အာဒိဗ္ဗတိ ပုနပ္ပုနံ၊

အစေတနံ စ စေတနံ၊ ဝသုန္ဓရံဝ ကုဉ္ဇရံ။

ဘူကာသံ-မြေတောင် ကောင်းကင် အလုံးသည်၊ ဟူတာသံ ဣဝံ-ပူဇော်အပ်သော ရွှေမီးပန်းကဲ့သို့၊ ပုနပ္ပုနံ-အဖန်တလဲလဲ၊ အာဒိဗ္ဗတိ-လွန်စွာတောက်ပ၏၊ (ရောင်ခြည်တော်ဖွဲ့)အစေတနံ စိတ်စေတနာမရှိသော၊ ဝသုန္ဓရံ-မြေအပြင်ကို၊ စေတနံ-စိတ်

စေတနာရှိသော၊ ကုဉ္ဇရံဝ-မြေပြင်ရန်အောင် ဆဒ္ဒန်ပြောင်ကဲ့သို့၊
နဒါပေတိ-ကြည်းဟည်း (မြည်ဟည်း) စေ၏၊ (တော်လည်းသံဖွဲ့)
(တော်လည်းစေ၏)။

၃။ နိစ္စလံစာလာပူဇတိ၊ မိတေယောစ န နောကာသာ၊
ကျန္တာ နန္တာ ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ အဟန္တရာ မဟာမုနိ။

နိစ္စလံ-အမြဲတည်သော မြေကြီးမြင့်မိုရ် ယုဂန္တိစသည်ကို၊ စာ
လံ-စာလန္တာ-တုန်လှုပ်စေလျက်၊ အာဘူဇတိ-အာဘူဇာပေ
တိ-ချာချာလည်စေ၏၊ မိတေယောစ-မိတည်းဘုရားသခင်သည်
လည်း၊ န၊ ဖန်ဆင်းတော်မူသည်မဟုတ်၊ အနောကာသာ-မိတည်း
(မိတေယျဘုရား) မာရ်နိမိ ပွင့်ချိန် (ကလည်း) မတိုင်သေး။
(မြေကြီးတုန်လှုပ်ဖွဲ့)။ ဟေ-အိုသူတော်ကောင်းတို့၊ ဗုဒ္ဓဂုဏာ-
ဘုရားကျေးဇူးတော်တို့သည်၊ ကျန္တာ-ကိံ အန္တာ-အဆုံးရှိကုန်
သလော၊ အနန္တာ-အဆုံးမရှိကုန်၊ မဟာမုနိ-မြတ်သောမုနိဖြစ်
တော်မူသော ရုပ်ရှင်-တော်ဘုရား၊ တေပျာဘာဒိ-တေပိအာဘာ
ဒယော-ထိုရောင်ခြည်တော် တောက်ပခြင်း၊ မြေကြီးဟည်းတော်
လဲခြင်း၊ မြေတုန်လှုပ်ခြင်း၊ အစရှိသည်တို့သည်လဲ၊ အဟန္တရာ-
အဟောန္တရာ-ဪ အံဩဘွယ်ရှိပေစွာ၊ အစိန္တိယာ-မကြံနိုင်ကုန်
ပါဘုရား၊ အဟံ၊ အကျနပ်သည်၊ သုခတ္ထံာယ-ချမ်းသာသုံးဖြာ
ရပါစေခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဝန္ဒာမိ-ရိုသေမြတ်နိုး ရှိခိုးပါ၏၊ ဥပါ
ဂမိ-နေညဉ့်မပြတ် ဆည်းကပ်ပါ၏ (ဘုရား)။

ဆီးပန်းနီဥဒါန်း သုံးဂါထာပါဌ်အနက်ပြီး၏။
(ကဝိမဏ္ဍနမေဒနိကျမ်း ပ-၄၈၊ ၄၉-မှ)

နမော ဗုဒ္ဓါယ သိဒ္ဓံ

ကျနုပ်တို့ငယ်ရွယ်စဉ်က သင်ခဲ့ရသော သင်ပုံးကြီး စာအုပ်၏ အစဉ် ‘နမောတဿ’ပြီးလျှင် ‘နမော ဗုဒ္ဓါယ သိဒ္ဓံ’ကို တွေ့ရကြောင်း ကျမ်းအစဉ် ဖော်ပြခဲ့ပါပြီ။

ဤ ‘နမော ဗုဒ္ဓါယ သိဒ္ဓံ’ ဟူသော ပါဠိ၌ ‘ဗုဒ္ဓါယ’ဟု လူထွံလိင်ဖြင့်မရှိသင့်၊ ‘ဗုဒ္ဓဿ’ဟု ပုလ္လိင်ဖြင့်သာ ရှိသင့်ကြောင်း ပုဂံအင်းဝခေတ်က အငြင်းအခန့်ဖြစ်ခဲ့ဘူးသည်ဟု ကဆင့်စကား ပြောကြားလေ့ရှိပါသည်။

တချို့ ပညာရှိတို့က ယင်း ‘နမော ဗုဒ္ဓါယ သိဒ္ဓံ’ကို လိင်မမှန် ဟု ဆိုကာ အသုံးပင်မပြုကြချေ။ သို့ပါသော်လည်း စာပေအချို့ တို့၌ ကျမ်းစာ၏ အစမှပင် ထည့်၍ ယခုခေတ် တိုင်အောင် သုံးစွဲလေ့ရှိသည်ကို တွေ့ရပါ၏။ အချို့ စာရေးဆရာတို့ကလဲ မိမိတို့ရေးသော စာ၏ အစ၌ ပဏာမ အနေအားဖြင့် ယင်းကို ရေးထည့်လေ့ရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ကျနုပ်တို့သည် “မဟာစည်ဩကာသအဖွင့်”ကို ရေးစဉ်က ‘ဩကာသအစ ဘယ်ခေတ်က’ ဟူသည်ကို သိရန် ပညာရှိတို့ထံ ချဉ်းကပ်ခဲ့ရာတွင် ရန်ကုန်မြို့ ကြားတောရလမ်း ကျိုက်သီမုန် ပါဠိဟက္ကသိုလ်ဆရာတော်ကြီး ဦးကုသလနှင့် ၎င်းကျောင်းတိုက် သာသနဓဇသီရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ ဆရာတော် ဦးတိဿတို့ထံကို လည်း ရောက်ခဲ့ပါသည်။

ထိုစဉ်က ‘ဩကာသ’ အပြင် ‘နမော ဗုဒ္ဓါယ သိဒ္ဓံ’ အကြောင်းရင်းကိုပါ မွန်ဆရာတော်ဘုရားကြီး နှစ်ပါးက အမိန့် ရှိလိုက်သည်ကို မမေ့ပါ။ အခွင့်သာ၍ အကြောင်းဆိုက်လာပါလျှင် ထုတ်ဖော်ရန် စိတ်စောလျက် ရှိပါသည်။

ဤသိကြား ဥဒါန်းစာအုပ် ရေးသောအခါ၌ ‘နမောတဿ’
နှင့် အလှမ်းမဝေးသော ‘နမော ဗုဒ္ဓါယ သိဒ္ဓိ’ကိုလည်း ဖော်ပြ
ရန် အကြောင်းဆိုက်လာပြီ ဖြစ်သောကြောင့် မှန်ဆရာတော်
ဘုရားကြီးတို့အထံ ပြန်လည် ချဉ်းကပ်၍ ဩဝါဒ ခံယူပြီးလျှင်
အကျဉ်းမျှ ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

န-မူ-ဗု-ဓာ-ယ-သိ-ဓံ

နမော ဗုဒ္ဓါယ သိဒ္ဓိသည် မှန်တို့ ရွတ်ဆို ရှိခိုးသော ပဏာမ
‘န-မူ-ဗု-ဓာ-ယ-သိ-ဓံ’ပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်း န-မူ-ဗု-ဓာ-ယ
သိ-ဓံကို ‘နမောဗုဒ္ဓါယသိဒ္ဓိ’ဟု မြန်မာအက္ခရာ မြန်မာ အသံ
ထွက်ဖြင့် ရေးကြ ဖတ်ကြခြင်းဖြစ်သည်’ဟု အမိန့်ရှိပါသည်။

စင်စစ်မှာ ‘န-မူ-ဗု-ဓာ-ယ-သိ-ဓံ’သည်စက္ခုမာစရ မာစိဏ္ဏော
ဂါထာ၌ အစပါဒတို့မှ စ,ဓ,ဗ,ဝ အက္ခရာတို့ကို ယူ၍ အတို
ကောက် ရေးထား သကဲ့သို့ မှန်ဘာသာဖြင့် ရေးထားသော
ပဏာမ ဘုရားရှိခိုးမှ အစ အက္ခရာတို့ကို ရေးထားခြင်း ဖြစ်
ကြောင်း ယင်းအက္ခရာတို့၏ အကျယ် ဆိုလိုရင်းမှာ ရွှေတိဂုံ
ဘုရားရှိခိုးဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ရှိလိုက်ပါသည်။

မှန်ဘုရားရှိခိုး

- ၁-န သောစရိတ်၊ စိတ်ပကိုယောဓ်။
- ၂-မူ လအတိက်၊ ကောနိပ္ပိက်က္ခင်။
- ၃-ဗု ဒ္ဓကောသ၊ ညးစီကေတ်နင်။
- ၄-ဓာ တုကျာ်တြ၊ ပဲ့ဒိုတြိယင်။

မြန်မာပြန်

၁-ကောင်းသောစိတ်စေတနာဖြင့်

၂-ရှေးအခါက သဘောကုန်သည်တို့သည်

၃-ဘုရားဆံတော်ဓာတ်များကို သူတို့ နှစ်ယောက် ယူ
လာသည်။

၄-တိဂုံပုထိုးမြေမှာ ဘုရားဆံတော်ဓာတ် တည်ထား
သည်။

မွန်ဘုရားရှိခိုး

၅-ယဉ်ဒိန် ဒက်၊ စက်ဂေတ်ဗွင်၊

၇-သိရသာကိုပြ၊ ဖျေ့ကိုပြဒို့ဒို့။

၆-ဓမ္မတာကျော်၊ ပြသတ်လောကီ။

မြန်မာပြန်

၅-ယင်း (ဆံတော်)ကို သိကြားမင်းက စက်ယန္တယား
တပ်၍ လည်စေသည်။

၆-ဓမ္မတာအရ လောကီသားကိုကယ်တင်တော်မူသော၊

၇-မြတ်ဘုရားကို ဦးခေါင်းရတနာဖြင့် ရှိခိုးပါ၏။

အထက် ဖော်ပြပါ မွန်စကားရင်းနှင့် မြန်မာပြန်တို့ အရ-
န-မူ-ဗု-ဓာ-ယ သိ-ခံ-ဟူသော အက္ခရာ (၇) လုံးသည် မွန်
ဘာသာဖြင့် ရေးထားသော ရွှေတိဂုံ ဘုရားရှိခိုး အတိုကောက်
ဖြစ်ကြောင်း သိရပါသည်။ ယင်းဘုရားရှိခိုးကို ရှေးရိုး အစဉ်
အလာအရ အန္တရာယ်ပျောက်ခြင်း ဘေးကင်းခြင်း လုပ်သမျှ
အလုပ်အကိုင်တို့ ပြီးမြောက်ခြင်း အောင်မြင်ခြင်း ဟူသော အ

ကျိုးထူး တရားတို့ကို ရနိုင်သောကြောင့် မြန်မာပြည် အထက် ပိုင်း၌ သာသနာမရောက်မီကပင် မွန်လူမျိုးတို့ ရှိခိုးလေ့ရှိသော ဘုရားရှိခိုးဖြစ်ကြောင်း သိရပါသည်။

မောင်းထောင် ဥဒါန်းဂါထာများ

(သိရီပဝရ ဝိဇယနန္တ ယသတြိ ဘဝနာ ဒိတျာဓိပတိ ပဏ္ဍိတ မဟာဓမ္မရာဇာနာမံ တံဆိပ်ရှိတော်မူသော အမရပူရ မဟာရာဇ ဌာနီ ရွှေပြည်နန်းတည် ဆင်ဖြူများရှင် ဘိုးတော် ပဒုံမင်းတရား ကြီး၏ ဆရာ ဥာဏာဘိဝံသ ဓမ္မသေနာပတိ မထေရ် သံဃာ ရာဇာ သာသနာပိုင် မောင်းထောင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် သာသနာတော် ၂၃၃၇-ခုနှစ် ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၁၅၅-ခု တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း (၃) ရက် အင်္ဂါနေ့ ရဟန်း ရှင်လူ တ ထောင်ကျော် အခြံအရံနှင့်တကွ အမရပူရရွှေမြို့တော်မှ ရန်ကုန် မြို့ ရွှေတိဂုံ ဆံတော်ရှင် စေတီတော်သို့ ဘုရားဖူး ရောက်တော် မူသောအခါ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား၏ ဘုရား ဖြစ်ကြောင်း ကောင်း သော ပါရမီတော်တို့ကို ဖြည့်ကျင့်တော်မူခဲ့ပုံ ဗောဓိပင်နှင့် ရွှေ ပလ္လင်ထက်၌ မာရ်ငါးပါးကို အောင်မြင်တော်မူ၍ သုစ္စာလေး ပါး တရားအလုံးစုံတို့ကို သိမြင်တော်မူကာ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ် တော်ကို ရတော်မူပုံ စသည်တို့ကို ဆင်ချင်တော်မူစဉ် နှလုံး သားမှ ပျို့အံထွက်လာသော ရွှေတိဂုံဆံတော်ရှင် ရှိခိုးပူဇော် ဥဒါန်း ဝန္တနာ ၁၂-ဂါထာ ဖြစ်ပါသည်။)

၁။ ယော ဒွိပင်္ကရမူလမှ၊ ပဒံ ဟတ္ထဂတံ စဇိ၊
သမ္မာ သမ္မောဓိ မာ ကင်္ခံ၊ ဝန္တေ တဿ
သိရောရဟံ။

ယောနာထော- အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဒီပင်္ကရမူလမှိ-
ဒီပင်္ကရာဘုရားရှင် ခြေတော်ရင်း၌၊ သမ္မာသမ္ဗောဓိ - သဗ္ဗညု
ဘုရားဆုကို၊ အာဏာ - အာဏာန္တော- အလိုရှိတော်မူသည်ဖြစ်
၍၊ ဟတ္ထဂတံ- လက်တော်သို့ ရောက်လုဆဲသော၊ ပဒံ-နိဗ္ဗာန်
ချမ်းသာကို၊ စဇိ-စွန့်တော်မူလေပြီ၊ တဿနာထဿ-ထိုမြတ်စွာ
ဘုရား၏၊ သိရောရဟံ-ဦးခေါင်းတော်၌ ရောက်သော ဆံတော်
ဓာတ်ကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ဝန္တေ-ဝန္တာမိ- ရှိခိုးပါ၏။

၂။ ပူရေတွာ ဗောဓိ သမ္မာရ၊ မသေသံ ယော အနုတ္တရံ၊
ဖလတ္ထ ဗုဒ္ဓတ္ထံ တဿ၊ ကေသဓာတု ဝရံ နမေ။

ယောနာထော-အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဗောဓိသမ္မာရ-
သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၏ အဆောက်အဦ ပါရမီအ ပေါင်းကို၊
အသေသံ-အကြွင်းမဲ့၊ ပူရေထု - ဖြည့်တော်မူပြီး၍၊ အနုတ္တရံ-
အတုမရှိသော၊ ဗုဒ္ဓတ္ထံ - ဘုရားအဖြစ်ကို၊ အလတ္ထ-ရတော်မူလေ
ပြီ၊ တဿနာထဿ- ထိုမြတ်စွာဘုရား၏၊ ကေသဓာတုဝရံ- ဆံ
တော်ဓာတ်မြတ်ကို၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ နမေ-နမာမိ- ရှိခိုး
ပါ၏။

၃။ လဒ္ဓါ ဗုဒ္ဓတ္ထံ ဆဌာနံ၊ အတိက္ကမ္မ ပဝေဒယိ၊
ဝိမုတ္တိံ ရာဇာယတနေ၊ တဿ ကေသဝရံ နမေ။

ယောနာထော- အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဗုဒ္ဓတ္ထံ- ဘုရား
အဖြစ်ကို၊ လဒ္ဓါ- ရတော်မူပြီး၍၊ ဆဌာနံ- ခြောက်ပါးသော
ဌာနကို၊ အတိက္ကမ္မ- လွန်တော်မူ၍၊ ရာဇာယတနေ-ခုနစ်ခုမြောက်
သော လင်းလွန်းပင်ရင်း၌၊ ဝိမုတ္တိံ - မဂ်သမာပတ်ကို၊ ပဝေ
ဒယိ- အထူးထူးအပြားပြားခံစားတော်မူလေပြီ၊ တဿနာထဿ-

ထိုမြတ်စွာဘုရား၏၊ ကေသဝရံ-ဆံတော်မြတ်ကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်
သည်၊ နမေ-နမာမိ- ရှိခိုးပါ၏။

၄။ တတ္ထ သက္က ဒတ္တိယမ္ပိ၊ နာဂလတံ ဟရီတကံ၊

အနောတတ္တောဒကံ ဘုဉ္ဇိ၊ ဝဇ္ဇေ တဿ သိရောရဟံ။

ယောနာထော- အကြင်ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည်၊ တတ္ထ- ထိုရာဇာ
ယတနသက္ကာဟဉ္ဇိ၊ သက္ကဒတ္တိယံ- သိကြားမင်းလူသော၊ နာဂလ
တမ္ပိ- ကွမ်းရိုးဒန်ပူကို၎င်း၊ ဟရီတကမ္ပိ- ကြံဇူအသီးကို၎င်း၊
အနောတတ္တော- အနောတတ်အိုင်မှ၊ ဥဒကမ္ပိ- ရေကို၎င်း၊ ဘုဉ္ဇိ-
သုံးဆောင်တော်မူလေပြီ၊ တဿ နာထဿ- ထိုမြတ်ဘုရား၏၊ သိ
ရောရဟံ- ဦးခေါင်းတော်၌ရှိသော ဆံတော်ဓာတ်ကို၊ အဟံ- အ
ကျွန်ုပ်သည်၊ ဝဇ္ဇေ-ဝန္ဒာမိ- ရှိခိုးပါ၏။

၅။ တဒါမုဂ္ဂ သေလပတ္တံ၊ မဟာ ရာဇူဟိ ဒိန္နကံ၊

တထာဂတော ပဋိဂ္ဂဏှိ၊ ဝန္ဒာမိ တဿ သီသဇံ။

ယောနာထော-အကြင်ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည်၊ တဒါ-ထိုရာဇာ
ယတန သတ္တာဟဝယ် နေတော်မူသောအခါ၌၊ မဟာရာဇူဟိ-စ
တုမဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီးလေးယောက်တို့သည်၊ ဒိန္နကံ-လူအပ်
သော၊ မုဂ္ဂသေလပတ္တံ-ပဲနောက်အဆင်း ကျောက်ညိုသပိတ်ကို၊
တထာဂတော-ရှေးဘုရားတို့ကဲ့သို့ အလား အကျင့်ရှိတော်မူသည်
ဖြစ်၍၊ ပဋိဂ္ဂဏှိ-ခံတော်မူပြီ၊ တဿနာထဿ-ထိုဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား
၏၊ သီသဇံ-ဦးခေါင်းတော်၌ ရောက်သော ဆံတော်ကို၊ အဟံ-
အကျွန်ုပ်သည်၊ ဝန္ဒာမိ-ရှိခိုးပါ၏။

၆။ တဒါ ဒိန္နံ ဒွေ ဘာတိက၊ ဇနေဟိ မဓုပိဏ္ဍိကံ၊

ပရိဘုဉ္ဇေသိ မန္တမ္ပိ၊ တဿ သီသသိရိ နမေ။

ယောနာထော-အကြင်ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည်၊ တဒါ-ထိုရာဇာ
ယတန သတ္တာဟဝယ် နေတော်မူသောအခါ၌၊ တတ္ထ-ထိုလင်း
လွန်းပင်ရင်းသို့၊ ဥပဂတေဟိ-ဆည်းကပ်လာကုန်သော၊ ဒေဘာ
တိကဇနေဟိ-တပုဿ ဘလ္လိကညီနောင် နှစ်ယောက်တို့သည်၊ ဒိန္နံ-
ပေးလှူအပ်သော၊ မဓုပိဏ္ဍိကံ-ပျားမို့ ဆုပ်ကိုင်၎င်း၊ မန္တမ္ပိ-မို့ကြက်
ကျစ်ကိုင်၎င်း၊ ပရိဘုဉ္ဇေသိ-ဘုဉ်းပေးတော်မူလေပြီ၊ တဿနာထဿ-
ထိုဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား၏၊ သီသသိရိံ-ဦးခေါင်းတော်၏ ကြက်သရေ
ဖြစ်သော ဆံတော်ခါတ်ကို၊ အဟံ-အကျနုပ်သည်၊ နမေ-နမာမိ-ရှိ
ခိုးပါ၏။

၇။ ယော တပုဿ ဘလ္လိကာနံ၊ တဒါ ဒွိသရဏံ အဒါ၊
လောကမ္ပိ သဗ္ဗပဌမံ၊ တဿ သိရိဝရံ နမေ။

ယောနာထော-အကြင်ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည်၊ တဒါ-ထိုရာဇာ
ယတနသတ္တာဟဝယ် နေတော်မူသောအခါ၌၊ တပုဿ ဘလ္လိကာ
နံ- တပုဿ ဘလ္လိက ညီနောင်တို့အား၊ လောကမ္ပိ-လောကသုံး
ပါး၌၊ သဗ္ဗပဌမံ-ခပ်သိမ်းသောသူတို့၏ လက်ဦးစွာ၊ ဒွိသရဏံ-
ဒွေဝါစိကသရဏဂုံကို၊ အဒါ-ပေးတော်မူလေပြီ၊ တဿနာထဿ-
ထိုဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား၏၊ သိရိဝရံ-ကြက်သရေကို ဆောင်တတ်သော
ဆံတော်မြတ်ကို၊ အဟံ-အကျနုပ်သည်၊ နမေ- နမာမိ-ရှိခိုးပါ၏။

၈။ တဒါတတ္ထုပဌာကာနံ၊ တေသံ ကေသေ အဒါအဌ၊
လောကဟိတ မပေက္ခန္တော၊ နာထော ယော တဿ
ဇိတ နမော။

ယောနာထော-အကြင်ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည်၊ တဒါ-ထိုရာဇာ
ယတနသတ္တာဟဝယ် နေတော်မူသောအခါ၌၊ တတ္ထ-ထိုလင်းလွန်း

ပင်ရင်းသို့၊ ဥပဋ္ဌာကာနံ- ဆည်းကပ်လာကုန်သော၊ တေသံ-ထို့
တပုဿ ဘလ္လိကာညီနောင်တို့အား၊ အဋ္ဌကေသေ-ဆံတော်ရှစ်ဆူ
တို့ကို၊ လောကဟိတံ-သတ္တလောက၏ အစီးအပွားကို၊ အပေက္ခ
န္တော-အရှည် ထောက်ရှုတော်မူလျက်၊ အဒါ-ပေးအပ်တော် မူ
လေပြီ၊ တဿ နာထဿ-ထိုဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား၏၊ တေ အဋ္ဌကေသေ-
ထိုဆံတော်ရှစ်ဆူတို့ကို၊ အဟံ-အကျနုပ်သည်၊ နမေ-နမာမိ-ရှိခိုး
ပါ၏။

၉။ တေပိ တံ အာဟရိတွာန၊ ပေါက္ခရဗ္ဗတိယံ ကရုံ၊
သဇီဝ ကေသ စေတိယံ၊ နမေ တံ သဗ္ဗ ပုဗ္ဗကံ။

တေပိ-ထိုတပုဿ ဘလ္လိက ညီနောင်တို့သည်လည်း၊ တံ-ထိုဆံ
တော်ခါတ်ကို၊ အာဟရိတွာန-ဆောင်ကုန်၍၊ ပေါက္ခရဗ္ဗတိယံ-
အသိတဉ္စနမည်သော ပေါက္ခရဝတီမြို့၌၊ သဇီဝကေသစေတိယံ၊
သက်တော်ထင်ရှားရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ ဆံတော်စေတီကို၊
အကရုံ-ပြုလေကုန်ပြီ။ သဗ္ဗပုဗ္ဗကံ- ခပ်သိမ်းသောစေတီတို့၏ ရှေး
ဦးဖြစ်သော၊ တံ-ထိုဆံတော်စေတီကို၊ အဟံ-အကျနုပ်သည်၊ နမေ
နမာမိ-ရှိခိုးပါ၏။

၁၀။ ဥပေါသထု ပေါသထမိ၊ မုဉ္ဇန္တံ နီလရသ္မိယော၊

ဘဂဝါဝ လောကအတ္ထံ၊ ကရေန္တံ တံ သဒါ နမေ။

ဥပေါသထုပေါသထမိ၊ ဥပုသ်နေတိုင်း၊ ဥပုသ်နေတိုင်း၌၊ နီလ
ရသ္မိယော-ညိုသော ရောင်ခြည်တော်တို့ကို၊ မုဉ္ဇန္တံ-လွတ်ပြလျက်၊
ဘဂဝါဝ- သက်တော်ထင်ရှားရှိသော သဗ္ဗညုဘုရားကဲ့သို့၊ လော
ကအတ္ထံ-လူတို့၏အကျိုးစီးပွားကို၊ ကရေန္တံ-ပြုတော် မူ တတ်

မင်းလှဇေယျဝတီဥဒါန်း

(ပဲခူးတိုင်း မင်းလှမြို့ ဇေယျဝတီဆရာတော် အရှင်ဣဒ္ဓိယ မထေရ် သည် မောင်းထောင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးကဲ့သို့ပင် သဒ္ဓါရှင်လန်း ပီတိ လွှမ်း၍ ဥဒါန်းရင်းကျူးသော ရွှေတိဂုံဆံတော်ရှင် ရှိခိုး ၅ ဂါထာဖြစ် ပါသည်။)

- ၁။ ယော ဒီပင်္ကရမ္မလမ္ပိ၊ ပဒံ ဟတ္ထဂတံ စဇိ၊
သမ္မာသမ္ဗောဓိ မာကခံ၊ ဝန္တေ တဿ သိရောရဟံ။
- ၂။ တထာ စဇတိ အန္တိမေ၊ ရာဇာယတန မူလကေ၊
တပုဿ ဘလ္လိကာ ပစ္ဆာ၊ ဂတကာလေစ ယာစရေ။
- ၃။ အထဗုဒ္ဓေါ မဟာသီသံ၊ ပရာမသိ သုသောဘိတံ၊
လင်္ဂိသု ယထာဓိဌာနံ၊ အဌကေသာ သုမောစိတာ။
- ၄။ ပစ္စုဂ္ဂန္ဓာ ဣတော တေသံ၊ စမ္ပပတိ သသေနိကာ၊
စေတိယဗန္ဓရံ ကတုာ၊ ဌပယန္တိ သဒေသိတာ။
- ၅။ ဗုဒ္ဓဗိမ္ဗံ အဌကေသံ၊ ပူဇာရဟံ သိရိန္ဓရံ၊
မဟာတေဇံ ဗုဒ္ဓဒိန္နံ၊ မဇ္ဈိမတော ဣဓာဟတံ။

သမ္မာသမ္ဗောဓိ-အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော် ရှင် ဖြစ်တော်မူမည့် ဘုရားဆုတော်ကြီးကို၊ အာကခံ အာ ကခံန္တော-အာသာငန်းငန်း ဘုရားဖြစ်လိုသော ဆန္ဒတော် အစွမ်းဖြင့် ပင်ပန်းပစေ မရလျှင် ငါမနေဟု လေးသင်္ချေ ကမ္ဘာ တသိန်း တွက်ကိန်းတွေ ဘယ်လောက်များသော်လည်း စိတ်အား တော်မငယ် အလွယ်ပင် ရနိုင်ရဲ့ ဟု တကဲ့စိတ်ထားဖြင့် လိုလား နှစ်သက် တောင့်တချက် ပြင်းထန်လှစွာသော။ ယောဗုဒ္ဓကိုရော- ဘုရားလောင်းဘဝသို့ ပြောင်းကြ လာခဲ့သော အကြင်သုမေဓာ ရှင်ရသေ့သည်၊ ဟတ္ထဂတံ-သုမေဓာဘဝ ဟူသော လက်တွင်း

သို့ သက်ဆင်းကျရောက်လှဆဲသော၊ ပဒံ-နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကြီးကို၊ ဒီပင်္ကရမ္မလမ္ပိ-ဒီပင်္ကရာဘုရား၏ ခြေတော်ရင်း၌၊ စတိယသော-မကြောက်မရွံ့ နောက်မတွန့်ဘဲ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ကြီး စွန့်လွှတ်တော်မူဘိသကဲ့သို့၊ ဧဝံတထ - ဤနည်းတားယူ အလားတူသာလျှင်၊ ရာဇာယတနမူလကေ- ရာဇာယတနသတ္တိဟဟူသော လင်းလွန်းပင်အနီး၌၊ တပုဿဘလ္လိကာ-တပုဿနှင့်ဘလ္လိကခေါ် ညီနောင်နှစ်ဖော်တို့သည်၊ ပစ္ဆိမဂတကာလေ-သဒ္ဓါရှင်လန်းပျားမှဆွမ်းကို လူဒါန်းပူဇော်ကာ ဘုရားတရားအစုံ ဒွေဝါစိကသရဏဂုံ'တည်ပြီး ပြန်ကာနီးအခါကာလ၌၊ အဘိဝါဒနာဒိအတ္ထာယ- ရှိခိုးခြင်း ပူဇော်ခြင်း စသည်တို့အကျိုးငှာ၊ ယာစရေယာစန္ဒိ- ကိုးကွယ်ဘို့ရေး မျှော်ထောက်တွေးလျက် လေးလေးစားစား ပေးသနားပါရန် တောင်းပန် လျှောက်ထား ကြလေကုန်၏။

အထ- ထိုသို့ တောင်းပန်ကြသောအခါ၌၊ ဗုဒ္ဓေါ-သစ္စာသိမြင် ဘုရားရှင်သည်၊ သုသောဘိတံ-ကောင်းမြတ်တင့်တယ် ရှုချင့်ဘွယ် ရှိတော်မူသော၊ မဟာသီသံ- မဟာမဏိ အမည်ရှိတဲ့ ဥက္ခေယာဇာတိတော် ဥဿျာဇာတိတော်ကြီးကို၊ ဟတ္ထေန-လက်တော်ဖြင့်၊ ပရာမသိ- ဖြေးညှင်းသာယာ သုံးသပ်တော်မူလေ၏၊ တဒါ-ထိုသို့ သုံးသပ်တော်မူသော အခါ၌၊ ယဇာဓိဋ္ဌာနံ-ဓိဋ္ဌာန်တော်မူသည့်အတိုင်း၊ အဋ္ဌကေသ-ဆံတော်ဓာတ်ရှစ်ဆူတို့သည်၊ သုမောစိတာ- စိမ်းရှင်သောဦးရေပြားမှ ထူးထူးခြားခြား ကျွတ်လွှတ်ကြကုန်သည် ဖြစ်၍၊ လဂ္ဂိသု-ထွေထွေသိပ္ပံအဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် စိတ်ကြံမြဲခိုင် ဆွဲမကိုင်ဘဲ လဲဆိုင်သုံးသပ် ငြိစာကပ်သို့ ငြိကပ်ပါလာကြလေကုန်ပြီ၊ တေကေသေ-လက်တော်

မြတ်၌ ငြိကပ်ပါလာ ထိုဆံတော်ဓာတ် ရှစ်ဖြာတို့ကို၊ ဝါ
 ကိဇ္ဇာနံ-တပုဿနှင့် ဘလ္လိကမည် ကုန်သည်ညီနောင်တို့အား၊
 စဇိ-ပူဇော်ဘို့ရန် အကြောင်းခံဖြင့် တောင်းပန်သည်ကို နှစ်လို
 ဝမ်းသာ ကရုဏာဓာတ် မေတ္တာမြတ်ဖြင့် ပေးအပ်စွန့်လွှတ်တော်
 မူလေပြီ။

တဿ-ထိုအလောင်းတော်မြတ် ဗောဓိသတ်၏၊ အန္တိမေ-
 နောက်ဆုံးဖြစ်သောဘဝ၌၊ သိရောရဟံ- ကိုယ်တော်ဦးထိပ်၌
 ပေါက်ရောက်လာသော၊ ဗုဒ္ဓဒိန္နံ-ဘုရားကိုယ်တိုင် ပေးသနား
 တော်မူအပ်သော၊ အဋ္ဌကေသံ-ဆံတော်ဓာတ်ရှစ်ဆူကို၊ မဇ္ဈိမ
 တော-မဇ္ဈိမဒေသ ဣန္ဒြိယမှ၊ ဣဓ-ရာမညတိုင်း တလိုင်းသုံး
 ရပ် ထုံးအမှတ်ဖြင့် ကုန်းမြတ်သီရိတ် မတိမ်မြုပ်သည့် ဥက္ကလာ
 မည် မြန်တိုင်းပြည်သို့၊ အာဟတံ-ကုန်သည်နှစ်ဖော် ညီနောင်
 တော်တို့ ပူဇော်လိုရင်း နှလုံးသွင်းဖြင့် ဆောင်ကျဉ်းပင့်ယူ၍
 လာအပ်သော တန်ခိုးအာနုဘော် ရှိတော်မူသော၊ အဋ္ဌကေသံ-
 ရှစ်ဆူသော ဆံတော်မြတ်ကို။ ဣတော-မြန်ပြည်နဂရ ဥက္ကလာပ
 ဤတိုင်း ဤဌာနမှ၊ သသေနိကာ-စစ်သည်ရဲမက်နှင့်တကွကုန်
 သော၊ စမူပတိစ-စစ်သူကြီး (ဝါ စစ်ဗိုလ်ကြီး) တထောင်တို့
 သည်၎င်း၊ သဒေသိကာ-ရပ်သူရွာသားနှင့် တကွကုန်သော၊
 ရာဇာနောစ - မင်းမှူးမတ် တို့သည်၎င်း၊ မစ္စုဂ္ဂန္ဓာ - မြိုင်မြိုင်
 ဆိုင်ဆိုင် နိုင်ငံအဝှမ်း ခြိမ်းခြိမ်းမှမ်းအောင် ရှမ်းရှမ်းဝေဝေ
 ကြက်သရေ အဖြာဖြာ မင်္ဂလာအဖုံဖုံ တူရိယာအမျိုးစုံတို့ဖြင့်
 ကိုးဂုဏ်သခင် ဘုရားရှင်ကို သင်္ကဿနဂိုရ် ကြိုအဆိုသို့ ကြည်ညို
 လှိုက်လှဲ ကြိုဆိုပဲ့ပြုလုပ်ကြကုန်ပြီးသော်၊ တေသံ- ထိုဆံတော်
 ဓာတ်ရှစ်ဆူတို့ကို၊ စေတိယဗ္ဗန္တရံကတော- မင်းစိုးရာဇာ များသူ

ငါတို့ ကောင်းစွာ တည်ဆောက် ရွှေတောင်ပေါက်သို့ ဝင်း
တောက်ရောင်ခြည် ပြောင်ပြောင်လည်သည့် စေတီတော်တိုင်း
ကြုတ်တော်တိုင်း၌ ထည့်သွင်းဌာပနာကြကုန်လျက်၊ ဌာပယန္တိ—
အရှည်အားဖြင့်တည်ထားကိုးကွယ်ကြလေကုန်၏။ ။ ဤကား
သမိုင်းချုပ်တည်း။

တဿ— ထိုအလောင်းတော်မြတ် ဗောဓိသတ်၏၊ အန္တိမေ
ဒေဟေ—ဘိတ်ဆုံးဘဝ ထိပ်ဆုံးကျသည့် ဂေါတမကိုယ်တော်၏
အဖြစ်၌၊ သိရောရဟံ—ကိုယ်တော် ဦးထိပ် နဖူးမြိတ်၌ ဖိတ်ဖိတ်
ပြောင်ပြောင် သပိတ်ရောင်လို ချိတ်မှောင်ဝင်းကြည် စီရီ
ပေါက်ရောက်တော်မူလာထသော။ ဗုဒ္ဓဗိမ္ဗူ— ဘုရားကိုယ်စား
ရုပ်ပွားတော်တဆူ ဖြစ်တော်မူထသော၊ ပူဇာရဟံ—မြန်ပြည်
အလုံး ခြိမ်းခြိမ်းအုံးအောင် ညွတ်ရုံးကော်ရော် ပူဇော်ထိုက်ပေ
ထသော၊ သိရိန္ဒရံ—ထူးထွေအံ့ဖွယ် ရောင်ခြောက်သွယ်ဖြင့် တင့်
တယ်လှပေ ဘဝဂ်ဝေမျှ ကြက်သုရေသုံးဂုဏ် အလုံးစုံကို ဆောင်
တော်မူပေထသော၊ မဟာတေဇံ—လမ်းခရီးတွင် တန်ခိုးရှင်ဟု
ပေါ်လွင်ထင်ရှား မြတ်ဘုရားသို့ ကြီးမားသော တန်ခိုးတေ
ဇော် အာနုဘော်လည်း ရှိတော်မူထသော၊ ဗုဒ္ဓဒိန္နံ—ဥက္ကလာပ
တိုင်းဌာနသို့ ရောက်ကြသော အခါ ကိုးကွယ်ရာဟု မဟာ
ဥဿျာင် ဖွဲ့အနောင်ကို ဘုန်းခေါင်ပရမေ မြတ်စိန္တေသည်
ထွေထွေသိပ္ပံ အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် စိတ်ကြံမြဲခိုင် ဆွဲမကိုင်ဘဲ လဲဆိုင်သုံး
သပ် ငြိကာကပ်သို့ ငြိကပ်ပါလာ ဆံကေသာကို ကောင်းစွာ
ပေးသနားတော်မူထသော။ အဋ္ဌကေသံ- ဥက္ကလာပမင်းနှင့်တကွ
တည်ဆောက်ကြ၍ လောကဝိဒ္ဓ မြတ်ဘုန်းလူတို့ လေးဆူခတ်ပုံ
ရွှေတိဂုံလျှင် ဆံတော်ရှင်ဟု မည်တွင်ခဲ့ပေ ကုန်းမြင့်မြေဝယ်

စေတီတော်တွင်း ကြုတ်တော်တွင်း၌ ထည့်သွင်း ဌာပနာ ကိုး
ကွယ်ပါသည့် ကေသာထွဋ်မြတ် ရှစ်ဆူသော ဆံတော်ဓာတ်ကို၊
အဟံ-ရုပ်နာမ် နှစ်ရုပ်ပရမတ်ကို ပညတ်မှည့်ခေါ် တပည့်တော်
သည်၊ ဝန္ဓေ-ဝန္ဓာမိ-သဒ္ဓါပုဗ္ဗင် ဇောအစဉ်ဖြင့် ကြည်လင်
မြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးဦးနှိမ်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

(ပါဠိဂါထာ ပါဠိအနက်ဘုရားရှိခိုးတည်း)

၎င်းဆံတော်ရှင် ဘုရားရှိခိုး လင်္ကာ

ဗောဓိညောင်ရွှေ ရောင်မဟေဟု အောင်မြေတင့်ဆန်း ပလ္လင်
နန်းမှ အလှမ်းမကွာ စံမြန်းရှာသည့် ရာဇာယတန သတ္တာဟဉ်
ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ စိန္တေယျာအား သဒ္ဓါရှင်လန်း ပျားမှု ဆွမ်း ကို
လှူဒါန်းပြီးကာ ဝါဏီဇောတို့ ဒွေဝါစိက သရဏဂုံ တည်ကုန်ကြ
ပြီး ပြန်ကာနီးဝယ် ဆည်းကပ်ကော်ရော် ပူဇော်မြတ်နိုး ရှိခိုး
ဘို့ရန် အကြောင်းခံဖြင့် တောင်းပန်သောခါ ကိုးကွယ်ရာဟု
မဟာဥသျှောင် ဖွဲ့အနှောင်ကို ဘုန်းခေါင်ပရမေ မြတ်စိန္တေသည်
ထွေထွေသိပ္ပံ အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် စိတ်ကြံမြဲခိုင် ဆွဲမကိုင်ဘဲ လဲဆိုင်
သုံးသပ် ငြိကာကပ်သို့ ငြိကပ်ပါလာ ဆံကေသာကို ပေးကာ
စွန့်လိုက် လွန်နှစ်ခြိုက်၍ သိမ်းပိုက်ယူကာ မဇ္ဈိမာမှ ပြန်လှည့်
ကြ၍ ဥက္ကလမည် မြန်တိုင်းပြည်သို့ ကုန်သည်နှစ်ဖြာ ပင့်ဆောင်
လာခဲ့။

ထိုခါကာလ ဥက္ကလမှ ကြိုကြပြီးကာ နတ်ဗြဟ္မာတို့ ရာဇာ
သနင်း သူဌေးမင်းနှင့် မယွင်းတူကွ စေတီယကို ခဏလျှင်စွာ
တည်ဆောက်ခါလျှင် လေးဖြာဗုဒ္ဓ ပွင့်ကုန်ကြသား လောက
ဝိဒူ မြတ်ဘုန်းလူကို လေးဆူဓာတ်ပုံ ရွှေတိဂုံလျှင် ဆံတော်ရှင်

ဟု မည်တိုင်ခဲ့ပေ ကုန်းမြင့်မြေဝယ် စေတီတော်တိုင်း ကြုတ်
တော်တိုင်း၌ ထည့်သွင်းဌာပနာ ကိုးကွယ်ရှာသည် ကေသာ
ထွဋ်မြတ် ဆံတော်ဓာတ်ကို နူးညှပ်မြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးဦး
နှိမ်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။ ။

မင်းလှဇေယျဝတီ ဥဒါန်း ၅-ဂါထာနှင့် ဘုရားရှိခိုးလင်္ကာ ပြီး၏။

နမောတဿ ဗုဒ္ဓဝင် ဘုရားရှိခိုး

ငါးသိုင်းချောင်းမြို့ ဘုရားကြီးကျောင်းတိုက် ဂဏဝါစက
အရှင်ပညဝန္တ (မဟာဝိဇ္ဇောတယ ဆရာတော်ဘုရား) ရေးတော်
မူသော နမော တဿ ဂီတိကျမ်းမှ ဖော်ပြပါသည်။

၁- သတ္တဝါတို့ အကျိုးငှာ ပါရမီ ဖြည့်ကျင့်တော် မူခဲ့ရ
သော မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကန်တော့ရန်။

န ရာသဘော အနေကေသု၊ ဘဝေသု တိသပါရမီ၊
မာမိ သိရသာ နိစ္စံ၊ ပူရေတွာ အာဂတော ဝရံ။

ယောနရာသဘော-ဇာတိ အာဏာ ဝိသယာဟု သုံးဖြာထင်
လင်း ခေတ်အတွင်းဝယ် နေမင်းရာထောင် ခြည်ဝါရောင်သို့
ထိန်ပြောင်ယှက်သန်း ရှုမခန်းအောင် တောက်လျှမ်းထွန်းပ
ဂုဏ်ပေါင်းသည့် နရဉက္ကဋ္ဌ အကြင်ဘုရားမြတ်သည်၊ အနေ
ကေသု-သိန်းသန်းကုဋေ ကိန်းခန်း ပေအောင် တွက်ရေမရ
များပြားလှကုန်သော၊ ဘဝေသု-နိမ့်တုံ မြင့်တုံ ရဟတ်ပုံသို့
ကြိုက်ကြံ့သမျှ ဘုံဘဝတို့၌၊ တိသပါရမီ - ဒါနအစ များလှ
ပေါ်ယံ သုံးဆယ်အညီ ပါရမီတို့ကို၊ ပူရေတွာ-ပြည်အမတာ
နန်း ရည်ကာမှန်းလျက် ရှင်လန်းကြည်ပြု ဖြည့်ကျင့်တော်မူ၍၊

အာဂတော-သားတူပမာ များသူငါတို့ကြောင့် လက်မှာရပြီး နိဗ္ဗာန်ကြီးကို မမှီးပယ်ခွာ ဆင်းရဲစွာဖြင့် ကြွလာတော်မူခဲ့ရပေ၏။ ဝရံ-ပါရမီကြွယ် သာကီနွယ်ဟု လူဝယ်ထင်ရှား အမျိုးအားဖြင့် မပြားနေဇာတ် မြင့်မြတ်တော် မူထသော၊ ဝါ-လူနတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ လွန်စွာမပြတ် တောင့်တအပ်ထသော၊ တံနရာသဘံ-ထိုနှုံးတုမရ သုံးလူ့ ဘဟု နရဉ္ဇက္ကဋ္ဌ ဘုရားမြတ်ကို၊ အဟံ-ပဋိစ္စဝတ် သံသာညွတ်မှ မလွတ်နိုင်ပဲ တလဲလဲဖြင့် ဆင်းရဲဒုက္ခ ခံနေရသော အကျနပ်သည်၊ နိစ္စံ-မိနစ်စက္ကန့် ဆိုင်းမင်္ဂ ပဲ အာရုံစွဲ၍ အမြဲမပြတ်၊ သိရသာ-ပိတုန်းရောင်ဟန် နှုန်းဆောင်ပန်သည့် ကေဆံတည်ရာ ဦးခေါင်းရတနာဖြင့်၊ နမာမိ-မနှိုင်းယှဉ်သာ ဂုဏ်များစွာကို စိတ်မှာရည်စူး သဒ္ဓါမြူး၍ ကြည်နှုံးဝမ်းသာ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ မြတ်စွာဘုရား။ (ဤကား 'န' ဟူသော အက္ခရာကို အစထား၍ ရေးသားစီကုံး အပ် သော ပဏာမ ဂါထာပါ၌ အနက်တည်း)။

၂- ဥရုဇေလတော၌ ဒုက္ကရစရိယာ ကျင့် တော် မူ သော မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကန်တော့ရန်။

မော ကွံ နာထော အတိစ္ဆန္တော၊ ဒွယံ ဟိတွာ သရဋ္ဌကံ၊
ဒံ ဝနေ သုဒုက္ကာရံ၊ နမာမိ သိရသာဒရံ၊

နာထော-ဗြဟ္မာနတ်လူ သုံးဘုံသူတို့၏ ကြည်ဖြူ ကိုးစား အားထားမှီခိုရာ အစစ်ဖြင့်ကြီးဖြစ်တော်မူသော၊ ယောဗုဒ္ဓေါ-အကြင်သစ္စာသိမြင် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်သည်၊ မောက္ခံ-သိဝံအောင်ခန်း နိဗ္ဗာန်နန်းကို ဝါ-ကာမနှောင်ကျဉ်း ထောင်အတွင်းမှ ရှောင်ကွင်းဖျက်ဖေ၍ ထွက်မြောက်တော်မူခြင်းကို၊

အတိဏ္ဏန္တော၊ ကြံတွေးရှုမြော် အလွန် အလိုတော် ရှိတော်မူ
 သည်ဖြစ်၍။ သရဋ္ဌကံ-ရွှေအိမ်ရွှေနန်း နတ်ကြွင်းသို့ ရှင်လန်း
 တွယ်ရာ စည်ပင်သာသည့် အောင်ချောရဋ္ဌ ကပိလခေါ် ရွှေပြည်
 တော်နှင့် တကွ။ ဒွယ်-ဒြပ်ဖြိုးလူ နတ်မိုးသူနှင့် ပုံတူနှိုင်းစာ
 ယဉ်မူသာသည့် ဗိမ္ဗာရွှေလျော် မယ်ယသော်နှင့် မျက်ဖျော်ရင်ည
 လှပေါင်းစုသည့် ‘ရာဟု’နန်းဖွား မင်းနှစ်ပါးကို၊ ဟိတော-မခင်
 မတွယ် မစင်နှယ်သို့ စွန့်ပယ်ရှောင်ရှား ပစ်ထားတော်မူခဲ့၍၊
 ဝနေ-နေရဉ္စရာ အနော်မာဟု လွန်စွာတင့်တယ် မြစ်နှစ်သွယ်တို့
 အလယ်ကုန်းကျော ဥရုဝေလ တော၌၊ မောဒိ-မောဒန္တော-
 အဖော်ကင်းမဲ့ အားတော်နဲ့၍ ကျန်ခဲ့ရသူ ဒါယုနှစ်ပါး နန်း
 သူများကြောင့် စိတ်ထားဖောက်ပြန် လွမ်းစဖန်၍ နောက်ဆံ
 မင် ပျော်ရွှင်ဝမ်းမြောက်တော်မူလျက်၊ သုဒ္ဓက္ကာရံ-အရိုးပေါ်
 တွင် အရေတင်လျက် ငြိုငြင်ဆင်းရဲ ပြုနိုင်ခဲ့သည့် အသဲကြွေမျှ
 ပြင်းထန်လှသော မဟာပဓာန အကျင့်တော်ကို၊ သမာစရိ-ရန်
 သင်း ခလုတ် မာရ်မင်းယုတ်၏ မဟုတ်တန်းဂါး ထံတော်ပါး၌
 သနားသယောင် ဟန်ပန်ဆောင်၍ ပြန် အောင်လှည့်ဖြား
 လျှောက်စကားကို ပယ်ရှားငေါက်ကာ ခြောက်နှစ်ကြာအောင်
 ကောင်းစွာ ကျင့်တော်မူလေပြီ။ တံ-ဗုဒ္ဓံ- ထိုသို့ ဒုက္ကရစရိယာ
 ခြောက်နှစ်ကြာအောင် ကောင်းစွာကျင့်တော်မူသော မြတ်စွာ
 ဘုရားကို၊ အဟံ-ပဋိစ္စဝဋ် သံသာညွတ်မှ မလွတ်နိုင်ပဲ တလဲလဲ
 ဖြင့် ဆင်းရဲမှုဒုက္ခ ခံနေရသော အကျွန်ုပ်သည်၊ အာဒရံ-နှစ်သက်
 ကြည်ညို ရှိသေလှစွာ၊ သိရသာ-ပိတုန်းရောင်ဟန် နှုန်းဆောင်ဖန်
 သည့် ကေသံတည်ရာ ဦးခေါင်းရတနာဖြင့်၊ နမာမိ-ကာယဝစီ
 မနောချီလျက် သုံးလီဒွါရ ကရိုဏ်းပြု၍ တုပ်ကွရိုကျိုး လက်စုံ

မိုးကာ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ မြတ်စွာဘုရား။ (ဤကား ‘မော’
ဟူသော အက္ခရာကို အစထား၍ ရေးသားစီကုံးအပ်သော ပဏာမ
ဂါထာပါဌ်အနက်တည်း။)

၃ - မဟာဗောဓိပင်နှင့် တကွ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကန်
တော့ရန်။

တဿ မူလံ မဟာဥာဏော၊ ဥပေသိ ဗောဓိ မဏ္ဍလေ၊
ဗုဒ္ဓဿ ပါဒေစ၊ သဗောဓ ယော နမာမဟံ။

မဟာဥာဏော-မြေထူရေထူ လေအစုနှင့် မေရုဗဟို၊ တောင်
မြင့်မိုရ်ပင် နှိုင်းဆိုမရ ကြီးကျယ်လှသည့် ဥာဏ်များမဟေ သုံးလူ့
ဆွေသည်၊ ဗောဓိမဏ္ဍလေ- ကမ္ဘာတည်ဦး ပကတူးက ပွင့်ဖူးပဒုံ
ကြာငါးရံနှင့် ငါးစုံသင်္ကန်း ပေါ်ထွက်ထွန်း၍ လေးကျွန်းအစ
တူမျှပတိ တုမရှိသည့် ဗောဓိမဏ္ဍိုင် မြေဦးကိုင်၌၊ ဌိတော-စိမ်း
လဲ၊ ပြုံးပြောင် မြသွေးရောင်နွယ် သန်တောင်တရာ ထက်အာကာ
သို့ မြင့်စွာဖြိုးမောက် တန်ခိုးတောက်၍ ပေါက်ရောက် တည်ရှိ
ထသော၊ ယော ဗောဓိရုက္ခော-ဖွားဘက်တော်ရင်း အကြင်ဗောဓိ
ပင်မင်းသည်၊ အတ္ထိ-ဖားဖားဝေဝေ တည်ရှိပေ၏၊ တဿ-ဗောဓိ
ရုက္ခဿ-ထိုသဗ္ဗညုတ ဥာဏ်များသခင် မီးရှူးစင်က တူပင်ပြိုင်
လျက် မြေမှထွက်သည့် ဖွားဘက်တော်ရင်း ဗောဓိပင်မင်း၏၊
မူလံ-ရှေးရှုရှက်စပ် အနီးရပ်သို့ ဥပေသိ-ဥရုဝေလ အမည်ရသည့်
တောမှဖဲ့ခွာ ပန်းမိုးရွာလျက် ဒေဝါဖန်သ နတ်လမ်းမဖြင့် လှမ်း
ထယဉ်ယဉ် မြန်းကြွဝင်၍ မောင်စင်လူဆက် ရှစ်ဆုပ်မြက်ကို
ရွှေလက်တော်ဆန့် ကြဲကာဖြန့်မည် စိတ်တော်ရည်၍ ထိုဤ
လှည့်ပတ် အရှေ့ရပ်က ချဉ်းကပ်တော်မူလေပြီ။ သဗောဓယော-

ပင်စည်ကိုင်းခက် ကြားကြားတက်သည့် ဖွား ဘက် တော် ရင်း
 ဗောဓိပင်မင်းနှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ တဿဗုဒ္ဓဿ-ထိုဗောဓိ
 ပင်နီး ရွှေတောင်ကြီးသို့ ယှဉ်မှီးကပ်ငြား မြတ်ဘုရား၏၊ ပါ
 ဒေဝ-ပတ္တမြားအသွေး နီထွေးရောင်လက်- ကန့်အကွက်နှင့် ရွှေ
 စက်ဒ စုံ ကြာပဒုံတို့ကိုလည်း၊ အဟံ-ပဋိစ္စဝဋ် သံသာညွတ်မှ
 မလွတ်နိုင်ပဲ တလဲလဲဖြင့် ဆင်းရဲဒုက္ခ ခံနေရသော အကျွန်ုပ်
 သည်၊ နမာမိ-နမော တဿ ဇောဗလဝဖြင့် ဝဇီရစိန်နှုံး ကျမ်း
 တိုင်းအဆီ ဆန်းဂိုဏ်းညီအောင် စိကာကုံး၍ ရှင်ပြုံးသဒ္ဓာ နိဗ္ဗာန်
 အကျိုး စိတ်ကြံကုံး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ မြတ်စွာဘုရား။ (ဤ
 ကား 'တဿ' ဟူသော ပုဒ်ကို အစထား၍ ရေးသားစီကုံးအပ်
 သော ပဏာမ ဂါထာ ပါဌ်အနက်တည်း။)

၄- ပဌမသတ္တံဟာ ပလ္လင်တော်နှင့်တကွ မြတ်စွာဘုရားကို
 ရှိခိုးကန်တော့ရန်။

၈၀၁ အဂ္ဂ မဂ္ဂေန၊ ပဉ္စမာရေ အသေသတော၊
 ဘ ဦးတောန သိခါပတ္တော သပလ္လကံ နမာမိ တံ။

ယောဘဂဝါ-မြေမှီးအလုံး စေ့ဖြိုးချွန်းသည့် ရွှေဘုန်းတော်
 သခင် အကြင်ဘုရားမြတ်သည်၊ ပလ္လင်ကော်-ဗောဓိပင်ရင်း မြက်ဖြန့်
 ခင်း၍ ထင်လင်းပေါ်လာ ပလ္လင်ရတနာ၌၊ နိသီဒိတော-ဗောဓိ
 ပင်ကို ကပ်ယှဉ်မှီတွဲ တံကဲပမာ ကောင်းစွာအားယူ ထိုင်တော်မူ
 ၍၊ ပဉ္စမာရေ-ဒေဝဗုဒ္ဓ ကိလေသနှင့် ခန္ဓမစ္စ၊ သင်္ခါရုဟု ငါးခု
 လုံးစုံ မာရ်သူပုန်တို့ကို၊ အဂ္ဂမဂ္ဂေန-တချက်ခုတ်က ဇက်ပြုတ်ကျ၍
 မထနိုင်အောင် စွမ်းဆောင်ထက်မြက် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်၊ အသေ
 သတော-မကျန်အကုန် ဥသုပ္ပုပ္ပ အကြွင်းမဲ့၊ ဘဦးတော-အဆိုး

အယုတ် အမျိုးပြုတ်အောင် ချိုးခုတ် ဖျက်ဆီး တော်မူပြီး၍၊
သိဒ္ဓါပတ္တော-ဒီပင်္ကရာ မည်တိုင်သာသည့် မြတ်စွာထံပါး အစ
ထား၍ ဘုရားဖြစ်မှု ရည်သန်ပြုသည့် အောင်ဆုမင်္ဂလာ ပတ္တနာ
သည် ကောင်းစွာ ပြီးမြောက် ခရီးပေါက်၍ အထွဋ်အထိပ်သို့
ရောက်တော်မူလေပြီ။ သပလ္လင် - တဆယ့်လေးတောင် အမြင့်
ဆောင်သည့် ထိန်ပြောင်ဝင်းလျှပ် ရတနာ ပလ္လင်တော်မြတ်နှင့်
တကွ တံ ဘဂဝန္တိ-ထိုပလ္လင်တော်ထက် ငြိမ်သက်စံပျော် နှုံးမ
မြော်သည့် ဘုန်းတော် သခင် ဘုရားရှင်ကို၊ အဟံ - ပဋိစ္စဝဋ်
သံသာညွတ်မှု မလွတ်နိုင်ပဲ တလဲလဲဖြင့် ဆင်းရဲဒုက္ခ ခံနေရသော
အကျနပ်သည်၊ နမာမိ-ယခင်ရှေးဦး တင်ပေဘူးသည့် ကျေးဇူး
သစ္စာ ဂုဏ်များစွာကို စိတ်မှာရည်စူး သဒ္ဓါမြူး၍ ကြည်နှူးဝမ်း
သာ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ မြတ်စွာဘုရား။ (ဤကား 'ဘ' ဟူ
သော အက္ခရာကို အစထား၍ ရေးသားစီကုံးအပ်သော ပဏာမ
ဂါထာ ပါဠိအနက်တည်း။)

၅- ဒုတိယသတ္တာဟ အနိမိသစေတီတော်နှင့်တကွ မြတ်စွာ
ဘုရားကို ရှိခိုးကန်တော့ရန်။

၈ မုနိဝရော တမ္ဘာ၊ အနိမိသေ ဝရာသနေ၊
၈နေ ပုဏ္ဏစန္ဒောဝ၊ သာ နိမိသံ နမာမိ တံ။

မုနိဝရော - အနာဂါရ အာဂါရနှင့် သေက္ခ သေက္ခာ
ပစ္စေကာဟု ငါးဖြာမည်ရှိ ယင်းမုနိတို့ထက် ဆထက်လွန်ကြွေး
အထူးသဖြင့် မြတ်တော်မူထသော၊ ယောနာထော - အကြင်
လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးစားမှီခိုရာအစစ် ဖြစ်ကြီးဖြစ်တော်မူသော
မြတ်စွာ ဘုရားသည်၊ ၈၈နေ-မြူတိမ်ကင်းစင် ထက်ကောင်း

ကင်၌၊ ပုဏ္ဏစန္ဒောဝ-သရဒရာသီ အခါဆည်ဝယ် ကြည်ကြည်
 ပြောင်ရှန်း ပေါ်ထွက်ထွန်းသည့် လဝန်းယုန်အိမ် ပုဏ္ဏမိန်ကဲ့
 သို့၊ တမ္ဘာ-ထိုမဟာဘူမိ အပရာဇိဟု ဗောဓိအောင်ခန်း ပလ္လင်
 နန်းမှ၊ ဂန္ဓာ-တင့်တယ်ဖြည်းည့် စက်ဖြန့် ကြ သွားတော် မူ၍၊
 အနိမိသေ - မျက်တောင်မခတ် ကိုယ်တော် ရပ်၍ မတ်မတ်
 မယိမ်း မလှုပ်တိမ်းပဲ စိန်းစိန်းရှုကာ ရပ်တည်ရာ ဖြစ်ခြင်း
 ကြောင့် အနိမိသ အမည်တော်ရသော၊ ဝရာသနေ-အရှေ့မြောက်
 စွန်း စဉ်းငယ်ယုန်းသည့် တာဝန်းမကွာ မြတ်သောနေရာ၌၊
 သံဌိတော - ဗောဓိအောင်ခန်း ပလ္လင်နန်းကို မြော်မှန်းရှေးရှု
 ကောင်းစွာရပ်တည်တော်မူလေပြီ၊ သာနိမိသံ- ဒုတိယသတ္တာဟ
 ‘အနိမိသ’စေတီတော်ဌာနနှင့်တကွသော၊ တံ နာထံ-ထိုဌာနိဿရ
 အာဒိစ္စဟု နရထိပ်တင် ဘုရားရှင်ကို၊ အဟံ - အကျန့်ပ်သည်၊
 နမာမိ-အညူညွန့် တင်ချီကွန့်လျက် မတုန့်သဒ္ဓါ-ကြည်ကြည်
 မြမြ ဝစီဟ၍ ဦးချရိုခိုးပါ၏ မြတ်စွာဘုရား။ (ဤကား ‘ဂ’
 ဟူသော အက္ခရာကို အစထား၍ ရေးသား စီကုံးအပ်သော
 ပဏာမဂါထာပါဌ်အနက်တည်း)။

၆- တတိယသတ္တာဟ စင်္ကြန်တော်နှင့်တကွ မြတ်စွာဘုရား
 ကို ရှိရှိးကန်တော့ရန်။

○ နန္ဒာမိသော နဘေ နာထော၊ ဒသေတွာ ပါဠိဟာရိယံ၊
 သာဒေါ ဝိယ စင်္ကမိ၊ သစင်္ကမိ နမာမိ တံ။

ဝန္တာမိသော - မခင်မချစ် ဘင်အစစ်သို့ စွန့်ပစ်ဝေးလန်
 အရေးဖန်၍ ထွေးအန်အပ်ပြီးသော ကိလေသာ ရှိတော်မူထ

သော၊ ဝါ-ဝတ္ထုကိလေ နှစ်ထွေကာမု တရားစုကို တခုမကျန်
 ထွေးအန်တော်မူပြီးထသော၊ ယောနာထော - မဂ်ဖိုလ်အမတ
 တက်လို့ကြသူ နတ်နှင့်လူကို ကြည်ဖြူသနား ရည်တူထား၍ တရား
 ကျင့်ရန် အသင့်ဖန်လျက် တောင်းပန် တိုက်တွန်းတော်မူတတ်
 သော အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်၊ နဘေ- တိမ်ဖြူတိမ်ပြာ တိမ်
 အဝါနှင့် မိလ္လာယုက်သန်း ကောင်းကင်နန်း၌၊ ပါဠိဟာရိယံ-
 လကျောတော် နားပန်းစွန်းမှ ‘မီးအလျှ’၊ လက်ဝဲတော် နားပန်း
 စွန်းမှ ‘ရေအလျှ’၊ လကျောတော်မျက်လုံးမှ မီးအလျှ၊ လက်ဝဲ
 တော်မျက်လုံးမှ ရေအလျှ၊ အတန်တန် အဖုံဖုံ အစုံစုံသော
 တန်ခိုးပြာဠိဟာကို၊ ဒဿေတွာ-ပညာနည်းပါး နတ်အများကို
 ယုံမှားကင်းအောင် ဉာဏ်ဆောင်ရွေးရှု ပြတော်မူ၍၊ မဇ္ဈေ-
 ပလ္လင်အနိမိသ နှစ်ဌာနတို့၏ မဇ္ဈလယ်ရပ် မြေအမြတ်၌၊ ဝဿ
 ဒေါဝိယ-ဂနိုင်သေလာ မြိုင်ဟေမာဝယ် တေဇာတောက်လင်း
 ခြသေ့မင်းကဲ့သို့၊ စင်္ကမိ-အရှေ့ အနောက် ကိုယ်တော်လျှောက်၍
 တောင်ခြောက်ဆယ်မျှ စင်္ကြန် ကြွတော်မူလေပြီ၊ သစင်္ကမိ-
 တတိယသတ္တဘဟ စင်္ကြန်တော်ဌာနနှင့်တကွသော၊ တံ နာထံ-
 ထိုဌာနိဿရ အာဒိစ္စဟု နရထိပ်တင် ဘုရားရှင်ကို၊ အဟံ-
 အကျနပ်သည်၊ နမာမိ-နုဖရောင်းလက် စုပေါင်းယှက်၍ နှုတ်
 မြက်ခါခါ ဂုဏ်တော်ကို တတုတ်တုတ် ပုံပေါ်အောင် ရွတ်ရွတ်
 ပြီး ဦးညွတ်ရှိခိုးပါ၏ မြတ်စွာဘုရား။ (ဤကား ‘ဝ’ဟူသော
 အက္ခရာကို အစထား၍ ရေးသားစီကုံးအပ်သော ပဏာမဂါ
 ထာပါဌ်အနက်တည်း)။

၇-စတုတ္ထ သတ္တဘဟ ရတနာဃရ ရွှေအိမ်တော်နှင့် တကွ
 မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကန်တော့ရန်။

တော ရုဏ ဌိတသင်္ကာသော၊ လောကဂ္ဂေါ ရတနာဃရေ၊
သေသိ ဇနံ ရံသီဟိ၊ သ ဃရာဟံ နမာမိ တံ။

တောရုဏဌိတသင်္ကာသော-ပြုံးပြုံးပြက်ပြက် ရောင်စုံယှက်၍
ထိန်လက်ဝင်းပြောင် ရတနာတောင်ဝယ် လွှားထောင်မတ်မတ်
စိုက်ထူအပ်သော ‘ရွှေတုရိုဏ်းတိုင်’ကဲ့သို့ မယိုင်မယိမ်း မတိမ်း
မညွတ် ဖြောင့်မတ်သော ကိုယ်တော်လည်း ရှိတော်မူထသော။
လောကဂ္ဂေါ-သုံးပါးလောက သုံးဌာနဝယ် တူမျှသည့် ထွက်
မပြုပဲ တဆူဥက္ကဋ္ဌ မြတ်ကြီး မြတ်တော်မူထသော။ ယောနာ
ထော-အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ရတနာဃရေ-ဗောဓိအောက်
မှ အနောက်မြောက်စွန်း စဉ်းငယ်ယွန်းသည့် ကျယ်ဝန်းသာ
ယာ ရတနာရောင် ထိန်ထိန်ပြောင်၍ တောက်လောင်ယှက်သန်း
ရွှေအိမ်နန်း၌၊ နိသီဒိတော-အဘိဓမ္မာ ဒေသနာနက်ဝှမ်း ပဌာန်း
ကျမ်းကို စီးဖြန်းထပ်ထပ် သုံးသပ်ရှုမျှော် နေတော်မူ၍၊ ရံသီဟိ-
မြင်သမျှငေး ရင်ဝအေး လောက်သည့် နီထွေးဖြူဝါ အစဖြာ
သား လွန်စွာထူးဆန်း ရောင်ခြည်ပန်းတို့ဖြင့်၊ ဇနံ - များစွာ
သောင်းသောင်း နတ်လူအပေါင်းကို၊ တောသေသိ-ဝါဂွမ်းနု
များ ဆီထိလားသို့ ရှင်အားချိမ့်ချိမ့် ပီတိစိမ့်အောင် နှစ်သိမ့်
စေတော်မူလေပြီ၊ သ ဃရံ-အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်မြတ် အ
ဆုံးခတ်အောင် သုံးသပ်တော်မူရာ ရတနာရွှေအိမ်နှင့် တကွ
သော၊ တံ နာထံ-ထိုရွှေအိမ်နန်းထက် စံမြန်းပျော်ရွှင် ဘုရား
ရှင်ကို၊ အဟံ- အကျနုပ်သည်၊ နမာမိ- ဆယ်ချောင်းလက်စုံ
ကြာဖူးငုံကို ပွင့်မုံရှုရှု သီသအပြင် ချီမတင်၍ ကြည်လင်သဒ္ဓါ
ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ မြတ်စွာဘုရား။ (ဤကား ‘တော’ ဟူသော

အကွရာကို အစထား၍ ရေးသား စီကုံးအပ်သော ပဏာမ ဂါထာပါဌ်အနက်တည်း)။

၈- ပဉ္စမသတ္တဘဟ အဇပါလ ဆိတ်ကျောင်း ညောင်ပင် စေတီတော်နှင့် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကန်တော့ရန်။

အ ဂီရသော မဟာပုညော၊ အဇပါလမုပါဂတော၊
နုတ္တရော မဟေသက္ခော၊ သာဇပါလံ နမာမိ တံ။

အဂီရသော-ရတီမည်မျှ ချိန်မရသည့် ထိန်ပတောက်လောင် စိန်စစ်တောင်ကို နေရောင်ဝါထိ ပဏာမိသဖြင့် တအိအိ တလင်း လင်း တဝင်းဝင်းတလျှပ်လျှပ် မပြတ်ပြုံးပြက် လျှပ်နှယ်ယှက် သကဲ့သို့ ပေါ်ထွက် ကွန့်မြူးသော ကိုယ်ရောင်တော်လည်း ရှိတော်မူထသော၊ မဟာပုညော-လူမင်းနတ်မင်း ဗြဟ္မာမင်းတို့ မာန်တင်းပလွှား မပြိုင်အားအောင် ကြီးမားသောဘုန်းတော် လည်း ရှိတော်မူထသော၊ မဟေသက္ခော-မြေလျှိုးမိုးပျံ အဘိညာဏ်ဖြင့် သဏ္ဌာန်ထူးခြား နတ်သိကြားနှင့် နဂါးဂဠုန် ဂုမ္ဘာအဆင်း ခဏချင်းလျှင် ဖန်ဆင်းနိုင်ခြင်း စသော ဣဒ္ဓိ အမျိုးမျိုး ကြီးမြတ်သော တန်ခိုးလည်း ရှိတော်မူထသော၊ အနုတ္တရော-နှစ်ဆူမထွက် ဘူအချက်ဝယ် ပြိုင်ဘက်မပြု မြင့်မြတ် တော်မူထသော၊ ယောနာထော - အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အဇပါလံ-ဆိတ်ကျောင်းသားတို့ ပျော်ပါးခိုဝင် ဆိတ်ကျောင်း ညောင်ပင်သို့၊ ဥပါဂတော- ရွှေအိမ်တော်မှ လှမ်းကာထ၍... မြန်းကြ ချဉ်းကပ် တော်မူလေပြီ၊ သာဇပါလံ-ပဉ္စမသတ္တဘဟ ဆိတ်ကျောင်းညောင်ဌာနနှင့်တကွသော၊ တံ နာထံ-ထိုညောင် ပင်ရင်း ကပ်ချဉ်းစံစား မြတ်ဘုရားကို၊ အဟံ-အကျနုပ်သည်၊

နမာမိ-အဉ္ဇလီမှန်း တင်ရည်မှန်းလျက် ရှင်လန်းသဒ္ဓါ ပြည်အမ
တာကျိုး ရည်ကာကိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ မြတ်စွာဘုရား။
(ဤကား ‘အ’ဟူသော အက္ခရာကိုအစထား၍ ရေးသားစီကုံး
အပ်သော ပဏာမ ဂါထာ ပါဠိအနက်တည်း။)

၉- ဆဋ္ဌသတ္တာဟ မုစလိန္ဒ ကျည်းပင်အိုင်နှင့်တကွ မြတ်စွာ
ဘုရားကို ရှိခိုးကန်တော့ရန်။

သ္မိဇာလေဟိ ဇောတေန္တော၊ မုစလိန္ဒေ မဟာသရေ၊
ရ ဝိရာဇာဝ ယော နာထော၊ သ ဌာနာဟံ နမာမိ တံ။

ယောနာထော-အကြင် မြတ်စွာ ဘုရားသည်၊ မုစလိန္ဒေ-မုစ
လိန္ဒ နာမထင်လင်း နဂါးမင်း၏ ပျော်ခင်းစံရာ မုစလိန္ဒာ
အမည် ရှိသော၊ မဟာသရေ - ဝတ်မှု စားသုံး ပျားပိတုန်းတို့
အုံးအုံးသဲသဲ ပျံ့ကာဝဲ၍ ပျော်နွဲ့ကြရာ မွေးနံ့သာဖြာသည့် ရွှေ
ကြာမြိုင်မြိုင် မြတ်သောအိုင်၌၊ ရဝိရာဇာဝ-ဥဒည်စွန်းမှ ပေါ်
ထွန်းထွက်လာ ရောင်ဝါညီးညီး နေမင်းကြီးကဲ့သို့၊ ရသ္မိဇာလေ
ဟိ-ထိန်ပြောင်ဝဲဝဲ စိန်တောင်ကြီး ကဲ့သကဲ့သို့ ယှက်တုံတောက်
လောင် ရောင်ခြည်တော် ကွန်ယက်တို့ဖြင့်၊ ဇောတေန္တော-ဝန်း
ကျင်ပတ်ချာ ဆယ်မျက်နှာဝယ် ခြောက်ဖြာအရောင် ပြောင်
ပြောင် ဝင်းဝင်း ထွန်းလင်း တောက်ပတော်မူလျက်၊ နိသီဒိ-
နဂါးကိုသားရင်းပမာ ကရုဏာဖြင့် ကောင်းစွာပင့် ထောက်
ချီးမြှောက်ရှင်ပျော် စံနေတော်မူလေပြီ၊ သ ဌာနံ-မုစလိန္ဒာ
ရွှေကြာမြိုင်မြိုင် ပန်းအိုင်သတ္တာဟ မြတ်ကျည်းပင်ဌာနနှင့် တကွ
သော၊ တံ နာထံ-ထိုရွှေကြာအိုင်မင်း ကျည်းပင်ရင်း၌ သီတင်း
သုံးတော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရားကို၊ အဟံ-အကျနုပ်သည်။

နမာမိ-ပီတိပြည့်လျှမ်း ဆီထိဂွမ်းသို့ ရှင်လန်းသဒ္ဓာ အထူးဝပ်
လျှိုး ဦးညွတ်ကျိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ မြတ်စွာဘုရား။ (ဤ
ကား 'ရ' ဟူသော အက္ခရာကို အစထား၍ ရေးသားစီကုံးအပ်
သော ပဏာမဂါထာ ပါဠိအနက်တည်း။)

၁၀ - သတ္တမ သတ္တာဟ လင်းလွန်းပင်နှင့် တကွသော မြတ်
စွာ ဘုရားကို ရှိခိုးကန်တော့ရန်။

ဟ တာဝိဇ္ဇော ဂုဏဓာရော၊ ရာဇာယတနပါဒပေ၊
ဝေ နိသီဒိ လက္ခိယာ၊ သဌာနာဟံ နမာမိ တံ။

ဟတာဝိဇ္ဇော-အရဟတ္တမဂ် ဓားသံလျက်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ခုတ်
ဖြတ် အမြစ်ပြတ်အောင် သတ်အပ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာရှိတော်မူထ
သော။ ဂုဏာဓာရော-အရဟံအစ အနန္တသင်္ချေ တွက်ရေမရ
မျှားလှသောင်းသောင်း ဂုဏ်တော်ပေါင်းတို့၏ စုအောင်းတည်
နေရာလည်းဖြစ်တော်မူပေထသော။ ယောနာထော-အကြင်မြတ်
စွာဘုရားသည်၊ ရာဇာယတနပါဒပေ-ပလ္လင်တော်နောက် ထွန်း
တောက်လျှံဝါ ရောင်စုံဖြာသည့် ရာဇာယတန နာမမည်တွင်
လင်းလွန်းပင်သတ္တာဟ ခုနစ်ခုမြောက်သော ဌာန၌၊ ဟဝေ-
စင်စစ်၊ လက္ခိယာ-ထိန်ဝင်းပြုံးပြောင် စိန်စစ်တောင်သို့ ခြောက်
ရောင် ရှန်းဝေ ဘုရားတို့အသရေဖြင့်၊ နိသီဒိ-ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး
သီတင်းသုံး၍ ရှင်ပြုံးမွေ့လျော် နေတော်မူလေပြီ။ သဌာနံ-
ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး သီတင်းသုံး၍....ရှင်ပြုံးမွေ့လျော် စံတော်မူရာ
ရာဇာယတန လင်းလွန်းပင်ဌာနနှင့်တကွသော။ တံ နာထံ - ထို့
ဌာနဝယ် မျှတစံပျော် သုံးလူ့ဘော်ကို၊ အဟံ-အကျနုပ်သည်၊

နမာမိ-ဘယလာဘ ကုလမဖက် သက်သက်သဒ္ဓါ ခေမာအကျိုး
စေတနာဖြိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ မြတ်စွာဘုရား။ (ဤကား
'ဟ' ဟူသော အက္ခရာကို အစာသား၍ ရေးသားစီကုံးအပ်သော
ပဏာမ ဂါထာ ပါဠိအနက်တည်း)

၁၁- ဗောဓိမဏ္ဍိုင်မှ မိဂဒါဝုန်တောသို့ ကြွတော်မူသော
မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကန်တော့ရန်။

တော မရေန အရိံ ဟန္တာ၊ မိဂဒါယံ မဟာဝနံ၊
သေတွာ ဥပကံ ဂဉ္ဇိ၊ မဟာဇိနံ နမာမိ တံ။

ယောနာထော-အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တောမရေန-
လေးပါးမဂ်ဉာဏ် လက်နက်မှန်သည့် ဘေးရန်ပယ်ကြောင်း လုံ
ချွန်းတောင်းဖြင့်။ အရိံ-ရှေ့ဆောင်ဗိုလ်မှူး ဆယ့်နှစ်ဦးနှင့် ဗိုလ်
မှူးနောက်ပါထောင်ငါးရာခေါ် ရဲဘော်အမှန်ကိလေသာတည်း
ဟူသောရန်ကို၊ ဟန္တာ-ငါးယောက်တကြိမ် ခုတ်သတ်နှိမ်၍ သုံး
ကြိမ်ခုနစ်ယောက် လေးကြိမ်မြောက်မှာ ခံတပ်ကွာ၍။ ဗိုလ်ပါ
ပျက်ပြုန်း အကုန်ရှုံးအောင် ဖျက်ဖြုန်းထိုးသတ် ချိုးဖြတ်နှိမ်နင်း
တော်မူပြီး၍။ ဥပကံ-သင်၏ဆရာ မည်သူပါနည်း ရှင်ကြီးမည်
တော် ဘယ်သို့ခေါ်ဟု ထုတ်ဖော်ကြောင်းလမ်း မေးစုံစမ်းသည့်
ရဟန်းအသွင် ဝါလွင်ဝတ်ဆီး ဥပကမည်သော ပရမိုဇ်ကြီးကို၊
တောသေတွာ-ငါသို့တသူ သယမ္ဘူမှာ ညွှန်သူကင်းကွာ ဆရာ
မရှိ ငါ၏မည်မှာ မဟာဇိန အောင်သူ ဘဟု ခေတ္တတန်နား ခရီး
ကြားဝယ် ထင်ရှားမြက်ဖော် နှစ်သိမ့်စေတော်မူ၍။ မိဂဒါယံ
မဟာဝနံ-တဆယ့်ရှစ်ယူဇနာ အဝှန်းကွာသည့် မိဂဒါဝုန် ရကုံသာ
မော စုံမြိုင်တောသို့၊ ဂဉ္ဇိ-မြေပြင်စခန်း ခြေကျင်လှမ်း၍ ကုန်

မြန်းကြချီတော်မူလေပြီ၊ မဟာဇိနံ-ကိုယ်တော်တိုင်က နှုတ်တော်
ဟသည့် အနတ္တသညာ မဟာဇိန အမည်တော်ရသော၊ တံ နာထံ-
ထိုပောဓိနန်းမှ စခန်းထ၍ ကြွမြန်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား
ကို၊ အဟံ-အကျနုပ်သည်၊ နမာမိ-စေတနာမိုး စေ့ကာဖြိုးလျက်
မြတ်နိုးသဒ္ဓါနှလုံးသာစွာ သုံးဒွါရဖြင့် ဦးချရိုခိုးပါ၏ မြတ်စွာ
ဘုရား။ (ဤကား ‘တော’ ဟူသော အက္ခရာကို အစထား၍ ရေး
သားသီကုံးအပ်သော ပဏာမဂါထာပါဌ်အနက်တည်း) (ပော
ဓိမဏ္ဍိုင်ဌာနကို ယခုအခါ ဗုဒ္ဓဂယာ ခေါ်သည်)

၁၂- မိဂဒါဝုန်တော ဓမ္မစကြာဟောရာ အနတ္တလက္ခဏ
သုတ်ဟောရာအရပ်နှင့်တကွ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုခိုးကန်တော့ရန်။

သမ္မာ ပတ္တော မဟာတေဇော၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယ ဘိက္ခုနံ
ဓမ္မံ ပဝတ္ထေသိ၊ သဌာနာဟံ နမာမိ တံ။

မဟာတေဇော-လောကသုံးခွင် ဘုံအပြင်ဝယ် ခုံတင်ပုံခိုင်း
ဂုဏ်အလှိုင်းဖြင့် မနှိုင်းယှဉ်အပ် ကြီးမြတ်သော တန်ခိုးရှိတော်
မူထသော-ယောနာထော အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မိဂဒါယံ-
တဆယ့်ရှစ်ယူဇနာ အဝှံ့ကွာသည့် ‘မိဂဒါဝုန်’ ရက်သာမော စုံ
မြိုင်တောသို့၊ သမ္မာ-မပင်မပမ်း ချမ်းချမ်းသာသာ ကောင်းမွန်
စွာ၊ ပတ္တော-ရွှေတောင်ကြီးနှယ် ရောင်ခြောက်သွယ်ဖြင့် တင့်
တယ်လျှောက်ပတ် ရောက်တော်မူလတ်သည်ရှိသော်၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယ
ဘိက္ခုနံ-ပဉ္စဝဂ္ဂိ အမည်ထင်ရှား ငါးဦးသော ရဟန်းတော်တို့
အား၊ ဓမ္မံ-ဓမ္မစကြာဒေသနာနှင့် ရွှေစာအနတ္တ သုတ်နှစ်ဝကို၊
သမ္မာ-မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်ရောက်ကြောင်း ကောင်းမွန်စွာ၊
ပဝတ္ထေသိ-ဝေဘန်ပိုင်းခြားသိထင်ရှားအောင် ဟောကြားတော်

မူလေပြီ။ သဌာနံ-‘ဓမ္မစကြာ’ဒေသနာနှင့် ‘ရွှေစာအနတ္တ’ သုတ်
ဓမ္မကို ထုတ်ပြဟောရာ မဝေးကွာသည့် နှစ်ဖြာသောဌာနနှင့်
တကွသော၊ တံ နာထံ- ထိုနှစ်ဖြာဓမ္မဇက် ဟောဖော်မြှောက်သည့်
ပြိုင်ဘက်ကင်းကွာ စောသတ္တာကို၊ အဟံ-အကျနုပ်သည်၊ နမာ
မိ-အရှင်ဖော်ထုတ်‘ဒေမေ’ပုဒ်ဖြင့်လက်အုပ်ချီကာ တောရဂုံနန်း
ဟောပုံမှန်းပြီး စိတ်တန်း ရှိခိုးပါ၏ မြတ်စွာဘုရား။ (ဤကား
‘သမ္မာ’ဟူသောအက္ခရာကို အစထား၍ ရေးသား သီကုံးအပ်
သော ပဏာမဂါထာပါ၌ အနက်တည်း)။

၁၃-ဇေတဝန်ကျောင်းတော်နှင့် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး
ကန်တော့ရန်။

သံ သိဿရော မဟာပညော၊ ဒတွာ မတံ မဟာဇနံ၊
သံ ဌိတောစိရံ ဇေတမ္ပိ၊ သဝိဟာရံ နမာမိ တံ။

သံသိဿရော - လေးကျွန်းသနင်း စကြာမင်းသို့ သားရင်း
မျက်ရှု သမ္မုတိသံဃာ အရိယာကို မေတ္တာဖြန့်မိုး ဂုဏ်တန်ခိုး
ဖြင့် အစိုးရတော်မူထသော၊ မဟာပညော- အဆုံးပိုင်းခြား မရှိ
ငြားသည့် ထင်ရှားစေ့ ပုံရှာပြုသော် မြေထူပမာ ကြီးကျယ်
သောပညာလည်း ရှိတော်မူထသော၊ ယောနာထော- အကြင်
မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မဟာဇနံ-မဟာဇနဿ တဆယ့်တမီး အရှိန်
ကြီး၍ ညီးညီးပြောင်ပြောင် စွဲကာလောင်သည့် ဝဋ်နှောင်
ကျဉ်းမြောင်း လူအပေါင်းအား၊ အမတံ-အလွန်ချိုအေး တရား
တည်းဟူသော အမြှိုက်ဆေးကို၊ ဒတွာ-အနာနှင့်ဆေး သင့်ရာ
ရွေး၍ ကိုက်ကျွေးသောလား ပေးသနားတော်မူ၍၊ ဇေတမ္ပိ-သာ
ဝတ္ထိပြည်မှန် သရေလွန်သော ဇေတဝန်ခေါ် ရွှေကျောင်း

တော်၌၊ စိရံ-လ၊နှစ်၊သင်္ချာ ရှည်မြင့်စွာ၊ သံ ဌိတော-တရား
 စည်မောင်း ရိုက်ဆော်ညောင်းလျက် ကိန်းအောင်းမွေ့လျော်
 ကောင်းစွာတည်နေတော်မူလေပြီ၊ သဝိဟာရံ-စံတော်မူရာ ရတ
 နာအမှန် တုဘက်လွန်သည့် ‘ဇေတဝန်’ခေါ် ရွှေကျောင်းတော်
 နှင့်တကွသော၊ တံ နာထံ- ထိုကျောင်းတော်ဝယ် ရှင်ပျော်
 စံစား မြတ်ဘုရားကို၊ အဟံ - အကျွန်ုပ်သည်၊ နမာမိ-ဆယ်
 ချောင်းလက်စုံ ထိပ်ထက်ပို၍ ကြည်ယုံသဒ္ဓါ အထူးဝပ်လျှိုး
 ဦးညွတ်ကျိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ မြတ်စွာဘုရား။ (ဤကား
 ‘သံ’ဟူသော အက္ခရာကို အစထား၍ ရေးသားသိကုံးအပ်သော
 ပဏာမဂါထာ ပါဠိအနက်တည်း)။

၁၄-ကုသိနာရုံပြည်၌ နိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူသော မြတ်စွာ
 ဘုရားနှင့်တကွ ဓာတ်တော် တေဇောဓာတ်ကုန်း လျောင်းခတ်
 မူ ရုပ်ပွားတော်ကြီးတို့ကို ရှိခိုးကန်တော့ရန်။

ဗုဒ္ဓဿ သာလဥယျာနေ၊ နိဗ္ဗုတဿ စ တာဒိနေ၊
 တဿ ဓာတုယော၊ ဌာနံ ရူပံ နမာမဟံ။

သာလဥယျာနေ-ကုသိနာရုံ ရွှေတုံပိုင်နှင်း မလ္လာမင်းတို့ အင်
 ကြင်းမည်တွင် ပန်းဥယျာဉ်၌၊ နိဗ္ဗုတဿ-ရွှေပြည်အမတ် နေရ
 ဗာန်သို့ ဝင်စံကြွယ်မ်း ဇာတ်တော်သိမ်း၍ ငြိမ်းတော် မူပြီးထ
 သော၊ တာဒိနေ-ရှစ်ပါးအမှန် လောကဓံတို့ကြောင့် ဖောက်
 ပြန်မတုန် တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူထသော၊ ဗုဒ္ဓဿ-နိဗ္ဗာန်
 စံဝင် ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်အား၎င်း၊ တဿဗုဒ္ဓဿ-ထို့
 ကြဌန်းသာစွာ နန်းအမတ်သို့ လှမ်းကြွခိုဝင် ဘုရားရှင်၏၊ ဓာတု
 ယောစ-အသမ္ဘိန္ဒ သမ္ဘိန္ဒဟု သရီရဓာတ် ‘မွေ့တော်မြတ်’ တို့ကို

၎င်း၊ ဌာနဉ္စလကျိသံတောင်း ကိုယ်ထော်လျောင်း၍ ကြ
 ပြောင်းနိဗ္ဗု ယုတ္တဌာန 'ဗြေသာစွ'နှင့် ဗုဒ္ဓအလောင်း တဖန်
 ပြောင်း၍အပေါင်းလူငိုလ် ဝိုင်းအိုင်လျက် သင်္ဂြိုဟ်ကြရာ ခုအခါ
 လည်း သူငါခဲ အလွမ်းကဲ၍ ဝမ်းနည်းစဖွယ် ကွင်းပြင်လယ်၌
 ချုံနှယ်ပိတ်ပုံး 'ထေဇောဓာတ်ကုန်း' ကို၎င်း၊ ရူပဉ္စဉယျာဉ်မြေ
 ခင်း ဂူထော်ထွင်းဝယ် ရှင်ရင်းကိုယ်စား တည်ပန်ထားသည့်
 ရုပ်ပွားတဆူ လျောင်းထော်မှုကြီးကို၎င်း၊ အဟံ-ပဋိစ္စဝဋ်သံသာ
 ညွှတ်မှ မလွတ်နိုင်ပဲ တလဲလဲဖြင့် ဆင်းရဲဒုက္ခ ခံနေရသော
 အကျွန်ုပ်သည်၊ နမာမိ-ဝိနိဒ္ဓိဝိနိဒ္ဓိပန်းခက် ဆယ်ချောင်းလက်ဖြင့်
 ပြုံးပြက်ဝင်းထိန်...မနောဓာတ်အိုး ဇောမြတ်ပြီး၍ ချိုးခိုးနှိမ်
 ဖါ၏ မြတ်စွာဘုရား။

(ဤကား 'ဗုဒ္ဓဿ'ဟူသော ပုဒ်ကို အစထား၍ ရေးသား
 လီကုံးအပ်သော ပဏာမဂါထာပါဌ်အနက်တည်း။)

(ဤဂါထာဝဂ္ဂ-ပုဒ်ပါသော နမောတဿဂီတိကုန်း (ထေရ်ဇွန်ပိဋ္ဌင်း)
 ကို အလယ်တောရ အလယ်ထိုက်ကြီး၊ မွေ့ဝရိယ အရှင်ဇေနထိက္ခာ
 သိဝံသက ကျေးဇူးပြုပါသည်။)

သိကြားဥဒါန်း နမောတဿအနက်များ
 ကျေးဇူးထော်ရှင် မဟာဝိသုတာရာမာဓိပတိဆရာထော်
 အရှင်ပညာ မဟာထေရ်၏ နမောတဿ အနက်

ယောထဂ္ဂဝါ- အကြွေမြတ်စွာဘုရားသည်၊ အရဟံ-ဗြဟ္မာ
 နတ်လူ သုံးဘုံသူတို့၏ကြည်ဖြူကော်ရော်ဝဇ္ဇော်အထူးကို ခံထော်
 မှထိုက်၏၊ ဝါ-သံသရာထက် ကန်အတွက်ကို ဖျက်ဆီးထော်မှုထက်

၏။ ဝါ-ဆိပ်ကွယ်ရာအရပ်၌ မကောင်းမှုကို ပြုခြင်းရှိတော်မမူ၊
ဝါ-ထောင့်ငါးရာရန် ကိလေမာရ်ကို လေးတန်မဂ်ပေါင်း လက်
နက်ကေစင်းဖြင့် ထောင်းထောင်းကြေညက် အကုန်ပျက်အောင်
ချိုးဖျက်တော်မူတတ်၏။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ-သစ္စာလေးပါး မြတ်
တရားကို ထင်ရှားပိုင်ပိုင် ကိုယ်တော်တိုင် သိတော်မူတတ်၏။

အရဟတော-ဗြဟ္မာနတ်လူ သုံးဘုံသူတို့၏ ကြည်ဖြူကော်ရော်
ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော၊ ဝါ- သံသရာစက်မှုကန် အ
တွက်ကို ဖျက်ဆီးတော်မူတတ်သော၊ ဝါ-ဆိပ်ကွယ်ရာအရပ်၌
မကောင်းမှုကို ပြုခြင်းရှိတော်မမူသော၊ ဝါ-ထောင့်ငါးရာရန် ကိ
လေမာရ်ကို လေးတန်မဂ်ပေါင်း လက်နက်ကောင်းဖြင့် ထောင်း
ထောင်းကြေညက် အကုန်ပျက်အောင် ချိုးဖျက်တော် မူတတ်
သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ-သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို ထင်ရှား
ပိုင်ပိုင် ကိုယ်တော်တိုင် သိတော်မူတတ်သော၊ တဿဘဂဝ
တော-ထိုမြတ်စွာဘုရားအား၊ မေ-အကျနပ်၏၊ နမော- ရှိခိုး
ကြောင်းဖြစ်သော ရတနတ္ထယဗဏ္ဍာမ ဇေတနာသည်၊ အတ္ထု-
ဖြစ်ပါစေသား။ (မဟာထေရလလိတကျမ်း ၃၂၇-မှ)

ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာဝိသုတာရာမာဓိပတိ ဆရာတော်
အရှင်နန္ဒဝံသမဟာထေရ်၏ နမော တဿအနက်

ယောဘဂ ဝါ-အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဒီပင်္ကရဿ-ဒီပင်္က
ရာ အမည်ရှိတော်မူသော၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ သန္တိ
ကာ-အထံတော်မှ၊ တူ- ရှင်ရသေ့ကြီးသည်၊ ဓုဝံ- စင်စစ်ကေန်
အမှန်မချွတ်။ ဗုဒ္ဓေါ-မြတ်ဘုရားသည်။ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လိမ့်လတ်၊
ဣတိ-ဤသို့၊ နိယတဗျာကရဏလဉ္စ-နိယတဗျာမိတ် ပန်းတံဆိပ်

ကို၊ ပိလန္ဒိတော-ဖန်ဆင်းတော်မူ၍၊ သုမေဓတ္တဘာဝတော-သုမေ
 ဓာရင်ရသေ့၏ အတ္တဘောမှ၊ ပဘုတိ-စ၍၊ ယာဝ ဝဿန္တရတ္တဘာ
 ဝတော-ဝဿန္တရာမင်း၏ အတ္တဘော-တိုင်အောင်၊ အနေကေသု-
 များစွာကုန်သော၊ အတ္တဘာဝေသု-အတ္တဘောတို့၌ သမတိံသ
 ပါရမီယော-အယုတ်အလတ်အမြတ်အားဖြင့် အမျှသုံးဆယ်သော
 ပါရမီတော်တို့ကို၊ ပူရေတော-မဆုတ်မနစ် ဖြည့်ကျင့်တော်မူပြီး၍၊
 အန္တိမအတ္တဘာဝေ-နောက်ဆုံးဖြစ်သော သိဒ္ဓတ္ထမင်း၏ အတ္တ
 ဘော၌၊ ကေုနတိံသဝဿဝယေ-နှစ်ဆယ့်ကိုးနှစ်အရွယ်၌၊ နိက္ခ
 မိတော-တောထွက်တော်မူ၍၊ ဆဗ္ဗဿာနိ-ခြောက်နှစ်တို့ပတ်လုံး၊
 ဒုက္ကရစရိယံ-ဒုက္ကရစရိယာကို၊ ဝါ-ပြုနိုင်ခဲ့သော အကျင့်ကို၊
 စရိတော-ကျင့်တော်မူပြီး၍၊ ပဉ္စတိံသဝယေ-သုံး ဆယ့် ငါး နှစ်
 အရွယ်၌၊ ဝိသာခပုဏ္ဏဒိဝသေ-ကဆုန်လပြည့်နေ့၌၊ သူရိယေ-နေ
 သည်၊ အနတ္တဂံတေယေဝ-မဝင်မီသာလျှင်၊ ဒေဝပုတ္တမာရ်-ဒေဝ
 ပုတ္တမာရ်ကို၊ ဇိနိတော-အောင်တော်မူပြီး၍၊ ရတ္တိယာ-ညဉ့်၌၊
 ပဌမယာမေ-ပဌမယာမ၌၊ ဝါ-ညဉ့်ဦးယာမ၌၊ ပုဗ္ဗေနိဝတ္တက္ခန္ဓ
 ပဋိစ္စာဒကံ-ရှေးဘဝ၌နေအပ်သော ခန္ဓာအစဉ်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်
 သော၊ အဝိဇ္ဇဏ္ဍကောသံ-အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော ဥဒ္ဓံကို။ ပုဗ္ဗ
 နိဝါနုဿတိဉာဏမုခ တုဏ္ဏကေန-ပုဗ္ဗေနိဝါသနုဿတိ ဉာဏ်
 တည်းဟူသော နှုတ်သီးဖျားဖြင့်၊ ပဒါလေတော-ဖေါက်ခွဲတော်
 မူပြီး၍၊ မဇ္ဈိမယာမေ-မဇ္ဈိမယာမ၌၊ စုတုပပါတပရိစ္ဆာဒကံ-စုတိ
 ပဋိသန္ဓေကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော၊ အဝိဇ္ဇဏ္ဍကောသံ-အဝိဇ္ဇာတည်း
 ဟူသော ဥဒ္ဓံကို၊ စုတုပပါတဉာဏတုဏ္ဏကေန-စုတိပဋိသန္ဓေကို
 သိတတ်သော ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်တည်းဟူသော နှုတ်သီးဖျားဖြင့်၊
 ပဒါလေတော-ဖေါက်ခွဲ၍၊ မဇ္ဈိမယာမေ-မဇ္ဈိမယာမ၌၊ ဝါ-မိုး

သောက်ယာမိ၌၊ ဝါ-လင်းအားကြီးယာမိ၌၊ စတုသစ္စပဋိစ္စာ
ဒကံ- လေးပါးသော သစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော၊ အဝိဇ္ဇာဏ
ကောသံ- အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော ဥဒ္ဓါကို၊ အာသဝက္ခယဉာဏ
တုဏ္ဏကေန-အာသဝေါတရားတို့ကို ကုန်စေတတ်သော အရဟတ္တ
မဂ်ဉာဏ်တည်းဟူသော နှုတ်သီးဖျားဖြင့်၊ ပဒါလေတော-ဖေ၍
ခွဲ၍၊ သဗ္ဗကိလေသေ-တခုမကြွင်း ခပင်းဉာဏ် အလုံးစုံသောကိလေ
သာတို့ကို၊ ဘဉ္ဇိတော-ချိုးဖဲ့ဖျက်ဆီးတော်မူပြီး၍၊ အနုတ္တရံ-မိမိကို
လွန်သော တရားမရှိသော၊ ဝါ-အတုမရှိမြတ်သော၊ သမ္မာသမ္ဗော
ဓိံ၊ မဖေ၍မပြန် ကိုယ်တိုင်သိတတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်
သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ- ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီး
သည်၊ ဟုတော ဖြစ်၍၊ ရာဇာတိရာဇာ - မင်းအပေါင်းတို့ထက်
မြတ်သော မင်းမြတ်အစစ်ကြီးဖြစ်တော်မူသည်၊ ဒေဝါတိဒေဝါ-
နတ်အပေါင်းတို့ထက်မြတ်သော နတ်မြတ်အစစ်ကြီး ဖြစ်တော်မူ
သည်၊ ဗြဟ္မာတိဗြဟ္မာ-ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့ထက်မြတ်သော ဗြဟ္မာ
မင်းအစစ်ကြီးဖြစ်တော်မူသည်၊ သက္ကာတိသက္ကာ-သိကြားမြတ်
အပေါင်းတို့ထက် မြတ်သော သိကြားမင်းမြတ်အစစ်ကြီး ဖြစ်
တော်မူသည်၊ အနာဝရဏဉာဏော-အနှောက်အယှက် အပိတ်
အပင် အဆီးအတား အကန့်အကွက်မရှိသော သမ္ဗညုတဉာဏ်
ရှိတော်မူသည်၊ မဟာဝဇီရဉာဏော-ကြီးကျယ်များမြတ် ပူဇော်
အပ်သော စိန်တုံးနှင့်တူသော မဟာဝိပဿနာဉာဏ် ရှိတော်မူ
သည်၊ ဒသဗလဓရော-ဆယ်ပါးသော ကာယဗလ ဆယ်ပါးသော
ဉာဏဗလကို ဆောင်တတ်သည်၊ ဟုတော-ဖြစ်တော်မူ၍၊ ပဉ္စစက္ကာ
လီသဝဿာနိ - လေးဆယ့်ငါးဝါတို့ပတ်လုံး၊ အရဟန္တသေ
တစ္ဆတ္တံ-အရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသော ထီးဖြူတော်ကို၊ စာရေတော-

ဆောင်းတော်မူ၍၊ ဓမ္မဝိဇယဘေရီ-တရားတည်းဟူသောအောင်
စည်တော်ကို၊ ပဟရိတွာ-ကောင်းကင်မြေကြီး ပဲ့တင်ဟီးအောင်
ရိုက်တီးဆော်ယူန်းတော်မူပြီး၍၊ ဓမ္မဝိဇယသဘံ-တရားတည်းဟူ
သော အောင်ပွဲသဘင်ကို၊ ပသာရေသိ-ကျင်းပတော်မူလေပြီ၊
ဝါ-ခင်းကျင်းတော်မူလေပြီ။

အရဟတော-ပုညာပုည အာနုဉ္ဇဟု သုံးဝစနက် ကန့်အကွက်
ကို ပယ်ဖျက်ခုတ်ထွင် သုခ်သင် ရှင်းလင်းတော်မူတတ်သော၊
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ-သစ္စာလေးလီ ခိုင်နှင်းဆီကို မမှီဆရာ ကိုယ်ချည်း
သာလျှင် ကောင်းစွာသိမြင်တော်မူပြီးသော၊ တဿ ဘဂဝတော
ထိုမြတ်ဘုရားအား၊ မေ-အကျနပ်၏၊ နမော-ရှိခိုးခြင်းသည်၊
ဝါ-ညွတ်ယိမ်းကိုင်ရှင်းခြင်းသည်၊ ဝါ-ခြေလက်နဖူး တတောင်
ဒူးဟု ငါးဦးတည်ရိုး ကော်ရော်မျိုးဖြင့် ရှိခိုးခြင်းသည်၊ အတ္ထု-
ဖြစ်ပါပေ၏။

ဣမိနာ ဗုဒ္ဓပဏာမေန-ဤဗုဒ္ဓပဏာမဖြင့်၊ ဝါ-မြတ်စွာ
ဘုရားအား ရှိခိုးကြောင်းဖြစ်သော စေတနာကြောင့်၊ မေ-
အကျနပ်အား၊ ယတိစ္ဆိတတ္ထော-အကြင် အကြင် အလိုရှိအပ်
သော ကောင်းကျိုး ချမ်းသာ မင်္ဂလာ အပေါင်းသည်၊
ယသာဇ္ဈာသယံ-အကြင် အကြင် အလိုရှိတိုင်း၊ ဝါ-အလိုအား
လျော်စွာ၊ သမိဇ္ဈတု-ပြီးပြည့်စုံပါစေသတည်း။

(သုတ်သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာနိဿယ နှာ ၆-မှ)

ရန်ကုန်မြို့ သာသနာ့ရိပ်သာ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည် ဆရာတော်
အရှင်သောဘန မဟာထေရ်၏ နမော တဿ အနက်။

အရဟတော-နတ်လူပြဟွာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ လိုလား
တောင့်တအပ်သော ချမ်းသာကို ရကြစေရန် ပူဇော် အထူးကို

ခံတော်မူထိုက်သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ-သစ္စာလေးတန် တရား
မှန်ကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် မှန်ကန်စွာ သိတော်မူသော၊ တဿ
ဘဂဝတော-ထိုမြတ်စွာ ဘုရားအား၊ နမော-ရှိခိုးပါ၏။ ၈၂-
ရိုသေမြတ်နိုးလက်အုပ်မိုးလျက် ရှိခိုးခြင်းဖြစ်ပါစေသတည်း။

(သက္ကပဉ္စသုတ် တရားတော်မှ)

မန္တလေးမြို့ မန္တလေးတောင်ခြေ မိုးထိကျောင်းတိုက်
မိုးထိဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားတော်မူအပ်သော
နမော တဿ အနက်။

အရဟတော-လူမင်း နတ်မင်း ဗြဟ္မာမင်းတို့၏ ပူဇော်အထူး
ကိုခံတော်မူထိုက်သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ-သစ္စာလေးပါး မြတ်
တရားကို ပိုင်းခြားထင်ထင် သိမြင်တော်မူတတ်သော၊ တဿ
ဘဂဝတော - ဘုန်းတော် ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော
ထိုမြတ်စွာ ဘုရားအား၊ နမော-ရှိခိုးခြင်းသည်၊ အတ္ထု-ဖြစ်ပါ
စေသတည်း။ (နမော တဿ ဘုရားရှိခိုးကြီးဖွင့်အကျယ်၆၉-မှ)

ပရိတ္တဒီကာ နိဿယ ကျမ်းပြုဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
နမော တဿ အနက်။

ယောဘဂဝါ-အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အရဟတ-ပူဇော်
အထူးကို ခံတော်မူထိုက်၏၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ-သစ္စာ လေးပါး
တရားတို့ကို အလိုလိုကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင် သိတော်မူတတ်၏၊
အရဟတော-ပူဇော်အထူးကိုခံတော်မူထိုက်သော၊ ဘဂဝတော
ဘုန်းတော်ခြောက်ပါး ရှိတော်မူသော၊ တဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ-
ထိုသဗ္ဗညုတအထွတ် မြတ်စွာဘုရားအား၊ နော-တပည့်တော်
တို့၏၊ နမော-ရှိခိုးခြင်းသည်၊ အတ္ထုဘဝတု-ဖြစ်ပါစေသတည်း။
(ပရိတ္တဒီကာ နိဿယ နှာ ၁၂၄-မှ)

တွံတေးမှု ပရိတ်ကြီးနိဿယ ကျမ်းပြု ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
နမော တဿ အနက်။

အရဟတော-လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါခပင်း အမင်းမင်းတို့၏
ဝတ်စင်းဦးခိုက် ပူဇော်အထူးကိုခံတော်မူထိုက်ထသော၊ သမ္မာ
သမ္ဗုဒ္ဓဿ - မဖေ၍မပြန် သယမ္ဘူဉာဏ်ဖြင့် ငါးတန်ဥေယျ
ဓမ္မလုံးစုံ တရားအဖုံဖုံကို အကုန်အစင် သိမြင်တော်မူပြီးထသော
တဿဘဂဝတော-ဣဿရိယ စသည်အပြား ဘုန်းတော်ခြောက်
ပါးသခင် ထိုဘုရားရှင်အား၊ နမော-ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍
ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။ (တွံတေးမှု ပရိတ်ကြီးနိဿယ နှာ ၁၄၇-မှ)

မြင်းခြံမြို့ ကိုးဆောင်တိုက် ပရိတ်ကြီး နိဿယ
ကျမ်းပြုဆရာတော်ဘုရားကြီး အရှင်ဝေပုလ္လဘိဓဇ မဟာထေရ်၏
နမော တဿ အနက်။

အရဟတော-ဗြဟ္မာ နတ်လူ သုံးဘုံသူတို့၏ ပူဇော်အထူးကို
ခံတော်မူထိုက်ထသော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ-ဥေယျငါးဆူ တရား
ဟူသည်ကို ဘူသယံဖြင့် သူမဆန်ဘိ ကိုယ်တော်တိုင် သိတော်
မူထသော၊ တဿ ဘဂဝတော-သဟဿရောင် ခြည်တထောင်
ကဲ့သို့ ရည်မှောင်မခို ဘုန်းတော်ရောင် စိုလှသော ထိုသုံးလူ
ထွတ်ထား မြတ်ဘုရားအား၊ နမော-ရွှေငှက်ပျောရွက် မြေ
လျှောသက်၏သို့ လက်စုံဝပ်လျှိုး ဦးနှိမ်ကျိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏
အရှင်ဘုရား။

(ကိုးဆောင်မှု မဟာပရိတ်တော်ကြီး နိဿယ နှာ ၁၃-မှ)

ဗုဒ္ဓသာသနာဝင်

ဗုဒ္ဓသာသနာသို့ဝင်ရောက်လာသောသူကို(ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်) ဗုဒ္ဓဘာသာသနာဝင်ဟုခေါ်ကြ၏။ ဗုဒ္ဓသာသနာသို့ဝင်လာကြ သူတို့မှာ နတ်အမျိုးမျိုး လူအထွေထွေတို့ ဖြစ်ကြလေသည်။

ဗုဒ္ဓသာသနာသို့ ဝင်လာကြသော နတ်နှင့်လူတို့သည် ဥပါ သကာအဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ ဝင်ကြရ ပါ၏။ (ဒေဝမနုဿာ ဥပါသကာ ဘာဝေန ပဗ္ဗဇ္ဇိတဘာဝေန ဝါသာသနံ ဩသရန္တိ-ခုဒ္ဒပါဌ အဋ္ဌကတာ စာမျက်နှာ ၁၃) ဥပါသကာဟူသည် 'ရတနာမြတ်သုံးပါးကို ဆည်းကပ်သူ' မည်ပါ၏။ ရတနာမြတ်သုံးပါးကို ဆည်းကပ်သူ ဥပါသကာ ဟူသည်မှာ သရဏဂုံသုံးပါး တည်မြဲ၏။ နတ်တို့သည် ဥပါသကာ အဖြစ်ဖြင့် သာသနာသို့ဝင်ကြရ၏။ လူတို့မှာမူ ဥပါသကာ အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ သာသနာသို့ဝင် နိုင်ပါသည်။

သိကြားမင်း

သိကြားမင်းသည် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားပွင့်တော်မူသည်မှစ၍ ဗုဒ္ဓ မြတ်ဘုရားနှင့် အကြိမ်ကြိမ်တွေ့ခဲ့ဘူးသော်လည်း ဗုဒ္ဓသာသနာ ဝင် ဥပါသကာအဖြစ်ကိုမူ ဣန္ဒသလလိုဏ်ဂူသို့ သွားရောက် ဖူးမြော်ကာမှသာ ခံယူခဲ့ရပါ၏။ သိကြားမင်းသည် ဗုဒ္ဓ၏ဂုဏ် တော်တို့ကို ဗုဒ္ဓပွင့်တော်မူကထဲကပင် သိပြီးဖြစ်သော်လည်း အ ခါအခွင့်မသင့်သေး၍ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားအား ရင်းရင်းနှီးနှီး မချဉ်း ကပ်ခဲ့ရ။ ဣန္ဒသလလိုဏ်ဂူ၌ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား သီတင်းသုံးတော်မူ မှပင် ရင်းနှီးစွာ ဆည်းကပ်ခွင့်ရခဲ့ပါသည်။

ထိုအခါက 'နတ်လူတို့သည် ချမ်းချမ်းသာသာ နေထိုင်လိုကြ ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် ချမ်းချမ်းသာသာ မနေနိုင်ကြပဲ ခိုက်

ရန်ဒေဝါသဖြစ်ကြပါသည်နည်း'ဟု မေးလျှောက်၏။ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားက ထိုပြဿနာကို ကောင်းစွာဖြေကြားတော်မူသောအခါ ဘဝအခေါ်အနန္တက မကြားခဲ့ဘူးသေးသော တရားအထူးတို့ကို ကြားနာရသော သိကြားမင်းသည် နှလုံးသားမှ ပျိုအန်၍ တက်လာသဖြင့် နမောတဿကို ကျူးရင့်ရှိခိုးလေသည်။

ဤသို့ သိကြားမင်းသည် 'နမောတဿ'ဥဒါန်းကို ကျူးရင့်ခြင်းမှာ ဘုရားအဖြစ်တော်စဉ်ကို ကောင်းစွာ ဆင်ခြင်မိပြီးသားဖြစ်၍ ၎င်း၊ မျက်မှောက်၌လဲ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား ဟောကြားတော်မူသော အပယ်ဘေးငြိမ်းခွင့် ဥာဏ်အဆင့်ကို ရောက်နိုင်သည့် သစ္စာလေးပါး တရားအထူးကို ကိုယ်တိုင်နာကြားရ၍ ၎င်း၊ သူ၏အနာဂတ်ဘဝကို မြင်ပြီးဖြစ်၍ ၎င်း ဖြစ်ပါသည်။

ဗြဟ္မာယုသုခမိန့်

ထိုမှတစ်ပါး ဗြဟ္မာယုသုခမိန့်ကြီး စသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ဗုဒ္ဓ၏ဂုဏ်တော်တို့ကို ကြားလိုက်ရသည်နှင့် တပြိုင်နက် ပါရမီဓာတ်ခံ အားလျော်စွာ ရှိနှင့်ပြီးသော အသိဥာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား ဝေဖန်ပြီးလျှင် အတုလဘဝဂါအစစ်ဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်၍ ဦးညွတ်ရုံကျိုး ရှိခိုးကြကာ နမောတဿ ဥဒါန်းကို ကျူးရင့်ကြခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ဤသို့ကြားကာမျှဖြင့် ဥာဏ်ဖြင့်တိုင်းတာ၍ ရှိခိုးလိုက်ကြရသော စေတနာအဟုန်တို့ကြောင့် ထိုဘဝ၌ပင် သစ္စာလေးပါး တရားအထူးတို့ကို ရကြ သိမြင်ကြ၏။ လူ့ချမ်းသာ သုခတို့ကို ချေဖျက်တတ်သည့် အလွန်ဆိုးဝါး ကြမ်းတမ်းလှသော ဣဿာမဇ္ဈေရ တရားဆိုးတို့ကို အပြီးအပိုင် ပယ်ခွာနိုင်သည့် အဆင့်သို့ ရောက်ကြရ၏။ ဤဘဝ၌သာမဟုတ် ဘဝ အဆက်ဆက်တို့၌

နတ်အချင်းချင်း၊ လူအချင်းချင်း ခိုက်ရန်ဒေါသဖြစ်တတ်သော တရားဆိုးတို့ လုံးဝ မဖြစ်တော့သောကြောင့် မနာလိုကင်း ဝန်တိုရှင်း လက်ငင်းချမ်းသာကြရကာ အကောင်းဆုံးသော နတ်ချမ်းသာ၊ အကောင်းဆုံးသော လူချမ်းသာတို့ကို အစဉ်မပြတ် ခံစားစံစားပြီး မအိုရာ မနာရာသို့ ကူးမြောက်သွားနိုင်ပေတော့သည်။

နမော ဗုဒ္ဓဿ

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား လက်ထက်တော်က ထင်းလှည်းသမားကြီး၏ သား ဖြစ်သော မောင်မိစ္ဆာသည် ‘နမောတဿ’ တပုဒ်လုံးကိုပင် ရွတ်ဆိုနိုင်သည် မဟုတ်ပဲ ‘နမောဗုဒ္ဓဿ’ကို ရွတ်ဆိုကာမျှဖြင့်ပင် လောက၌ လူချမ်းသာကိုလဲ အဆင့်အတန်းမြင့်မြင့် ရသွား၏။ အိုခြင်း၊ နာခြင်းကင်းရာသို့လဲ ရောက်သွား၏။ ထို မောင်မိစ္ဆာကလေးသည် နမောဗုဒ္ဓဿကို အရေးကြုံကာမှ ကောက်ခါငင်ကာ ရွတ်ဆိုခြင်း မဟုတ်၊ စောစောကထဲကပင် ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်တို့ကို အစဉ်မပြတ်အောက်မေ့ဆင်ခြင်လာခဲ့သောကြောင့် အရေးပေါ်လာ၍ ‘နမောဗုဒ္ဓဿ’ဟု ရွတ်လိုက်သောအခါ တန်ခိုးထက်ခြင်းဖြစ်၏။

အရည်အချင်းက ပိုလို

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဟူသည်မှာ ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်တို့ကို အစဉ်မပြတ် အောက်မေ့ခြင်း၊ အစဉ်မပြတ်သတိရခြင်းကို ဆိုလိုပါ၏။ နေ့စဉ် နေ့တိုင်း တနေ့လျှင် နာရီဝက် တနာရီဖြစ်စေ၊ နှစ်နာရီဖြစ်စေ၊ သုံးနာရီဖြစ်စေ ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော် တပါးပါးကို အောက်မေ့ဆင်ခြင်ရန် ဖြစ်ပါ၏။ အရေအတွက်ထက် အရည်အချင်းက ပို၍ လိုပါသည်။

ကိလေသာ ကြားမဝင်အောင်

အကြိမ်တထောင် တသောင်းရှုတ်ခြင်းထက် မိမိရှုတ်ဆိုသည့် ဂုဏ်တော်၏ အနက်ကို အစဉ်မပြတ်ထင်မြင်၍ ဖြည်းညှင်းစွာ ရှုတ်နေခြင်းက ပို၍ ကောင်းပါ၏။ အစဉ်မပြတ်ဆိုသည်မှာ ဗုဒ္ဓ ၏ ဂုဏ်တော်ကို ပါဠိလိုပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မြန်မာလိုပဲဖြစ်ဖြစ် သို့မဟုတ် ပါဠိရော၊ မြန်မာလိုပဲဖြစ်ဖြစ် ကိလေသာ ကြားမဝင်အောင် အစဉ်မပြတ်ဆင်ချင်ခြင်း၊ နှလုံးသွင်းနေခြင်း၊ သတိရနေခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်တို့ကို အစဉ်မပြတ် သတိရနေမှု ကြာလေလေ မိမိမှာ စိတ်တည်မှုသမာဓိ အရှိန်ကောင်းလေလေ ဖြစ်ပါ၏။ သမာဓိအား ကောင်းကောင်းနှင့် ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်ကို စူးစူးစိုက်စိုက် အမှတ်ရ ရှုပွားနေနိုင်လေလေ လောဘ၊ ဒေါသ စသော ကိလေ သာတို့နှင့် အချိန်ကြာမြင့်စွာ ဝေးလေလေ ဖြစ်သောကြောင့် စိတ်တန်ခိုးထက်မြက်လေလေ ဖြစ်ပါတော့သည်။ စိတ်တန်ခိုး ထက်မြက်သည်နှင့် အမျှလဲ အန္တရာယ်ကင်းခြင်း အရာရာမှာ အောင်မြင်ခြင်း စသော ကောင်းကျိုးချမ်းသာ မင်္ဂလာတို့ကို အလိုလို ရလာမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဒီပဲရင်း ဆရာတော်ကြီး

ဒီပဲရင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် သာသနာတော်၌ အလွန် တရာ ထင်ရှားခဲ့သော ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဖြစ်ပါ၏။ ဆရာ တော်ဘုရားကြီးကို လာရောက် ဖူးကြသော ဒကာ ဒကာမတို့ အား “ညလုံးပေါက် ပဲ့ကြည့်ဘူးကြရဲ့လား” ဟု မေးလေ့ရှိ၏။ “ကြည့်ဘူးပါဘုရား” ဟုဖြေလျှင် “ညလုံးပေါက်ကော ဘုရား ရှိခိုးဘူးကြရဲ့လား” ဟု ထပ်မေးလေ့ရှိသတဲ့။ ဆရာတော် ဘုရား

ကြီးမှာ ညလုံးပေါက် ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်တို့ကို ရွတ်ဆို၍ မကြာ
မကြာ ဘုရားရှိခိုးလေ့ရှိကြောင်း ကြားဘူးပါသည်။

ညောင်ရမ်း ဆရာတော်ကြီး

အဘိဓဇမဟာရဌဂုရု ညောင်ရမ်းဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်
နေ့စဉ်နေ့တိုင်း နံနက် ၃ နာရီအချိန်၌ အိပ်ရာမှထ၍ ဗုဒ္ဓ မြတ်
ဘုရား၏ ရွှေမောက်၌ အရဟံဂုဏ်တော်ကို အ-ရဟံ၊ အရ-ဟံ၊
အရဟံ၊ ဟူ၍ သုံးမျိုးရွတ်ဆိုကာ အချိန်ကြာမြင့်စွာ အနုဿတိ
ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းတော်မူလေ့ရှိသည်ကို ကျနုပ်တို့ကိုယ်တိုင်တွေ့ရ
ပါ၏။ ဆဋ္ဌသံဂါယနာ၌ အတုမဲ့သော သံဃရာဇာ အဓိပတိ
မထေရ်မြတ်ကြီး အဖြစ် ထင်ရှား ကျော်ကြားခဲ့ပါသည်။

မစိုးရိမ် ဆရာတော်ကြီး

အဘိဓဇ မဟာရဌဂုရု မစိုးရိမ် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်
နမောတဿကို အချိန်ရတိုင်ရွတ်ဆို၏။ အထူးအားဖြင့် ကျောင်း
မှအပြင်သို့ ကြွသောအခါ ကျောင်းသို့ ပြန်ရောက်လာသောအ
ခါ ညအိပ်ရာဝင်သောအခါတို့၌လည်း နမောတဿကို ရွတ်ဆို
ရှိခိုးလေ့ရှိကြောင်းသိရပါ၏။ ယင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်လဲ
ဆဋ္ဌသံဂါယနာဓိပတိ သက်တော်ရှည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးပင်
ဖြစ်တော်မူ၏။ သာသနာတော်၌ မြောက်မြားလှစွာသော ဓမ္မာ
စရိယ စာချဆရာတော်တို့၏ အဓိပတိ ဖြစ်တော်မူခဲ့လေသည်။

ပခုက္ကူ ဆရာတော်

ပခုက္ကူမြို့ ဟောဝိသုတာရာမ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ကျေးဇူး
တော်ရှင် အရှင်နန္ဒဝံသ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်လဲ နမော
တဿကို အမြဲရွတ်ဆိုလေ့ရှိကြောင်း စာပေကျမ်းဂန်ပို့ချသော
အချိန်မှလွဲ၍ ကျန်သောအချိန်တို့၌ နမောတဿကို အတတ်နိုင်

ဆုံး နှလုံးသွင်းလေ့ရှိကြောင်း ကလေးသူငယ်တို့ လာရောက် ဖူးမြော်လျှင် စကားပြောတတ်သည့် အရွယ်ကို အစထား၍ အားလုံးသော ကလေးသူငယ်တို့အား ‘နမောဗုဒ္ဓဿ’ကို နှုတ်တက်ရအောင် သင်ပေး၍ အမြဲရှုတ်ဆိုရမည် ‘နမောဗုဒ္ဓဿ’ကို အမြဲရှုတ်ဆိုလျှင် ဘေးကင်းသည် လိုတရသည်ဟု မိန့်တော်မူလေ့ရှိကြောင်း သိရပါသည်။

ထင်ရှားသော ဆရာတော်ကြီးများ

သာသနာတော်၌ ထင်ရှားသော ဆရာတော်ကြီးတို့သည် နမောတဿကို လွန်စွာအရေးထားကြ၏။ သီလပေးရာ၌ပင် နမောတဿကို ပြေးညှင်းစွာ ပီပီသသ ချပေးလေ့ရှိ၏။ နမောတဿဖြင့် ရှိခိုးရခြင်းကြောင့် ခံစားရမည့်အကျိုးထူးတရားတို့ကို တခန်းတနား ဟောလေ့ရှိပါသည်။ (မဟာစည်ဆရာတော် ဘုရား တိပိဋကဓရ ဦးဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ ဆရာတော်ဘုရားတို့ သီလပေးသည့်အခါ နှားထောင်ကြည့်ပါ)

မြန်မာနိုင်ငံ၏သာသနာတော်၌ နမောတဿသည် သီလခံယူသောအခန်းအနားမှစ၍ အရပ်ရပ်သောအခန်းအနားတို့၌ မပါလျှင် မပြီးသော ဘုရားရှိခိုးညွှန်းဖြစ်ပါ၏။ လူ့အစည်းအဝေးတို့၌ဝင်လျှင် နမောတဿဖြင့် အခန်းအနားဖွင့်လေ့ရှိပါ၏။ ‘နမောတဿ’သည် အန္တရာယ်ပျောက်ခြင်း ဆောင်ရွက်လိုသည့် ကိစ္စ ပြီးစီးအောင်မြင်ခြင်း ဟူသော အကျိုးတို့ကို ချက်ခြင်း ရသည် မဟုတ်ပါလော့၊ ထို့ကြောင့်ပင် ကျနုပ်တို့သည် ‘နမောတဿ’ကို နေရာမရွေး အခါမရွေး အသုံးပြုခြင်းဖြင့် (ဝါ) ရှုတ်ဆိုခြင်းဖြင့် အောင်မြင်မှုသိဒ္ဓိကို ယူကြပါကုန်စို့။

နိဂုံး

ကျနုပ်တို့သည် ဤသိကြားဥဒါန်းကို ရေးရသော ကောင်းမှုကံ စေတနာကြောင့် ကြောင့်ကြခပ်သိမ်း စိုးရိမ်ခပ်သိမ်း ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ဘဝတိုင်း ကင်းငြိမ်း၍ မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို မျက်မှောက်ပြုရသောကိုယ် ဖြစ်ရပါလိုသော်။

ဣဒံ မေ ပုညံ အာသဝက္ခယာဝဟံ ဟောတု။

မင်္ဂလာပါခင်ဗျား
မင်္ဂလာ—ဦးအောင်မြင်

နောက်ဆက်တွဲ
မေလုဝနတ်စောင်းသံ ၁၄-ဂါထာ

ပါဠိအနက်

၁- ဝန္တေ တေ ပိတရံ ဘဒ္ဒေ၊ တိဗ္ဗရုံ သူရိယ ဝစ္ဆသေ
ယေန ဇာတာသိ ကလျာဏီ၊ အာနန္ဒ ဇနနံ မမ။

ဘဒ္ဒေသူရိယဝစ္ဆသေ-ရှင်မသူရိယဝစ္ဆသာ (နတ်သမီး)ရေ၊
ဝါ-အားနည်းသော နေရောင်ပမာ တောက်ပစွာ ရှိသော
ကြောင့် သူရိယဝစ္ဆသာ မည်သော ရှင်မနတ်သမီးရေ၊ တေ-
သင်၏၊ ပိတရံ - ဖခင်ဖြစ်သော၊ တိဗ္ဗရုံ-တိဗ္ဗရုနတ်မင်းကြီးကို၊
အဟံ - ငါသည်၊ ဝန္တေ - ဝန္တာမိ - ရှိခိုးကန်တော့ လိုက်ပါသည်၊
ယေန-ယင်းတိဗ္ဗရု နတ်မင်းကြီး ဟူသော ဖခင်ကြောင့်၊ တွံ -
သင်သည်၊ ကလျာဏီ-ကောင်းခြင်းငါးဖြာ အလှအပလက္ခဏာ
နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍၊ မမ-အာနန္ဒဇနနီ-ငါ၏ နှစ်သက် မြတ်နိုး
ခြင်း ချစ်ခင်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သည်၊ ဇာတာ အသိ-ဖြစ်ပါပေ
သည်။

၂- ဝါတော ဝ သေဒတံ ကန္တော၊ ပါနိယံ ဝ ပိပါသတော
အင်္ဂီရသီ ပိယ မေသိ၊ ဓမ္မော အရဟတာမိဝ။

သေဒတံ-ချွေးတဒီးဒီး ယိုစီးနေအောင် ပူလောင်အိုက်လျက်
အနေခက်နေသော သူတို့သည်၊ ဝါတော-လေအေးကလေးကို၊
ကန္တာဣဝ-နှစ်သက် လိုလား သကဲ့သို့၎င်း၊ ပိပါသတော-ရေ
ဆာ ရေငတ် နေသော သူသည်၊ ပါနိယံ - အေး မြကြည်လင်
သောက်ရေစင်ကို၊ ကန္တာဣဝ - နှစ်သက် လိုလား သကဲ့သို့၎င်း၊
အရဟတံ-ကိလေသာကင်းစင် ရဟန္တာ အရှင်တို့သည်၊ ဓမ္မော-
နိဗ္ဗာန်တရားတော်ကို၊ ကန္တာဣဝ-လိုလားသကဲ့သို့၎င်း၊ အင်္ဂီ
ရသီ-ကိုယ်အင်္ဂါမှ တဖြာဖြာ တလက်လက် ရောင်လျှံ ထွက်နေ

သော သူရိယာဝဏ္ဏသာရေ၊ မေ-ငါသည်၊ တံ-သင့်ကို၊ ပိယံ-
နှစ်သက်လေးမြတ် ချစ်ခင်အပ်သည်၊ အသိ-စင်စစ်မသွေ ဖြစ်
ပါပေသည်။

၃- အာတုရဿေဝ ဘောသဇ္ဇံ၊ ဘောဇနံဝ ဇိဂစ္ဆတော၊
ပရိနိဗ္ဗာပယ မံ ဘဒ္ဒေ၊ ဇလန္တမိဝ ဝါရိနာ။

အာတုရဿဣဝ ဘောသဇ္ဇံ-မကျန်းမာသူ၏ရောဂါကို ဆေး
က ငြိမ်းစေသကဲ့သို့၎င်း၊ ဘောဇနံဣဝ ဇိဂစ္ဆတော-အစာ ဆာ
နေသောသူ၏ ဆာလောင်ခြင်းကို အစာက ငြိမ်းစေသကဲ့သို့၎င်း၊
ဇလန္တဣဝ ဝါရိနာ-တောက်လောင်နေသော မီးကို ရေဖြင့်
ငြိမ်းစေသကဲ့သို့၎င်း၊ ဘဒ္ဒေ-ရှင်မသူရိယာဝဏ္ဏသာရေ၊ မံ-ငါ့ကို၊
ဝါ-ငါ၏ အချစ်မီးအပူကို၊ ပရိနိဗ္ဗာပယ-ငြိမ်းစေပါလော့။

၄- သီတောဒကံ ပေါက္ခရဏိံ၊ ယုတ္တံ ကိဉ္ဇက္ခ ရေဏုနာ၊
နာဂေါဃမ္မာဘိ တတ္ထောဝ ဩဂါဟေ တေ တနုဒရံ။
ဃမ္မာဘိတတ္ထော-နွေရာသီအပူဖြင့် ပူလောင် ခံနေရသည့်
ကိုယ်ရှိသော၊ နာဂေါ-ဆင်သည်၊ ကိဉ္ဇက္ခ ရေဏုနာယုတ္တံ-ကြာ
ဝတ်မှုရှိနေသော၊ သီတောဒကံ ပေါက္ခရဏိံ-အေးမြသော ရေ
ရှိသည့် ရေကန်ကြီးသို့၊ ဩဂါဟေ ဣဝ-သက်ဆင်းဘိသကဲ့သို့၊
တေ-သင်၏၊ တနုဒရံ-သားမြတ်တို့၏ အလယ်အရပ် ရင်ဘတ်
ရင်ခွင်ထဲသို့၊ ဩဂါဟေဣဝ၊ ဝင်ရောက်နေလိုပါသည်။

၅- အစ္စကုံသောဝ နာဂေါ၊ ဇိတံ မေ တုတ္ထတောမရံ၊
ကာရဏံ နပ္ပဇာနာမိ၊ သမ္ပတ္တော လက္ခဏုရုယာ။
ဘဒ္ဒေ-ရှင်မသူရိယာ ဝဏ္ဏသာရေ၊ အစ္စကုံသော - ချွန်းလက်
နက်ကို ကျော်လွန်ပြီးသော၊ ဝါ-ချွန်းလက်နက်ဖြင့် ထိုးဆွ နှိပ်

သည်ကို မကြောက်သော၊ နာဂေါ-ဆင်ပြောင်ကြီးသည်၊ တုတ္ထတောမရံ- နှင်တန်နှင့်လှန်ကို၊ ဇိတံမေဇ္ဇဝ-ငါ အောင်နိုင်ပြီဟု ထင်သကဲ့သို့၊ အဟံ-ငါသည်၊ သမ္ပတ္တောလက္ခဏာရူပာ၊ လှပညီစွာ ပေါင်တန်လက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော သင်္ခရပ်ကိုယ်၌ စွဲမက်ယစ်မှူး သည်ဖြစ်၍၊ ကာရဏံနပ္ပဇာမိ- အပြစ်ဖြစ်မည့် အကြောင်းအရာ ကိုပင် မသိနိုင်ပဲ ရှိပါတော့သည်။

၆ - တယံ ဂေဓိတ စိတ္တောသ္မိ၊ စိတ္တံ ဝိပရိဏာမိတံ၊

ပဋိဂန္တု န သက္ကောမိ၊ ဝက်သဿောဝ အဗ္ဗုဇော။

ဘဒ္ဒေ-သုရိယဝစ္ဆသာရေ၊ အဟံ-ငါသည်၊ တယံ-သင်ဦးဂေဓိတ ဝိတ္တောသ္မိ-မက်မောစွဲလန်းတဲ့စိတ် ရှိနေပါသည်။ စိတ္တံ- ငါ၏ စိတ်ကို၊ ဝိပရိဏာမိတံ-ပကတိအတိုင်း မဟုတ်တော့ပဲ ရူးသွတ်စေသလို ဖြစ်စေမိပါပြီ၊ ဝက်သဿောလ္လဝ အဗ္ဗုဇော၊ ငါးမျှားချိတ်ကို မျှိမိသော ငါးသည် ပြန်၍ မထုတ်နိုင်သကဲ့သို့ပင်၊ ပဋိဂန္တုနသက္ကောမိ၊ ငါလဲသင့်ကိုမချစ်ပဲ ပြန်မဆုတ်နိုင်တော့ပါ။

၇ - ဝါမူရုသဇ မံ ဘဒ္ဒေ၊ သဇ မံ မန္ဒာလောစနေ၊

ပလိဿ ဇ မံ ကလျာဏီ၊ ဇတံ မေ အဘိပတ္တိတံ။

ဝါမူရု-တင့်တယ်သည့် ပေါင်ရှိသော၊ ဘဒ္ဒေ-ရှင်မသုရိယဝစ္ဆသ ရေ၊ မံ-ငါ့ကို၊ သဇ-ပွေ့ဖက်လွှဲစမ်းပါကွယ်၊ မန္ဒာလောစနေ-မဉ္ဇိတရို့ ကြည့်တတ်သော ရှင်မရေ၊ မံ-ငါ့ကို၊ သဇ-ပွေ့ဖက်လွှဲစမ်းပါကွယ်၊ ကလျာဏီ-ကောင်းခြင်း ငါးဖြာ လက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော ရှင်မသုရိယဝစ္ဆသာရေ၊ မံ-ငါ့ကို၊ ပလိဿဇ-လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် ဝန်းကျင်ယှက်၍ ပွေ့ဖက်လွှဲစမ်းပါကွယ်၊ ဇတံ-ဤသို့ပွေ့ဖက်ခြင်းကို၊ မေ-ငါသည်၊ အဘိပတ္တိတံ-အလွန်

ပင် လိုလားတောင့်တအပ်ပါသည်။ (ဂါထာတွေက ကာမဂုဏ် နှင့်စပ်ပြီး သိကုံးထားတဲ့အတွက် တရားစာအုပ်နှင့်တော့ မသင့် လျော်လှ။ သို့သော်လဲ ပါဠိရင်း၌ပင် ရှိနေတော့ ချန်းချန်စား ရန်လဲမသင့်။ ဒါကြောင့် သူ့ ဆိုလိုရင်း သရုပ်လဲပေါ်လွင်အောင် အနက်ပြန်လိုက်ရသည်။)

၈ - အပ္ပကော ဝတ မေ သန္တော၊ တာမော
ဝေလ္လိတကေသိယာ၊

အနေကဘာဝေါ သမုပ္ပါဒံ၊ အရဟန္တေ ဝ ဒက္ခိဏာ။

မေ-ငါ၏၊ ကာမော-ပကတိဖြစ်နေကျ လိုချင်ခြင်း ချစ်ခင် ခြင်းသည်။ အပ္ပကောသန္တော-အနည်းငယ်သာ ဖြစ်ပါလျက်၊ ဝေလ္လိတ ကေသိယာ -ဆံပင် တွန့်ကောက်သော သူရိယ ဝတ္ထုသာ အပေါ်၌၊ ကာမော-ဖြစ်သော လိုချင်ခြင်း ချစ်ခင်ခြင်းသည်၊ ဝတ-စင်စစ်၊ အနေကဘာဝေါ-မျှားပြားကြီးကျယ်သည်ဖြစ်၍၊ ငါ-မျှားပြားကြီးကျယ်စွာ၊ သမုပ္ပါဒံ-ဖြစ်လာပေသည်၊ ကိမိဝ- ဥပမာပုံဆို ဘယ်လိုလဲဆိုလျှင်၊ အရဟန္တေ ဝ ဒက္ခိဏာ-ရဟန္တာ၌ သူသော ဒါနကုသိုလ်သည် အလွန်အကျိုးမျှားပြား ကြီးမား သလိုပင်တည်း။

၉ - ယံ မေ အတ္ထိကတံ ပုညံ၊ အရဟန္တေ သု တာဒိသု၊
တံ မေ သဗ္ဗင်္ဂကလျာဏံ၊ တယာ သဒ္ဓိံ ဝိပစ္စတံ။

ဘဒ္ဒေ-ရှင်မသူရိယ ဝတ္ထုသာရေ၊ တာဒိသု-အကောင်းဆုံး နှစ်ခုကို အတူပြု၍ ရှုနိုင်သည့် တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော၊ ရဟန္တေ သု-ရဟန္တာတို့၌၊ မေကတံ-ငါပြုထားသော၊ ယံပုညံ- အကြင် ကောင်းမှုသည်၊ အတ္ထိ-ရှိပါသည်၊ သဗ္ဗင်္ဂကလျာဏံ-

ကိုယ်အင်္ဂါဟူသမျှ လှပကောင်းမွန်သော သူရိယဝတ္ထုသာရေး၊
တံမေ-ငါ၏ ထိုကောင်းမှုအပေါင်းသည်၊ တယာသဒ္ဓိ-သင်နှင့်
အတူတကွ၊ ဝိပစ္စတံ-ကောင်းကျိုးကို ပေးပါစေသတည်း။

၁၀- ယံ မေ အတ္ထိကတံ ပုညံ၊ အသ္မိံ ပထဝိမဏ္ဍလေ။

တံ မေ သဗ္ဗင်္ဂကလျာဏီ၊ တယာ သိဒ္ဓိံ ဝိပစ္စတံ။

သဗ္ဗင်္ဂကလျာဏီ-သူရိယ ဝတ္ထုသာရေး၊ အသ္မိံ ပထဝိမဏ္ဍလေ-
ဤမြေပြင်တလျှောက်လုံး၌၊ မေကတံ-ငါပြုထားသော၊ ယံ ပုညံ-
အကြံကောင်းမှုသည်၊ အတ္ထိ-ရှိပါသည်၊ တံ မေ-ငါ၏ ထို
ကောင်းမှုအပေါင်းသည်၊ တယာသဒ္ဓိ-သင်နှင့် အတူတကွ၊
ဝိပစ္စတံ-ကောင်းကျိုးကို ပေးပါစေသတည်း။

၁၁- သကျ ပုတ္တောဝ ဈာနေန၊ ဧကောဒိ နိပကော သတော၊

အမတံ မုနိ ဇိဂီသာနော၊ တမဟံ သူရိယဝတ္ထုသေ။

သူရိယဝတ္ထုသေ-သူရိယဝတ္ထုသာရေး၊ သကျပုတ္တော-သင်္ကာဝင်
မင်းသားဖြစ်သော၊ မုနိ-ရဟန်းမြတ်သည်၊ ဝါ-ဘုရားရှင်၏
အလောင်းအလျာ ရဟန်းမြတ်သည်၊ ဈာနေန-ရှုမှုစွာန်ဖြင့်၊
ဧကောဒိ-တခုတည်းသော အာရုံ၌ တည်သည်ဖြစ်၍၊ နိပကော-
ရင့်ကျက်သော ပညာရှိသည်ဖြစ်၍၊ သတော-အမြဲပင် အမှတ်ရ
လျက်၊ အမတံ-သေခြင်းကင်းသော အမြိုက် နိဗ္ဗာန်ကို၊ ဇိဂီသာ
နောဣဝ-ရှာမှီးနေသလိုပင်၊ အဟံ-ငါသည်၊ တံ-သင့်ကို၊ ဇိဂီ
သာနော-မမေ့မလျော့ပဲ အမြဲလိုပဲ ရှာမှီးလျက် ရှိနေပါသည်။

၁၂- ယထာပိ မုနိ နန္ဒေယျ၊ ပတော သမ္မောဓိ မုတ္တမံ၊

ဧဝံ နန္ဒေယျံ ကလျာဏီ၊ မိဿိဘာဝံ ဂတော တယာ။

ကလျာဏီ-ကိုယ်အင်္ဂါဟူသမျှ အချိုးကျ၍ လှပ တင့်တယ်

ပေသော သူရိယဝစ္ဆသာရေး၊ မုနိ-မြတ်စွာဘုရားရှင်သည်၊ ပတုာ
 သမ္မောဓိမုတ္တမံ - ဘုရား ဖြစ်ကြောင်း ကောင်း မြတ်လှသော
 အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့ ရောက်ပြီး၍၊ နန္ဒေယျ
 ယထာပီ၊ အလိုတော်ပြည့်ဝ အားရ ဝမ်းမြောက်တော်မူသလို၊
 ဧဝံ-ဤအတူပင်၊ အဟံပိ-ငါသည်လည်း၊ တယာ- သင်သူရိယဝစ္ဆ
 သာ နှင့်၊ မိဿိဘာဝံ-ရောယှက် ပေါင်းသင်းရခြင်းသို့၊ ဂတော-
 ရောက်သည်ဖြစ်၍၊ နန္ဒေယျ - အလိုပြည့်ဝ အားရဝမ်းမြောက်လို့
 ပါသတည်း။

၁၃- သက္ကော ဝေ မေ ဝရံဒဇ္ဇော၊ တာဝတိံသာ န မိဿရော၊
 တာဟံ ဘဒ္ဒေ ဝရေယျာဟေ၊ ဧဝံ ကာမော ဒဠောမမ၊

ဘဒ္ဒေ-သူရိယဝစ္ဆသာ၊ တာဝတိံသာနမိဿရော- တာဝတိံ
 သာ နတ်တို့၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ သက္ကော-သိကြားနတ်မင်းသည်၊
 မေ-ငါ့အား၊ ဧဝရံဒဇ္ဇော-အကယ်၍ ဆုပေးငြားအံ့၊ အဟံ-ငါ
 သည်၊ တံ-သင်သူရိယ ဝစ္ဆသာကို၊ ဝရေယျံ - လက်ခံတောင်းယူ
 လိုပါသည်၊ မေ-ငါ၏၊ ကာမော- လိုချင်ချစ်ခင်ခြင်းသည်၊ ဧဝံ
 ဒဠော-ဤသို့ဆုကိုတောင်းယူလိုသည်အထိ မြဲမြံ ထက်သန် လှပါ
 တော့သည်။

၁၄- သာလံဝ နစိရံ ဖုလ္လံ၊ ပိတရံသေ သုမေဓသေ၊
 ဝန္ဒမာနော နမဿာမိ၊ ယဿာသေ တာဒိဿိပဇာ။

သုမေဓသေ - အသိဉာဏ် ကောင်းစွာ သူရိယဝစ္ဆသာရေး၊
 နစိရံ ဖုလ္လံ သာလံဣဝ - မကြာမီက ပွင့်နေသော အင်ကြင်း
 ပင်ကြီးကို အလေးပြုသလိုပင်၊ ပိတရံတေ - သင်၏ ဖခင်
 တိမ္မရမည်သော ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မင်းကြီးကို၊ အဟံ-ငါသည်၊ ဝန္ဒ

မာနော-အလိုဆန္ဒ ပြည့်ဝပါစေဆိုတဲ့ ဆုမွန်ကောင်းတောင်းလျက်၊ နမဿာမိ-လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ လိုက်ပါသည်။ ကသ္မာ-အဘယ်ကြောင့် ဤလိုရှိခိုးရသနည်း ဆိုလျှင်၊ ယဿ-ယင်းနတ်မင်းကြီး၏၊ ပဇာ-သမီးတော် သင်သည်၊ ဧဝံတာဒိသိ-အသိ-ဤသို့ ချစ်ခင်လောက်အောင် လှပတင့်တယ်ပါပေသည်။ ဝါ-တင့်တယ်လှပသော သမီးတော် ဖြစ်ထွန်းလျက် ရှိသောကြောင့်ပါတည်း။

(အမှာ-ဤ ၁၄-ဂါထာအနက်သည် ကျေးဇူးရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဟောကြားတော်မူခဲ့သော သက္ကပဉ္စသုတ် တရားတော်စာအုပ်မှ ဖြစ်ပါသည်။)

ဗေလုဝနတ်ဝောင်းသံကဗျာ ၁၄-ပုဒ်

- ၁။ နေဝန်းပမာ ရောင်ဝါဖြိုးလို့ တိဗ္ဗရုမျိုးမို့ လှရှာပေသည်။
ကောင်းခြင်းစုံညီ ကလျာ သွေးမို့ ရှုကာဘွေးလို့ ငေးလောက် ပါပေသည်။
မောင်ရဲ့စိတ်မှာ နှစ်သက်စွဲလို့ တချစ်ထဲပဲ ချစ်နေချင်သည်။
တိဗ္ဗရုအား ဘဘုရား ငါကား ရှိခိုးသည်။
- ၂။ ၃။ ချွေးစိုသူဟာ လေကိုတလို့ ရေဆာသူက ရေရှာသလို၊
အရိယာတို့ဟာ မဂ္ဂင်တရားကို ရှုပွားလို့သာ နေချင်သလို၊
ရောဂါရှင်ဟာ ဆေးကိုတလို့ ဆာလောင်သူက အစာရှာသလို၊

မောင့်မှတော့ကာ ခင့်ကိုတလို့ ရာဂမီးလဲ တောက်
လို့ကိုယ်၊

သစ်လွင် တောက်ပ မေဘဒ္ဒ သူရိယဝစ္ဆပျို။

၄။ ဝတ်မှိုသင်းလျှံ ရေကန်တွင်းကို သက်ဆင်းရတဲ့ ဆင်
ပြောင်ဟာ၊

နှလုံး ကြည်လင် ပူပင်ကင်းလို့ ရှင်လန်းခြင်း ကို
ရသည့်ပမာ၊

ရာဂပူလောင် ဒီမောင်တယောက်တော့ သည်းကြေ
မလောက် ဖြစ်ရပါ။

၅။ ချွန်း၏ဒဏ်ကို ခံနိုင်စွမ်းတဲ့ ဆင်သရမ်းကြီး တကောင်
ဟာ၊

နားရယ်ပါးရယ် ခြေပါခွင်းတဲ့ ခက်ရင်းကိုလဲ ရေး
မစိုက်သလိုပါ၊

သွယ်ပြောင်း အင်္ဂါ ခါးရင်လှသမို့ ပေါင်တန်ကလဲ
ဖြိုးလို့သာ၊

လှပကျော့ရှင်း မေ့ရှုခင်း သက်ဆင်းမိပေ၊ ဒီမောင်
မှာ။

၆။ နှမသူရိယာ ခင်အလှကို မြင်ကထဲက စွဲမိတာ၊

သံမျှားချိတ်ကို အစာမှတ်လို့ ဟတ်မျိုမိတဲ့ ငါးကြီး
ဟာ၊

အံထုတ်ဘို့ရာ နောက်ပြန်ဆုတ်လဲ မလှုပ်သာလို့ ခံရပါ၊
ထိုနည်းတိုင်းပဲ ဒီမောင်လဲ နောက်လဲ မဆုတ်သာ။

၇။ ရွှေငှက်ပျော့ပမာ သွယ်ကာဖြိုးလို့ ပေါင်တမျိုး
လှတဲ့ မယ်ဘဒ္ဒါ၊

မောင့်ထံပြေးလာ စလျားဆက်သမို့ တအားဖက်လို့
ချစ်စမ်းပါ။

ကောင်းခြင်းအင်္ဂါ လက္ခဏာပြည့်လို့ ကြည့်ပုံကလဲ
သိမ်မွေ့စွာ။

၈။ ငါ၏ကာမာ ရင်းမူလက အနည်းငယ်မျှ ဖြစ်ပေတာ၊
တုန့်လိမ်ကွေးနေ ဆံကေအလှကြောင့် ချစ်ပွေဆန်း
ပြား ကြီးမားလာ၊

ရဟန္တာအား ပေးလှူငြား တိုးပွားကျိုးပမာ။

၉။ ရဟန္တာမြေမှာ စိုက်ခါပျိုးတဲ့ မောင့်ကုသိုလ် အမျိုး
မျိုး ရှိပါသည်။

ထိုသည့်ကုသိုလ် ထိုထိုကျိုးက ဖွင့်ကာဖြိုးလို့ နေပါပြီ၊
မောင်နှင့်မေလဲ တူစုံတဲ့ အဲဒီအကျိုး ခံစားမည်။

၁၀။ ပြုပြီးကုသိုလ် မောင့်မှာရှိသမို့ ဤမြေဗဟို မဏ္ဍ
လင်ဝယ်၊

ထိုသည့်ကုသိုလ် နှစ်ကိုယ်တဲ့လို့ မောင်လဲမေနှဲ့
ခံစားမယ်၊

သူရိယဝစ္ဆ မေဘဒ္ဒ အလှပျိုကညာရယ်။

၁၁။ ဈာနလာဘိ မထေရ်ကြီးမို့ ရင့်ပြီးသတိ သာကီမဟာ
အမြိုက်နိဗ္ဗာန် ရောက်ရန်စခန်းကို အစဉ်မှန်းလို့ ရှာ
ဘလိုသာ၊

မောင်လဲ မေအား ရစေသားလို့ ကြိုးစားရှာခဲ့တာ။

၁၂။ သဗ္ဗညုတံ ဉာဏ်တော်ရလို့ ဝမ်းမြောက်လှသည့်
ပရမေလို့၊

မောင့်မှာလေ မေ့ကိုရလို့ ဝမ်းသာအားရဖြစ်မှာကို၊
ဘဒ္ဒါအလှ ခင်နှမ သူရိယဝစ္ဆပျို။

၁၃။ အကယ်၍သာ နတ်သိကြားက နတ်မင်းဆုများ ပေးခဲ့
သော်၊

ဒေဝစ္ဆရာ ရှောင်သွေလဲ့လို့ မေ့ကိုအသဲစွဲချစ်ဖို့မြှော်၊
အချစ်ဟူသမျှ မောင့်ကာမ မြဲပခင်အပေါ်။

၁၄။ ကောင်းခြင်းလက္ခဏာ ဝေဖြာကြလို့ လှပကျော့ရှင်း
ကိုယ်အင်္ဂါ၊

ပြည့်စုံပေတာ ဘသမီးမို့ ရှုမငြီးတဲ့ လှသူဇာ၊
နတ်တို့ပြည်မှာ ကြိုင်လှိုင်သင်းသမို့ ပပဝင်းလို့
ပွင့်ဝေဆာ၊

အင်ကြင်းပင်အလား သင့်ဘဘုရား မောင်ကား
ဦးတင်ပါ။

(ပဉ္စသီခ သီချင်းဂီထာ ၁၄-ပုဒ်ကဗျာများ ပြီး၏)။

ရတနာ

သိကြားဥဒါန်းကို ဖတ်ပြီးလျှင် ရတနာစာအုပ်ကိုဖတ်ရန်
မမေ့ကြစေလိုပါ။ သိကြားဥဒါန်းနှင့် ရတနာစာအုပ်သည်
ဆက်စပ်လျက်ရှိပါသည်။

ရတနာစာအုပ်သည်

လောကီ ရတနာ၊ လောကုတ္တရာ ရတနာ အမျိုးမျိုးတို့တွင်
အန္တရာယ် ရန်စွယ်ဟူသမျှတို့ကို အုတ်တံတိုင်းကြီးပမာ အကာ
အကွယ်ပေးနိုင်မည့် ရတနာတို့ကို ဖွင့်ပြသည့် စာအုပ်ဖြစ်ပါ
သည်။

အန္တရာယ်တို့ကို ဘယ်လောက် ကာကွယ်နိုင်သောရတနာ၊
ဘယ်လောက်သိဒ္ဓိပေါက် အကျိုးပြီးနိုင်သော ရတနာ တို့ဖြစ်
သည်ကို ကျမ်းအကိုးအကား ခိုင်လုံစွာဖြင့် ဖော်ပြ၍ ကျင့်သုံး
နည်းနှင့်တကွ ဖတ်ရှုကြရပါမည်။

မင်္ဂလာစာပေ။

ဗုဒ္ဓသာသနာဝင် အခြေခံကျင့်စဉ်

“ဗုဒ္ဓသာသနာဝင် အခြေခံကျင့်စဉ်” စာအုပ်ငယ်ကို ၁၉၇၈ ခုနှစ်က ပထမအကြိမ် အုပ်ရေ(၅၀၀၀) ငါးထောင် ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိခဲ့ရာ ကုန်ခဲ့ပါသည်။

ယခုတဖန် အလှူမင်္ဂလာပွဲများနှင့် ဥပုသ်ဇရပ်များတို့တွင် ဓမ္မဒါနပြုလိုသော စေတနာရှင်များ၊ စာမေးပွဲများ၌ ကလေးသူငယ်များအား ဆုပေးလိုကြသော စေတနာရှင်များ၊ အခြေခံသာသနာရေးစာမေးပွဲ ကျင်းပလိုသူအရှင်မြတ်များက ထပ်မံပုံနှိပ်ရန် မေတ္တာရပ်ခံကြသောကြောင့် ဒုတိယအကြိမ် ပုံနှိပ်နေပါပြီ။

မူလ အရွယ်အစားအတိုင်းဖြစ်သော်လည်း စာအနေအထား၊ ချုပ်လုပ်ပုံသေသပ်ကောင်းမွန်အောင်စီစဉ်လျက်ရှိပါသည်။

ယင်းစာအုပ်၌ (၁) ဩကာသ၊ (၂) သီလတောင်း၊ (၃) သရဏဂုံဆောက်တည်ပုံ၊ (၄) ငါးပါးသီလ ဆောက်တည်ပုံ၊ (၅) ရှစ်ပါးသီလ ဆောက်တည်ပုံ၊ (၆) ခုနစ်နေ့ ဘုရားရှိခိုး၊ သတ္တဋ္ဌာနဘုရားရှိခိုး၊ ဂုဏ်တော် ပါဠိအနက်ရှိခိုး၊ အနန္တငါးပါးရှိခိုး၊ သမ္ဗုဒ္ဓေရှိခိုး၊ (၇) အန္တရာယ်ကင်း ဂါထာများ၊ (၈) မေတ္တာပို့၊ (၉) ပန်းကပ်၊ ဆွမ်းကပ်၊ ရေချမ်းကပ် စသည်တို့အပြင် လူငယ်တို့ကျင့်ဝတ်ကဗျာများပါဝင်ပါသည်။

အဘိုး တအုပ် ၂-ကျပ်

အသင်းအဖွဲ့နှင့် ဓမ္မဒါနပြုလိုသူများအတွက် အထူးနှုန်းပေးပါမည်။

မင်္ဂလာစာပေ။

ရှင်ဥပဂုတ်

ရှင်သီဝလိစာအုပ်ကို ဖတ်ရသည်မှာ ကျမ်းအကိုးအကား ခိုင်လုံ၍ ကြေနပ်ပါသည်ဟု ထောပနာ ပြုတော်မူကြသော ရဟန်းရှင်လူ စာရှုသူတို့အား ရှင်ဥပဂုတ် ကျမ်းစာအုပ်ကိုလဲ ဖတ်ရှုတော်မူကြပါဦးဟု တိုက်တွန်းပါသည်။

ကျမ်းအမျိုးမျိုး၊ ရာဇဝင် မဟာဝင်အမျိုးမျိုးတို့၌ ပါပင် ခဲ့သော ရှင်ဥပဂုတ်ထေရုပ္ပတ္တိအမျိုးမျိုးတို့ကို တိတိကျကျ မိမိ ရရ တင်ပြ၍ ဝေဖန်ထားသော နိဒါန်းကို ဖတ်ရလျှင် အားရ ဘွယ် ဖြစ်ပါသည်။

ဖတ်ဖူးခဲ့သော ရှင်ဥပဂုတ်ထေရုပ္ပတ္တိတို့နှင့် မတူသောအချက် တွေ အတော်များများ တွေ့ရမည့်အပြင် ရေမျောသော ရှင်ဥပဂုတ်၊ အရုပ်ဆိုးသော ရှင်ဥပဂုတ် မဟုတ်သည်ကိုလည်း တွေ့ကြရ ဖတ်ကြရပါမည်။

ကိုးကွယ်နည်းနှင့်တကွ လိုရာဆုတောင်းဂါထာ ကျက်မှတ် စရာများ ပါဝင်ပါသည်။

ဒုတိယအကြိမ် ပုံနှိပ်နေပါပြီ

မင်္ဂလာပေ။

မင်္ဂလာဦးအောင်မြင်၏ ကျမ်းစာများ

၁။ ရှင်သီဝလိ	လေးကြိမ်ပုံနှိပ်ပြီး
၂။ ရှင်ဥပဂုတ်	ဒုတိယအကြိမ်ပုံနှိပ်ဆဲ
၃။ မဟာစည်ဩကာသအဖွင့်	ဒုတိယအကြိမ်ပုံနှိပ်ပြီး
၄။ ဗုဒ္ဓသာသနာဝင်အခြေခံကျင့်စဉ်	ဒုတိယအကြိမ်ပုံနှိပ်ဆဲ
၅။ သိကြားဥဒါန်း	ပထမအကြိမ်ပုံနှိပ်ပြီး
၆။ ရတနာ	မကြာမီပုံနှိပ်မည်
၇။ သုစရိုက်ပုံစံတဆယ်	မကြာမီပုံနှိပ်မည်
၈။ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားထုလုပ်ကိုးကွယ်နည်းများ	ရေးပြီး
၉။ ဣဒ္ဓိဆယ်ပါးတန်ခိုးရှင်ကြီးများ	ရေးပြီး
၁၀။ ပခုက္ကူဝတ်ရွတ်စဉ်	တတိယအကြိမ်ထွက်ပါတော့မည်
၁၁။ စက္ကဝတ္တိဓမ္မသတ်	စာမူသစ်ရေးပြီး
၁၂။ ပရိတ်ကြီးနိဿယ	စာမူသစ်ရေးပြီး

မင်္ဂလာစာပေ။

မင်္ဂလာပရိခင်ဗျား

မင်္ဂလာစာပေ

၅ / ၆။ ခိန်မေတ္တာလမ်း၊ ဟာမစ်တိတ်၊ ဗဟန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

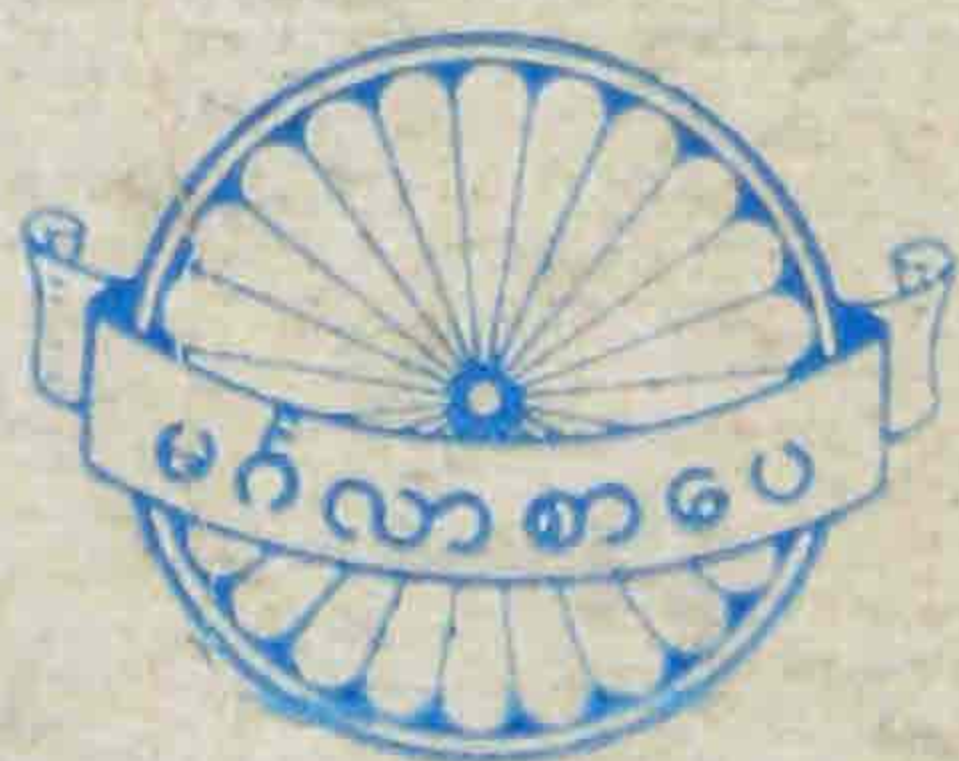
သိကြားဥဒါန်း

ဘုရား သာသနာ တဝက် လဲလျှင် သိကြား သာသနာ
ရောက်ပြီဖြစ်လို့ ဒုစရိုက်သမားတွေကို သိကြားမင်းက ဝရဇိန်
လက်နက်ဖြင့် ခွင်းမည်ဟု ယုံတန်းစကား ပြောကြသည်။
တကယ်တော့ သိကြားမင်းက သောတာပန် ဖြစ်သွားလို့
ဘယ်သူ့ကိုမှ ဝရဇိန်လက်နက်ဖြင့် ခွင်းမည်မဟုတ်ပါ။

ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ် သူတို့အားသာ “ဘေးရန်
ကင်းဝေး ချမ်းသာစွာ နေနိုင်ရေး” အတွက် စောင့်ရှောက်
ကယ်မမည်သာဖြစ်ပါသည်။ ရတနာသုံးပါး ကိုးကွယ်သူဟု လူ
သိနတ်ကြား ဖြစ်အောင် သိကြားဥဒါန်းကို လူတိုင်း နေ့ည
မပြတ် ရွတ်ဖတ်ကြလျှင် သိကြားမင်းက ကယ်မမည်သာ ဖြစ်
ပါသည်။

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

အပ္ပဇော်ခံ လေးတန်သစ္စာ မှန်စွာသိမြင်
မြတ်ဘုန်းရှင်အား ရှိခိုးပါ၏။

၅ / ၆။ စိန်မေတ္တာလမ်း၊ ဟာမစ်တိတ်-ဗဟန်းမြို့နယ်-ရန်ကုန်မြို့။

ဤစာအုပ်တန်ဖိုး ၄-ကျပ်။